

Indholdsfortegnelse for bilag

1 Godkendelse af referat	2
Bilag 1: Referat - Åbent	2
2 Orientering om Trivsels- og sundhedsmålingen 2019 samt evaluering (OKJ)	8
Bilag 1: Beslutningsmemo rådmandsmøde 11.09.2019	8
Bilag 2: Bilag 1 Resultater fra trivsels- og sundhedsmålingen 2019	12
Bilag 3: Bilag 2 Den samlede rapport fra trivselsmålingen 0.-3. klasse	25
Bilag 4: Bilag 3 Den samlede rapport fra trivselsmålingen 4.-9. klasse	40
Bilag 5: Bilag 4 Den samlede rapport fra sundhedsmålingen 0.-9. klasse	64
3 Børn og Unges deltagelse i Bevæg dig for livet (OKJ)	120
Bilag 1: Beslutningsmemo - Aarhus som visionskommune i Bevæg dig for livet	120
Bilag 2: Bilag - Visionsaftale og kommissorium - Bevæg dig for livet Aarhus Kommune	123
4 Orientering om sprogprøver (OKJ)	133
Bilag 1: Beslutningsmemo Sprogprøver	133
Bilag 2: Notat rådmandsmøde sprogprøver	136
Bilag 3: Bilag Skematisk oversigt sprogprøver	144
5 Fælles pædagogisk forståelsesramme for skolerne (OKJ)	152
Bilag 1: Rådmandsindstilling - Lempelse af Fælles Mål 9. september 2019	152
6 Forberedelse af Byrådsmøde (HVB)	157
7 Eventuelt	157
8 (Lukket)	157
9 (Lukket)	157
10 (Lukket)	157

Bilagsforside

Dokument Titel: Referat - Åbent

Dagsordens titel Godkendelse af referat

Dagsordenspunkt nr 1

Referat

MBU - Rådmandsmøde

Dato: 28. august 2019
Tid: 09:15 - 11:30
Sted: Grøndalsvej 2, lokale 1128
Deltagere: Hans van Binsbergen (HvB)
Ole Kiil Jacobsen (OKJ)
Henning Mols (HM)
Helle Bach Lauridsen (HBL)
Hardy Pedersen (HP)
Thomas Medom (TM)
Martin Østergaard Christensen (MØC)
Stefan Møller Christiansen (SMC)
Anne Merethe Løvmoose (SML)
Susanne Hammer-Jakobsen (SHJ)
Karina Møller (KM)

Afbud: Lisbeth Schmidt Andersen

Fraværende:

Bemærk:

---

1 Godkendelse af referat

Referatet blev godkendt.

2 Vejledning til arbejde i bestyrelse og forældreråd i dagtilbud (OKJ)

Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen har sat punktet på dagsordenen med henblik på en drøftelse samt vedtagelse af vejledning tilrettet i henhold til ændringer af dagtilbudsloven og styrelsesvedtægten.

Indstilling om:

- at vedlagte vejledning til arbejde i bestyrelse og forældreråd i dagtilbud i Aarhus Kommune tiltrædes

Hans Sloth Kristoffersen deltog og præsenterede indstillingen, og at vejledningen er tilrettet efter lovgivningen og der er foretaget en præcisering forældrebegrebet. Det forvaltningen der har foretaget ændringerne. Forældreorganisationerne har i arbejdet med en tidligere version været inddraget.

Beslutninger

- Opmærksomhed på sproget. Skal gerne være mere enkelt:
  - Fx s. 22 om bud. Fx formuleringen med lønsum skal ud. Det kan blot stå: Dagtilbuddene får et samlet budget.
- Det skal være én vejledning til både forældre og ledere.
- Opmærksomhed på om vejledningen kan gøres kortere næste gang, den skal revideres.
- Indledningen er for tung og der mangler visioner.
  - Fx TM's ønsker for børn i dagtilbud i nemt sprog.
  - Melodien: Vil det bedste for børn. Forældre kender deres børn bedst. Tale engagement og samarbejde op.
- Obs på link til pjece til forældre i dagtilbud.
- Dato på materialet eller versionsnummer.
- Vejledningen følges af et brev/mail til dagtilbudsledere og bestyrelser. Heri skal det italesættes, at indholdet i høj grad er kendt stof plus det er et opslagsværk.
- Alle borgere skal kunne tilgå materialet. Fx et link på aarhus.dk.

Generelt

- Opmærksomhed på sprog i vores vejledninger mv. Lix-tallet er ofte højt. Sproget er svært. Der er mange fagbegreber. Jf. de to versioner af brevet til forældrene om ny skoleleder på fusionskolen i Aarhus V.

(OKJ følger op)

3 Ny model for kvalitetsopfølgning og tilsyn

Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen har sat forslaget på dagsorden med henblik på opfølgning på byrådsagen om ny tilgang til kvalitetsopfølgning og tilsyn i Børn og Unge.

Indstilling om følgende:

Om kvalitetsopfølgningen til byrådet (se bilag 1+2) indstilles, at:

1. Rådmanden drøfter og godkender forslag til pejlemærker for indholdet i kvalitetsopfølgningen til Byrådet.
2. Rådmanden godkender forslag til proces for udvælgelse af indholdet i kvalitetsopfølgningen til Byrådet, samt udarbejdelsen heraf.

Om udvikling af den lokale kvalitetsopfølgning (bilag 3) indstilles, at

3. Rådmanden godkender, at der i efteråret 2019 og 1. kvartal 2020 ikke udarbejdes lokale kvalitetsrapporter og gennemføres kvalitetssamtaler sideløbende med, at der udvikles en ny model for lokale kvalitetsopfølgning.

4. Rådmanden godkender den overordnede proces for udviklingen af en ny lokal model for kvalitetsopfølgning og tilsyn, som beskrevet i bilag 3.

Om opfølgning på byrådsbehandlingen indstilles det, at

5. Rådmanden træffer beslutning om tidspunkt og form for Børn og Unge-udvalgets inddragelse i drøftelse af processen for tilblivelse af den lokale model samt orientering om processen for den kommende kvalitetsopfølgning til Byrådet på 6-18 årsområdet.
6. Rådmanden træffer beslutning om kommunikation jf. nedstående forslag.

Trine Verner Jensen, Jens Møller Hald og Jesper Callesen deltog i behandlingen

Beslutninger

- Tidsplanen for 6-18 års området er ok. Det er nødvendigt for at få hørt de interesserede parter.
- Opmærksomhed på at:
  - Afrapporteringen ikke bliver længere end den er i dag.
  - Samtidig må afrapporteringen må ikke blive kort og overordnet. Men kort og specifik. Et generelt billede og udvalgte emner til drøftelse i denne rapport.
  - Opmærksom på sprog – undgå negativ italesættelse.
- Om Pejlemærker:
  - Vi skal være nysgerrige på erfaringer fra KL og andre kommuners udviklingsarbejdet om kvalitetsopfølgning på 0 til 6 års området.
  - Der skal være en grad af sammenlignelighed. Ikke med alle nødvendigvis. Men fx i klynger. Større didaktisk og pædagogisk tænkning i test. Tænkningen fra Aarhus-mål – det er få mål vi sammenligner efter. Opmærksomhed på balancen. Bygge bro ml. kvantitative data og kvalitative data
  - Muligheden for Peer Reviews (besøg på naboskoler eller andet) skal overvejes.
    - Opmærksomhed på tidsforbruget. Uanset redskab, skal det give mening i kerneopgaven. Hvis redskabet er med til at udvikle kvaliteten for børnene, så kan tiden været givet godt ud.
- Opmærksomhed på tilsyn:
  - Opmærksomhed på at betrygget interessenter i at vi håndtere tilsynsopgave også i procesperioden. Herunder ændringer i forhold til den lokale opfølgning.
- Det skal tilføjes, at processen vil blive evalueret i både udvalg og byråd.

- Forankring af processen:
  - Inddragelse af politikere, ledere medarbejdere og forældre, måske Børne- og Ungebyrådet eller DSE. Relevant at inddrage KL, hvis det er muligt ift. deres tidsplan.
  - Der skal være et større arrangement, hvor interessenterne kan mødes med hinanden i det kommende ½ år. Det er som udgangspunkt ikke proces, der skal drøftes, men indhold fx data. Tydeligt proces er vigtig ift. inddragelsen.
  - Udvalget skal inddrages tæt. Måske inddrage ÅFO eller DTLAa eller andre byer. Temadag el.lign.
- Opfølgning på byrådsmødet. Der skal være et orienteringspunkt på udvalgsmøde d. 4. sep. Herunder drøftelse af arrangementet. Resten er til orientering. Frist for materiale er fredag kl. 10.
- Om den lokale proces i bilag 3.
  - Opmærksomhed på inddragelse af BU-cheferne i fase 1.
  - Opmærksomhed på sammenlignelighed i stillads til ledere og i stillads i kvalitetsopfølgningen. Indtænke projektgruppen (HBL).
- Kommunikation.
  - Skal der tages stilling til efter udvalgsmødet.

Med forbehold for disse bemærkninger godkendte rådmanden de 6 indstillingspunkter.

(OKJ følger op)

4 Orientering fra distrikt Vest (SHJ)

SHJ orienterede fra distrikt Vest.

- Fusionen af Tovshøj og Ellekær fylder både på skoleområder og dagtilbudsområdet.
- Den nye skole. Bestyrelserne på flere skoler er opmærksomme.
- SLF fylder – både engagement og lidt tilbageholdenhed.
- Ledelsessparring fylder
- Rundtur til alle dagtilbud og afdelinger.

TM tog orienteringen til efterretning.

5 Forberedelse til Byrådsmøde (HvB)

Byrådsmøde:

- Minimumsnormeringer. OBS på påtegning.
- Om 1:1. FAQ skal med til byrådet.
- Børne- og Sundhedshus Vest.
  - På den længere bane: Opfølgning på dispensationsansøgning og anvisningsregler ift. boligforeningsjord /kommunal jord. **(OKJ følger op)**

- Ændringsforslag – køb og slag af grunde.

(HvB følger op)

6 Eventuelt

MØC orienterede om status på ansøgninger om frikommuneforsøg.
TM tog orienteringen til efterretning.

Om muligheden for international folke- og privatskole

- Notat skal sendes til Erhverv Aarhus **(OKJ følger op)**

Det kommende MBU/MKB-møde blev drøftet.

HM orienterede om, at kommunikationen om fraværsreglerne om 15 pct. er blevet oversat til 9 forskellige sprog.

OKJ orienterede om arbejdet med af kapacitet. Behov for planlægning.

Bilagsforside

Dokument Titel:	Beslutningsmemo rådmandsmøde 11.09.2019
Dagsordens titel	Orientering om Trivsels- og sundhedsmålingen 2019 samt evaluering (OKJ)
Dagsordenspunkt nr	2

Beslutningsmemo

2. september 2019
Side 1 af 3

Emne **Resultater fra trivsels- og sundhedsmålingen 2019,
samt evaluering af sundhedsmålingen 2019**
Til Rådmanden for Børn og Unge

BØRN OG UNGE
Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Punktet er sat på dagsordenen med henblik på at orientere om hovedresultaterne fra dette års trivsels- og sundhedsmåling, samt for at orientere om evaluering af sundhedsmålingen, da den i år blev gennemført som separat måling sideløbende med den nationale trivselsmåling.

I Aarhus Kommune ønsker vi, at alle børn og unge har en god og sund opvækst. At de trives, er glade og robuste, og at de har selvværd og mod på tilværelsen. Et af redskaberne til løbende at følge børn og unges sundhed og trivsel i Aarhus Kommune er den årlige trivsels- og sundhedsmåling, som består af en obligatoriske national trivselsmåling samt en kommunal sundhedsmåling.

Sundhedsmålingen

Den kommunale sundhedsmåling har siden 2015 suppleret den nationale trivselsmåling ved at kortlægge elevernes sundhedsadfærd samt almene trivsel på klasse- og skoleniveau. Målingen er først og fremmest tiltænkt den enkelte skole, som med afsæt i resultatet kan igangsætte lokale initiativer – men også på et overordnet forvaltningsniveau i forhold til at igangsætte strategiske initiativer.

Fra og med skoleåret 2018/2019 blev det obligatorisk for folkeskolerne at anvende Undervisningsministeriets Trivselsværktøj til gennemførelse af den nationale trivselsmåling. Dette betyder, at Aarhus Kommune i det forgangne skoleår ikke havde mulighed for at koble den nationale spørgeramme med den kommunale. Aarhus Kommune valgte i lighed med tidligere at gennemføre en supplerende sundhedsmåling for fortsat at indsamle information om skoleelevers sundhedsadfærd og almene trivsel. Der blev altså gennemført to separate målinger i stedet for én samlet elevtrivselsmåling.

Trivsels- og sundhedsmålingen blev gennemført i perioden maj-juni 2019 (se bilag 1 for målingernes hovedresultater). Den nationale trivselsmåling blev gennemført med en svarprocent på 84 %, og den kommunale sundhedsmåling blev gennemført med en svarprocent på 73 %. Forskellen på

Fællesfunktionen, Sektion 1
Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 41 62 50 26

Direkte e-mail:
nems@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Emilie Schou Nielsen

svarprocenten kan skyldes en misforståelse på nogle skoler i forhold til, at der har været tale om to separate målinger, som skulle besvares enkeltvis.

2. september 2019
Side 2 af 3

Evaluering af sundhedsmålingen

Gennemførelsen samt anvendeligheden af sundhedsmålingen er ind til nu blevet evalueret gennem telefoninterviews med pædagogiske ledere fra en række udvalgte skoler. I alt er 8 skoler blevet inddraget i evalueringen – nogle skoler med 'høj' svarprocent (minimum 80 %) og nogle skoler med 'lav' svarprocent (under 55 %). Interviewene danner grundlag for yderligere evaluering i arbejdsgruppen, som består af fire skoleledere samt formanden for foreningen Skole og Forældre. Den foreløbige evaluering viser, at flere skoler har oplevet enkelte problematikker i forhold til gennemførelse og anvendelse af målingerne, fordi det har skabt forvirring, at der har været tale om to separate målinger. Dog peger de fleste skoler på, at de to målinger bør ligge på samme tid og ikke forskudt. De fleste skoler peger på sundhedsmålingen som værende vigtig, da den bidrager med brugbar viden om elevernes sundhedsadfærd og almene trivsel. En enkelt skole fremhæver, at der kan herske tvivl omkring, hvad der er skolernes rolle i forhold til at følge op på børnenes sundhed.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles

- at Rådmanden tager resultaterne fra trivsels- og sundhedsmålingerne 2019 til efterretning samt godkender proces for evaluering af sundhedsmålingen.
- at Rådmanden tager stilling til eventuelle opmærksomhedspunkter/ønsker til fokusområder for de fortsatte drøftelser af hovedresultaterne og evalueringen af sundhedsmålingen

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Ingen ændringer, det er blot en orientering

4. Videre proces og kommunikation

- Hovedresultater og evaluering og drøftes i arbejdsgruppe d. 9. sept.
- Hovedresultater og evaluering drøftes evt. i ÅLF d. 17. sept.
- Hovedresultater – og evt. udvalgte temaer foreslået af rådmand og/eller arbejdsgruppe – samt evalueringresultater drøftes i skoleledernetværket d. 21. oktober
- Opsamling på et senere rådmandsmøde, såfremt dette ønskes

Bilag

Bilag 1: Resultater fra trivsels- og sundhedsmålingen 2019 for 4.-9. klasse

Bilag 2: Den samlede rapport fra trivselsmålingen 2019 0.-3. klasse

Bilag 3: Den samlede rapport fra trivselsmålingen 2019 4.-9. klasse

Bilag 4: Den samlede rapport fra sundhedsmålingen 2019 0.-9. klasse

2. september 2019

Side 3 af 3

Bilag 2/5

Dokument Titel:	Bilag 1 Resultater fra trivsels- og sundhedsmålingen 2019
Dagsordens titel:	Orientering om Trivsels- og sundhedsmålingen 2019 samt evaluering (OKJ)
Dagsordenspunkt nr	2

Notat

12. august 2019
Side 1 af 12

Resultater fra den nationale trivselsmåling og den kommunale sundhedsmåling 2019

1. Baggrund

I perioden 6. maj til 14. juni 2019 gennemførte Undervisningsministeriet den årlige nationale trivselsmåling blandt folkeskoleelever landet over, samtidig med at Aarhus Kommune gennemførte en sundhedsmåling blandt alle elever på kommunens folkeskoler. Den nationale spørgerramme omhandler elevernes skoletrivsel, herunder social trivsel, faglig trivsel, støtte og inspiration i undervisningen samt ro og orden i timerne mm. Den kommunale spørgerramme omhandler elevernes sundhedsadfærd og almene trivsel, herunder livstilfredshed, venskaber, bevægelse, måltidsvaner, rygning, rusmidler og seksuel sundhed.

To separate målinger

Fra og med skoleåret 2018/2019 er det blevet obligatorisk for folkeskolerne at anvende Undervisningsministeriets Trivselsværktøj til gennemførelse af den nationale trivselsmåling. Indførelsen betyder, at Aarhus Kommune i år ikke har haft mulighed for at koble den nationale spørgerramme med den kommunale, ligesom Aarhus Kommune ikke får adgang til data fra den nationale trivselsmåling på samme niveau som tidligere.

Aarhus Kommune har i lighed med tidligere valgt at gennemføre en supplerende sundhedsmåling for fortsat at indsamle information om skoleelevers sundhedsadfærd og almene trivsel. Der er altså i år blevet gennemført to separate målinger i stedet for én samlet elevtrivselsmåling.

Forældre i Aarhus Kommune har haft mulighed for at framelde deres børn den kommunale sundhedsmåling. I alt blev 334 børn framelddt sundhedsmålingen, hvilket svarer til 1,2 %. Af de 334 børn går 11 % på den samme skole, men alle skoler har minimum en framelddt elev. Hovedparten af de framelddte elever går i indskoling (190 børn). I 2018 blev 24 børn framelddt.

Svarprocenter

Den samlede svarprocent for den nationale trivselsmåling 2019 er 84 %, og den samlede svarprocent for den kommunale sundhedsmåling 2019 er 73 %. Den samlede svarprocent for Elevtrivselsmålingen 2018 var 86 %.

Forskellen på svarprocenten for den nationale og den kommunale måling 2019 kan skyldes en misforståelse på nogle skoler i forhold til, at der har været tale om to separate målinger, som blev gennemført sideløbende, hvorfor nogle klasser desværre kun har fået besvaret den nationale trivselsmåling og ikke den kommunale sundhedsmåling. Derudover er svarprocenten for sundhedsmålingen særligt lav blandt elever i 9. klasse (40 %), hvilket formodes at skyldes gennemførelsestidspunktet, som lå på samme tid som afgangsprøver

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

Sundhed

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 41 62 50 26

Direkte e-mail:
nems@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Emilie Schou Nielsen

og sidste skoledag. I 2018 blev Elevtrivselsmålingen gennemført i perioden april-maj, og der havde elever i 9. klasse en svarprocent på 67 %. Svarprocenten for den nationale trivselsmåling er ikke mulig at se på klassetrinsniveau.

12. august 2019
Side 2 af 12

Resultaterne fra den nationale trivselsmåling og den kommunale sundhedsmåling er tilgængelige for de enkelte skoler på både skole- og klasseniveau. Resultaterne på skole- og klasseniveau er først og fremmest et lokalt redskab, der giver skolerne mulighed for at følge udviklingen i elevernes trivsel og lære mere om, hvad skolerne skal have fokus på i forhold til eleverne. Resultaterne fra målingerne anvendes blandt andet som afsæt for at iværksætte trivsels- og sundhedsfremmende indsatser på skole- og klasseniveau.

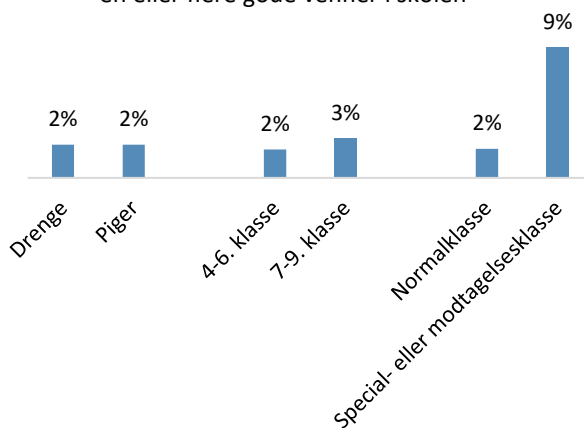
I dette notat præsenteres udvalgte resultater fra den nationale trivselsmåling og den kommunale sundhedsmåling 2019 gældende for elever i 4-9. klasse i Aarhus Kommune.

2. Hovedresultater for Aarhus Kommune 2019

Overordnet set peger resultaterne fra de to målinger på, at langt størstedelen af 4-9. klasses elever trives i skolen, har gode venner og er glade for deres skole. Det samme billede gjorde sig også gældende i Elevtrivselsmålingen i 2018.

Elever, der svarer, at de ikke har en eller flere gode venner i skolen, udgør 2 % (249 elever). Når disse 2 % opdeles på karakteristika som køn, klassetrin samt klasseart, viser det sig, at der ikke er nogen forskel på køn, men at der er en lille forskel på klassetrin, hvor flere i 7-9. klasse svarer nej til, at de har en eller flere gode venner i skolen. Der ses ligeledes en forskel på klasseart, hvor flere elever i special- og modtagelsesklasser svarer nej (figur 1).

Figur 1: Karakteristika ved elever, der svarer nej til, at de har en eller flere gode venner i skolen

Elever, der svarer, at de sjældent eller aldrig er glade for deres skole, udgør 5 % (648 elever). Dette er en positiv udvikling fra 2018 (6 %). I afrapporteringen fra 2018 blev dette spørgsmål ligeledes opdelt på køn, klassetrin og klasseart, men det er desværre ikke muligt i år, da vi i Aarhus Kommune ikke har adgang til data fra den nationale trivselsmåling, hvor spørgsmålet stammer fra.

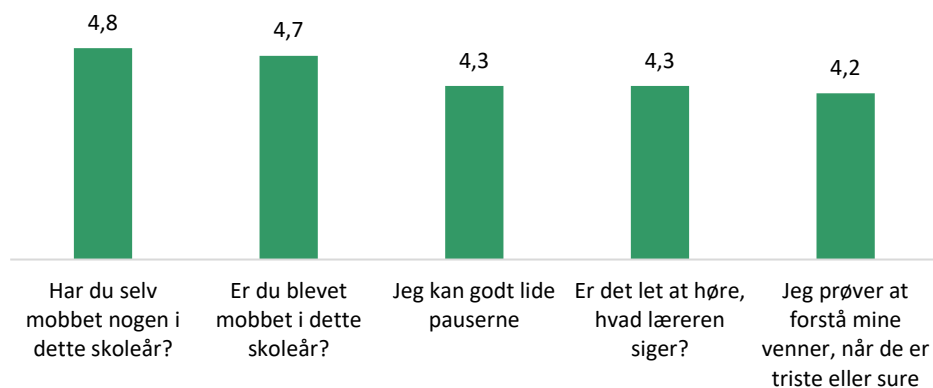
12. august 2019
Side 3 af 12

3. Hovedresultater fra den nationale trivselsmåling

Resultaterne for de nationale indikatorer¹ *social trivsel*, *faglig trivsel*, *støtte og inspiration i undervisningen* samt *ro og orden* har ikke ændret sig fra 2018 til 2019. Elevernes besvarelser omregnes til en score fra 1-5, hvor 5 indikerer høj skoletrivsel, og 1 indikerer lav skoletrivsel. Den indikator, som eleverne i gennemsnit svarer mest positivt omkring, er *social trivsel* (score 4,1), mens den indikator, de svarer mindst positivt omkring omhandler *støtte og inspiration* (score 3,2).

De to spørgsmål, eleverne svarer mest positivt på, er "Har du selv mobbet nogen i dette skoleår?" (score 4,8) og "Er du blevet mobbet i dette skoleår?" (score 4,7). Figur 2 viser gennemsnitsscoren for de fem spørgsmål, eleverne svarer mest positivt på.

Figur 2: Score for de fem spørgsmål eleverne svarer mest positivt på

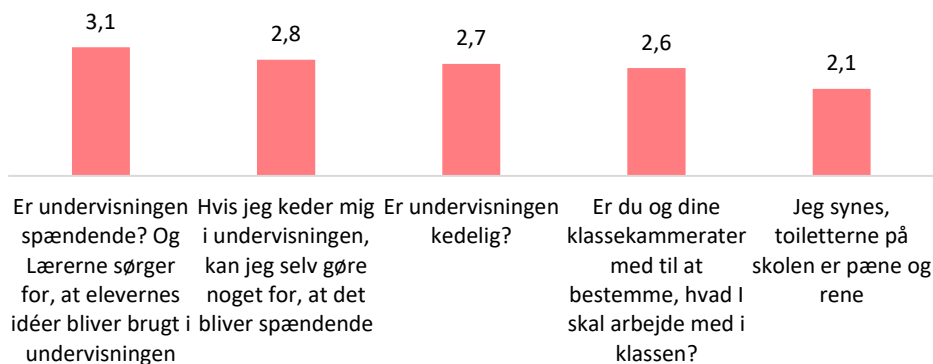
Figur 3 viser gennemsnitsscoren for de fem spørgsmål, eleverne tilsammen svarer mindst positivt på. Spørgsmålene, eleverne svarer mindst positivt på, er "Jeg synes, toiletterne på skolen er rene og pæne" (score 2,1) og spørgsmålet om medbestemmelse (score 2,6) (figur 3). Når man sammenligner disse resultater med resultaterne fra 2018, er der sket en lille positiv udvikling i elevernes oplevelse af både toiletforholdene og medbestemmelse.

¹ **Social trivsel** omhandler tilhørsforhold til skolen, klassen og fællesskabet, samt tryghed og mobning. **Faglig trivsel** omhandler faglige evner, koncentrationsevne og problemløsningsevne. **Støtte og inspiration i undervisningen** omhandler motivation, medbestemmelse samt lærernes hjælp og støtte. **Ro og orden** omhandler ro og støj i klassen samt klasseledelse.

1. august 2019
side 4 af 12

Figur 3: Score for de fem spørgsmål eleverne svarer mindst positivt på

Mental mistrivsel – ensomhed og mobning

Mental mistrivsel vurderes ud fra spørgsmål omkring ensomhed og mobning, der anses som værende risikofaktorer for mental mistrivsel.

Blandt elever i 4-9. klasse svarer 6 % (772 elever), at de meget tit eller tit føler sig ensomme. Dette er en negativ udvikling fra 2018, hvor det gjorde sig gældende for 5 %. 3 % (382 elever) svarer, at de meget tit eller tit er blevet mobbet i dette skoleår. Dette svarer til resultaterne fra 2018.

At være ensom eller at blive mobbet er særligt alvorligt, hvis det står på over flere skoleår. Derfor blev det sidste år, på baggrund af Elevtrivselsmålingen, undersøgt, hvor mange elever, der hhv. havde oplevet ensomhed eller været udsat for mobning i et eller flere af de forgangne tre skoleår. Derudover blev der foretaget en ophobningsanalyse af mental mistrivsel på 4 parametre. Disse analyser er desværre ikke mulige at lave i år, eftersom vi i Aarhus Kommune ikke længere har adgang til data fra den nationale trivselsmåling.

4. Resultater fra den kommunale sundhedsmåling

Bevægelse og motion samt transportvaner

Anbefalingen omkring bevægelse i skoletiden er, at eleverne indgår i 45 minutters bevægelse om dagen, hvilket svarer til 3 timer og 45 minutter om ugen². Ifølge sundhedsmålingen er det under halvdelen af eleverne, der oplever at følge denne anbefaling. 32 % af eleverne svarer, at de bruger ca. 45 minutter eller mere på bevægelse i timerne på en almindelig skoledag, mens 68 % svarer, at de bruger ca. 30 minutter eller mindre om dagen (figur 4). I

² Sundhedsstyrelsen (2018), Forebyggelsespakke Fysisk aktivitet

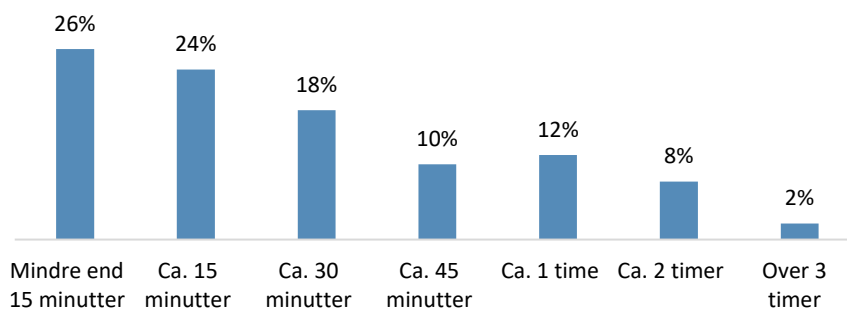

2018 svarede 48 % af drengene og 33 % af pigerne i 4-9. klasse, at de brugte minimum 4 timer på motion og bevægelse i skoletiden³.

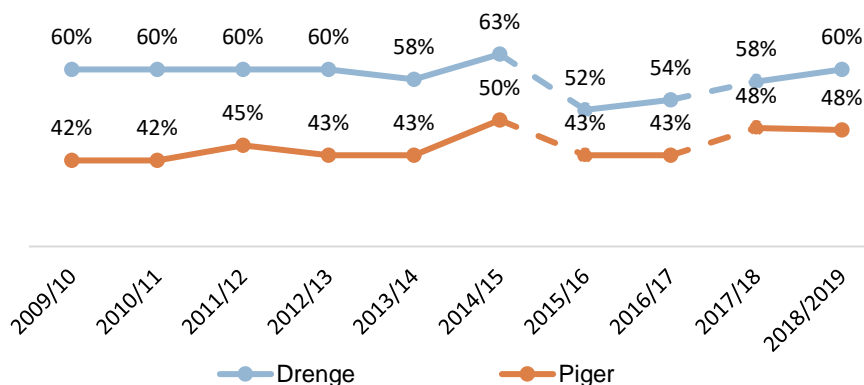
12. august 2019
Side 5 af 12

Figur 4: Tid på motion og bevægelse i timerne på 'en almindelig skoledag'

Af figur 5 fremgår udviklingen i elevernes grad af bevægelse uden for skoletiden siden 2009/2010, herunder at drenge generelt bevæger sig mere end piger. 60 % af drengene svarer i dette års sundhedsmåling, at de bevæger sig minimum 4 timer om ugen uden for skoletiden, mens det gør sig gældende for 48 % af pigerne. Der er således sket en positiv ændring blandt drengene siden 2018.

Figur 5: Andel der bruger minimum 4 timer om ugen på motion og bevægelse uden for skoletiden

Figur 5 viser et fald i andelen af elever, der dyrker motion i minimum 4 timer om ugen, i 2015/2016, som kan forklares ved, at dataindsamlingen det år blev flyttet fra oktober til januar-februar, hvor færre børn og unge dyrker sport pga.

³ Spørgsmålet omkring bevægelse i skoletiden blev formuleret anderledes i 2018, hvorfor det ikke er muligt at sammenligne med i år. Sidste år svarede 4-9. klasses eleverne på, hvor mange timer om ugen, de brugte på motion og bevægelse i skoletiden.

årstiden. I 2017/2018 ses en stigning i andelen, der dyrker motion i minimum 4 timer om ugen (figur 5), hvilket ligeledes kan skyldes tidspunktet for dataindsamlingen, som det år blev rykket fra januar-februar til april-maj.

12. august 2019
Side 6 af 12

I sundhedsmålingen svarer eleverne også på spørgsmål omkring transport til skole. Resultat viser, at blandt elever i 4-6. klasse transporterer 77 % sig aktivt⁴ til skole, mens dette gør sig gældende for 73 % af eleverne i 7-9. klasse. I 2018 var det hhv. 76 % og 73 %, og der ses dermed en lille positiv ændring blandt elever i 4-6. klasse.

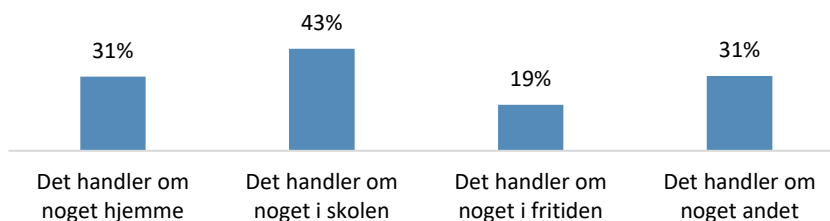
På den skole, som rangerer højest, transporterer 89 % sig aktivt til skole, mens andelen på den skole, der rangerer lavest på aktiv transport til skole, udgør 40 %. Dette er en positiv udvikling fra 2018, hvor andelen, på den skole, der rangerede sig lavest på aktiv transport til skole, var 34 %. Der er tale om den samme skole, der rangerede sig lavest i både 2018 og 2019, hvorfor udviklingen indikerer, at 6 % flere børn på den pågældende skole er begyndt at transportere sig aktivt til skole.

Lav livstilfredshed – hvad handler det om?

I Sundhedsmålingen svarer eleverne på et spørgsmål, der skal indikere, om de har høj eller lav livstilfredshed⁵. I alt svarer 15 %, svarende til 1608 elever, at de har lav livstilfredshed. Dette er en negativ udvikling fra 2018, hvor 13 % angav at have lav livstilfredshed. Resultaterne viser, at 25 % af eleverne med 'lav livstilfredshed' også angav at have 'lav livstilfredshed' i 2018, hvorfor der er tale om en vedvarende negativ tilstand for 395 børn.

I målingen følges der op på, om lav livstilfredshed handler om noget hjemme, noget i skolen, noget i fritiden eller noget andet. Resultatet viser, at de fleste svarer, at det handler om noget i skolen (43 %) (figur 6).

Figur 6: Hvad handler lav livstilfredshed om
(kan vælge flere årsager)

Eleverne havde mulighed for at vælge flere årsager til deres 'lave livstilfredshed' (figur 7). 64 % (af elever med 'lav livstilfredshed') valgte én årsag, 21 %

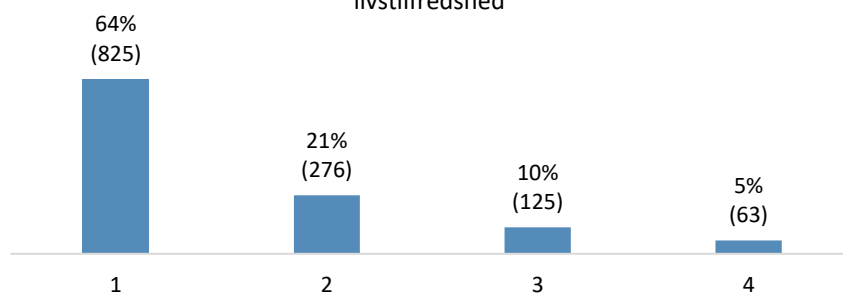
⁴ Aktiv transport: Gå, løbe, cykle (inkl. elcykel), skateboard, løbehjul, rulleskøjter eller lignende.
⁵ Lav livstilfredshed defineres som dem, der svarer 0-5 til spørgsmålet: "Her er en linje med prikker fra 0 til 10. Prik 0 betyder "det værste mulige liv" for dig, og prik 10 betyder "det bedste mulige liv" for dig. Hvor på linjen synes du selv, du er for tiden?"

valgte to årsager, mens 10 % valgte tre årsager, og 5 % valgte alle fire årsager. Det tyder dermed på, at 'lav livstilfredshed' for hovedparten handler om én ting, hvilket anses som værende positivt, da flere risikofaktorer for lav livstilfredshed vurderes at være værre. Resultaterne svarer til resultaterne fra 2018.

12. august 2019
Side 7 af 12

Figur 7: Andel elever der har peget på 1-4 årsager til 'lav livstilfredshed'

Blandt de 825 elever, der kun peger på én årsag, fremgår 'noget i skolen' som den mest hyppige årsag (37 %) efterfulgt af 'noget andet' (32 %) og 'noget hjemme' (22 %), mens færrest peger på 'noget i fritiden' (9 %) som værende den eneste årsag til deres 'lave livstilfredshed'.

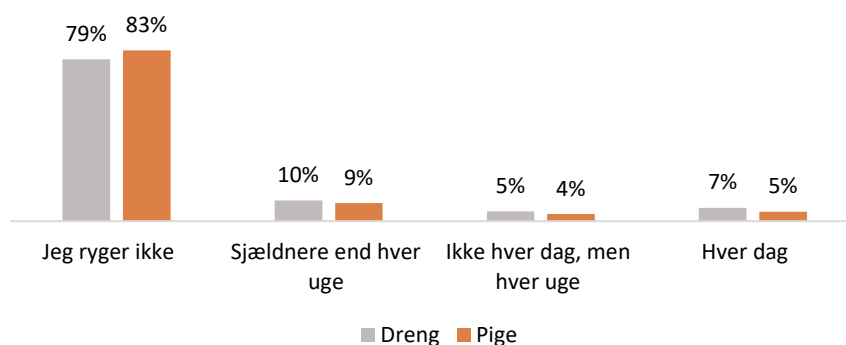
Rygning, alkohol og andre rusmidler

Elever i 7-9. klasse bliver i sundhedsmålingen spurgt ind til deres adfærd i forhold til rygning, alkohol og andre rusmidler.

Rygning

81 % af eleverne i 9. klasse ryger slet ikke, mens 6 % ryger til dagligt. Der ses en forskel på køn, hvor flere drenge end piger ryger, og hvor 7 % af drengene og 5 % af pigerne ryger dagligt (figur 8).

Figur 8: Rygning blandt elever i 9. klasse (cigaretter, e-cigaretter eller vandpibe)

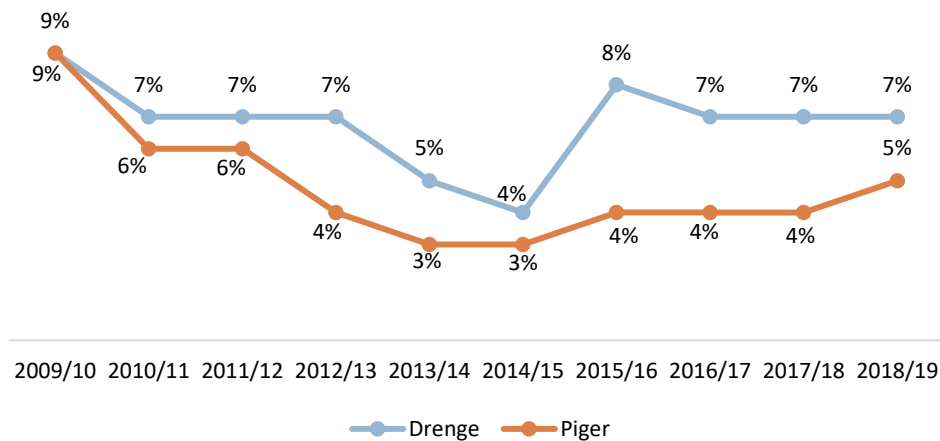

Siden 2010 har andelen af daglige rygere blandt drenge systematisk ligget over andelen blandt piger (figur 9⁶). For drenge er andelen den samme som i 2018, men for piger er andelen, der ryger dagligt, steget fra 4 % (2018) til 5 % (2019). Dataindsamlingen var i år placeret 1-2 måneder senere på skoleåret end i 2018, hvilket kan indikere, at udviklingen reelt er mindre negativ, end data viser.

12. august 2019
Side 8 af 12

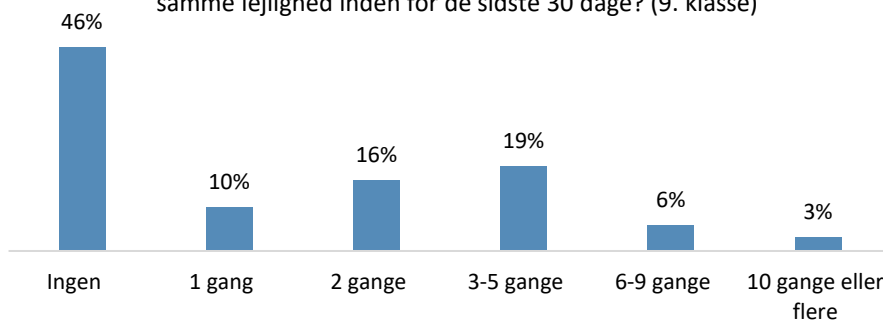
Figur 9: Andel elever i 9. klasse, der ryger dagligt

Alkohol

46 % af eleverne i 9. klasse svarer, at de ikke har drukket 5 eller flere genstande ved samme lejlighed inden for de sidste 30 dage (figur 10). Flere drenge (15 %) end piger (10 %) har drukket 5 eller flere genstande ved samme lejlighed mere end 2 gange i løbet af de sidste 30 dage. Disse tal kan ikke sammenlignes med 2018, hvor spørgsmålet var formuleret anderledes. I 2018 svarede 23 % af drengene og 15 % af pigerne i 9. klasse, at de havde været rigtig fulde mere end 10 gange.

Figur 10: Hvor ofte har du drukket 5 eller flere genstande ved samme lejlighed inden for de sidste 30 dage? (9. klasse)

⁶ Tidspunktet for dataindsamlingen blev i 2015/2016 flyttet fra oktober til januar-februar, hvilket kan forklare den markante stigning fra 2014.2015. Tidspunktet for dataindsamlingen blev i 2017/2018 flyttet til april-maj.

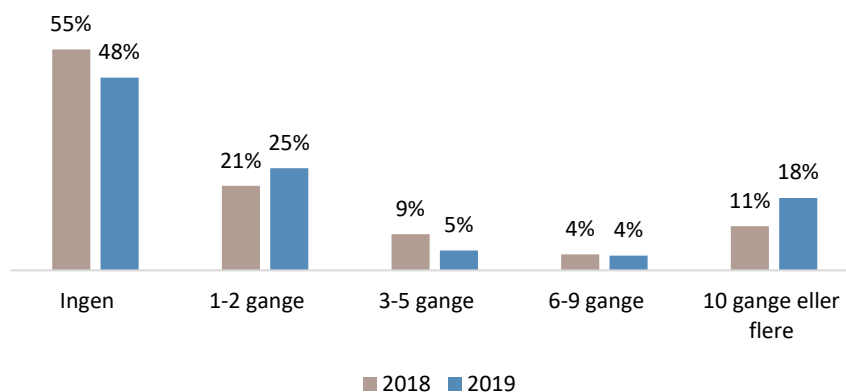

Rusmidler

Størstedelen svarer nej til at have prøvet at ryge hash, marihuana, pot eller skunk (95 %). Dette svarer til resultaterne fra 2018. Blandt de 5 %, der svarer ja til at have prøvet at ryge hash, har 48 % (127 elever) ikke røget inden for de seneste 30 dage, mens 18 % (44 elever) har røget 10 gange eller flere inden for de sidste 30 dage (figur 11). Flere drenge (8 %) end piger (3 %) svarer ja til, at de har prøvet at ryge hash. Dette svarer ligeledes til resultaterne fra 2018.

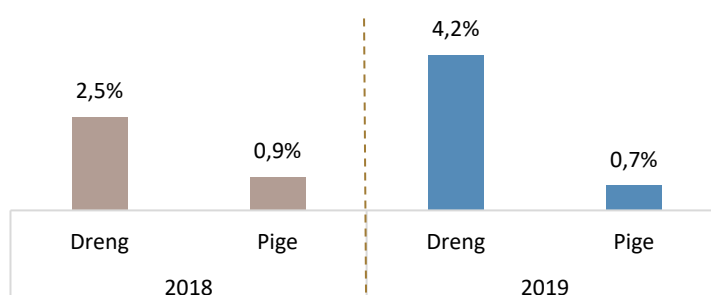
12. august 2019
Side 9 af 12

Figur 11: Tænk tilbage på de sidste 30 dage. Hvor mange gange har du røget hash?
(elever i 9. klasse, der har prøvet at ryge hash)

Når det gælder andre stoffer end hash, som f.eks. amfetamin, kokain, MDMA/ecstasy eller lignende, er der sket en negativ ændring blandt drengene fra 2018 til 2019, mens der er sket en lille positiv ændring blandt pigerne (figur 12). I 2019 svarer 95 % nej til at have prøvet andre stoffer end hash, hvoraf flere piger (99,3 %) end drenge (95,8 %) svarer nej.

Figur 12: Andel piger og drenge der har prøvet at tage andre stoffer end hash én eller flere gange i hhv. 2018 og 2019

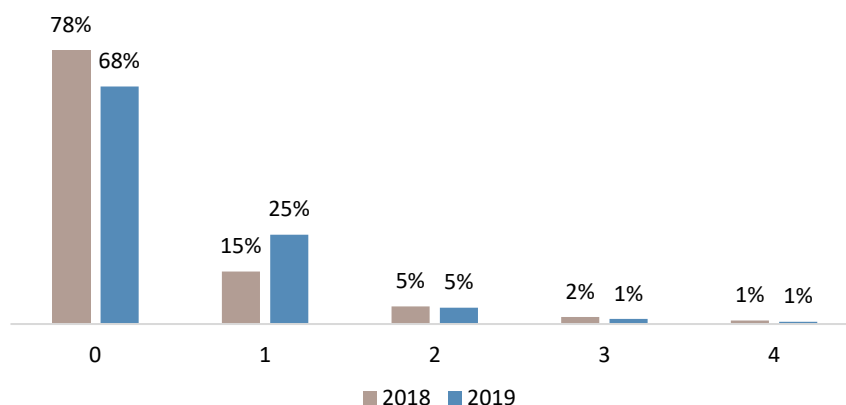

12. august 2019
Side 10 af 12

Usund adfærd

Der er foretaget en ophobningsanalyse af usund adfærd blandt elever i 9. klasse. Analysen inddrager det at have prøvet at ryge hash, at have prøvet at tage andre stoffer end hash én eller flere gange, daglig rygning og at have drukket mere end 5 genstande ved samme lejlighed mere end 2 gange inden for de seneste 30 dage (figur 13). Analysen viser, at 68 %, svarende til 668 elever, af elever i 9. klasse ikke udviser usund adfærd på nogle af de fire parametre. Det betyder ligeledes, at de resterende 32 % af eleverne i 9. klasse udviser usund adfærd på én eller flere parametre. Dette er en negativ udvikling fra 2018, hvor 78 % af eleverne i 9. klasse ikke udviste usund adfærd. Dog var spørgsmålet omkring alkohol formuleret anderledes i 2018, hvilket begrænser sammenligneligheden samtidig med, at det kan være årsag til den negative udvikling. Analyserne viser nemlig, at det er på netop alkoholområdet, at den negative udvikling ses.

Figur 13: Andel elever der har usund adfærd på 0-4 parametre

Blandt de 25 %, svarende til 251 elever, der udviser usund adfærd på én parameter, er det i 86 % af tilfældene, at de har drukket 5 eller flere genstande ved samme lejlighed mere end 2 gange i løbet af de seneste 30 dage. For 7 % er det at have prøvet at ryge hash, mens det for 6 % er daglig rygning. For 1 % er det at have prøvet at tage andre stoffer end hash.

Søvn og træthed

Sundhedsstyrelsen anbefaler, at børn og unge i alderen 7-12 år får 9-11 timers søvn i døgnet, mens 13-18-årige har behov for 8-10 timers søvn⁷. Eleverne i 4-6. klasse får i gennemsnit 8,8 timers søvn om natten i hverdage, mens eleverne i 7-9. klasse i gennemsnit får 8,0 timers søvn i hverdage. 64 % af eleverne i 4-6. klasse får minimum 9 timers søvn, og 66 % af eleverne i 7-9. klasse får minimum 8 timers søvn. Der er ikke forskel på køn.

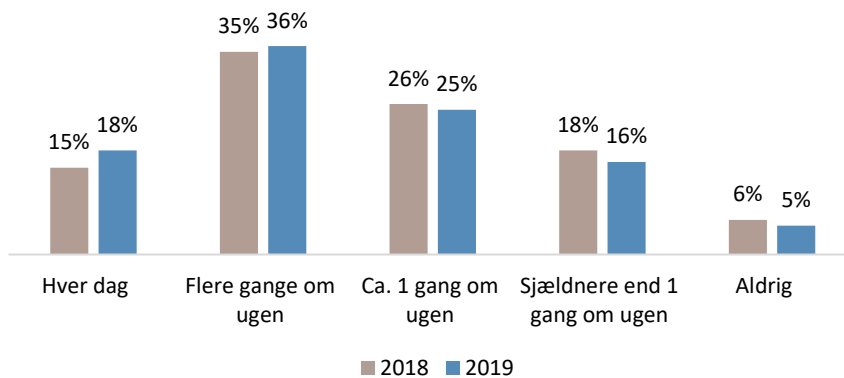
⁷ Sundhedsstyrelsen, 2017

Over halvdelen (54 %) af eleverne svarer, at de hver dag eller flere gange om ugen føler sig trætte om morgenen, når de møder i skole (figur 14). Det er en negativ udvikling fra 2018, hvor 50 % følte sig trætte hver dag eller flere gange om ugen.

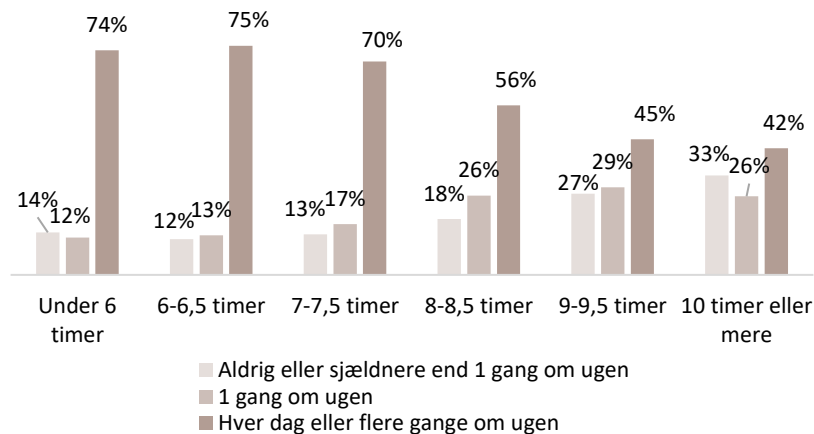
12. august 2019
Side 11 af 12

Figur 14: Hvor tit føler du dig træt om morgenen, når du møder i skole?

Der er en sammenhæng mellem antal timers søvn om natten og hvor ofte, eleverne er trætte om morgenen, når de møder i skole (figur 15). 74 % af dem, der får mindre end 6 timers søvn, føler sig trætte om morgenen hver dag eller flere gange om ugen. Blot 42 % af dem, der får 10 eller flere timers søvn, føler sig trætte hver dag eller flere gange om ugen.

Figur 15: Andel, der føler sig trætte om morgenen, når de møder i skole, fordelt på antal timers søvn

Seksuel sundhed

Seksuel sundhed er ifølge WHO en tilstand af fysisk, følelsesmæssig, mental og social trivsel relateret til seksualitet⁸. Børn og unges seksuelle sundhed kan ifølge Sundhedsstyrelsen styrkes via seksualundervisning i folkeskolen, som giver de unge en bred viden derom⁹, hvorfor der i sundhedsmålingen bliver spurgt ind til elevernes viden omkring krop og seksualitet.

87 % af elever i 4-6. klasse svarer ja til, at de har viden om kroppens forandring og pubertet (86 % svarede ja i 2018). Blandt elever i 7-9. klasse svarer 95 %, at de har viden om krop, køn og seksualitet, mens 86 % svarer, at de har viden om prævention mod seksuelle sygdomme og graviditet. Dette svarer til resultaterne fra 2018.

12. august 2019

Side 12 af 12

---

⁸ WHO: Defining sexual health, 2018

⁹ Sundhedsstyrelsen, Forebyggelsespakke Seksuel Sundhed, 2018

Bilag 3/5

Dokument Titel: **Bilag 2 Den samlede
rapport fra
trivselsmålingen 0.-3.
klasse**

Dagsordens titel: **Orientering om Trivsels-
og sundhedsmålingen
2019 samt evaluering
(OKJ)**

Dagsordenspunkt nr   **2**

UNDERVISNINGS
MINISTERIET

DEN NATIONALE TRIVSELSMÅLING
2018/2019
KOMMUNERAPPORT

Aarhus Kommune, 0.-3. klassetrin

Indhold

1 Om rapporten	3
1.1 Indikatorer	3
1.2 Temaer om trivsel	3
1.3 Rapportens indhold	3
1.4 Læsning af figurer	4
1.5 Vejledning og inspiration til det videre arbejde	5
2 Svaroverblik	6
3 Detaljerede resultater fra trivselsmålingen	9
3.1 Tema 1: Social trivsel	9
3.2 Tema 2: Faglig trivsel	11
3.3 Tema 3: Støtte og inspiration	12
3.4 Tema 4: Ro og orden	13
3.5 Øvrige spørgsmål fra trivselsmålingen	14

1 Om rapporten

Trivselsmålingen består af 40 spørgsmål for elever i 4.-9. klasse og 20 spørgsmål for elever i 0.-3. klasse.

Denne rapport viser resultater for Aarhus Kommune.

1.1 Indikatorer

I denne rapport for elever i 0.-3. klasse beregnes ikke indikatorer, som der gør i rapporterne for elever i 4.-9. klasse. Det skyldes, at elevernes svar alt i alt ikke er valide nok til, at der kan beregnes sikre indikatorer. I denne rapport præsenteres derfor alene svarfordelinger.

1.2 Temaer om trivsel

Spørgsmålene for 0.-3. klassetrin er grupperet i en række temaer om trivsel. Temaerne tager udgangspunkt i de fire statistisk validerede indikatorer, der er udviklet til spørgeskemaet for 4.-9. klassetrin. Temaerne giver et godt udgangspunkt for at identificere hvilke områder af trivsel, som der især kan være behov for at arbejde videre med.

Temaerne er:

Tema 1: Social trivsel

'Social trivsel' består af 8 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes opfattelse af deres tilhørsforhold til skolen, klassen og fællesskabet, samt tryghed og mobning.

Tema 2: Faglig trivsel

'Faglig trivsel' består af 2 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes oplevelse af egen koncentrationsevne og problemløsningsevne.

Tema 3: Støtte og inspiration

'Støtte og inspiration i undervisningen' består af 5 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes oplevelse af motivation og medbestemmelse, samt af lærernes hjælp og støtte.

Tema 4: Ro og orden

'Ro og orden' indeholder et enkelt spørgsmål, som omhandler elevernes oplevelse af ro og støj i klassen.

16 af spørgeskemaets 20 spørgsmål indgår i de fire temaer. De resterende 4 spørgsmål fra trivselsmålingen er ikke grupperet i temaer.

1.3 Rapportens indhold

Kapitel 2 'Svaroverblik' viser, hvor stor en andel af eleverne i kommunen, som har besvaret henholdsvis ikke besvaret spørgeskemaet.

Kapitel 3 'Detaljerede resultater fra trivselsmålingen' viser, hvordan elevernes svar på de enkelte spørgsmål i trivselsmålingen fordeler sig. Spørgsmålene er grupperet efter de fire temaer om trivsel. Svarfordelingerne for de 4 spørgsmål, der ikke indgår i en indikator, vises under afsnittet 'Øvrige spørgsmål fra trivselsmålingen'.

1.4 Læsning af figurer

Detaljerede resultater

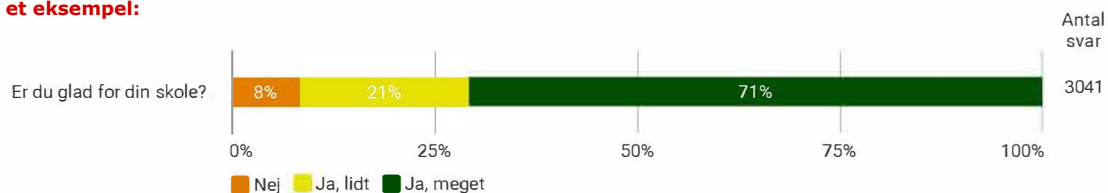
Figurerne i kapitel 3 'Detaljerede resultater fra trivselsmålingen' viser den procentvise fordeling af elevernes svar på hvert spørgsmål i trivselsmålingen.

'Antal svar' kan variere fra figur til figur, idet svarkategorien 'Jeg ønsker ikke at svare' ikke indgår i figuren. Af hensyn til den enkelte elevs anonymitet vises der ikke svarfordelinger for enkeltspørgsmål, hvis mindre end tre elever har svaret på spørgsmålet.

Figuren i eksemplet herunder viser, at:
3.041 elever har besvaret spørgsmålet 'Er du glad for din skole?'

Af disse 3.041 har:
8 % svaret 'Nej'
21 % svaret 'Ja, lidt'
71 % svaret 'Ja, meget'
Dette giver samlet 100 %

Dette er et eksempel:

1.5 Vejledning og inspiration til det videre arbejde

Omsæt resultater til indsatser

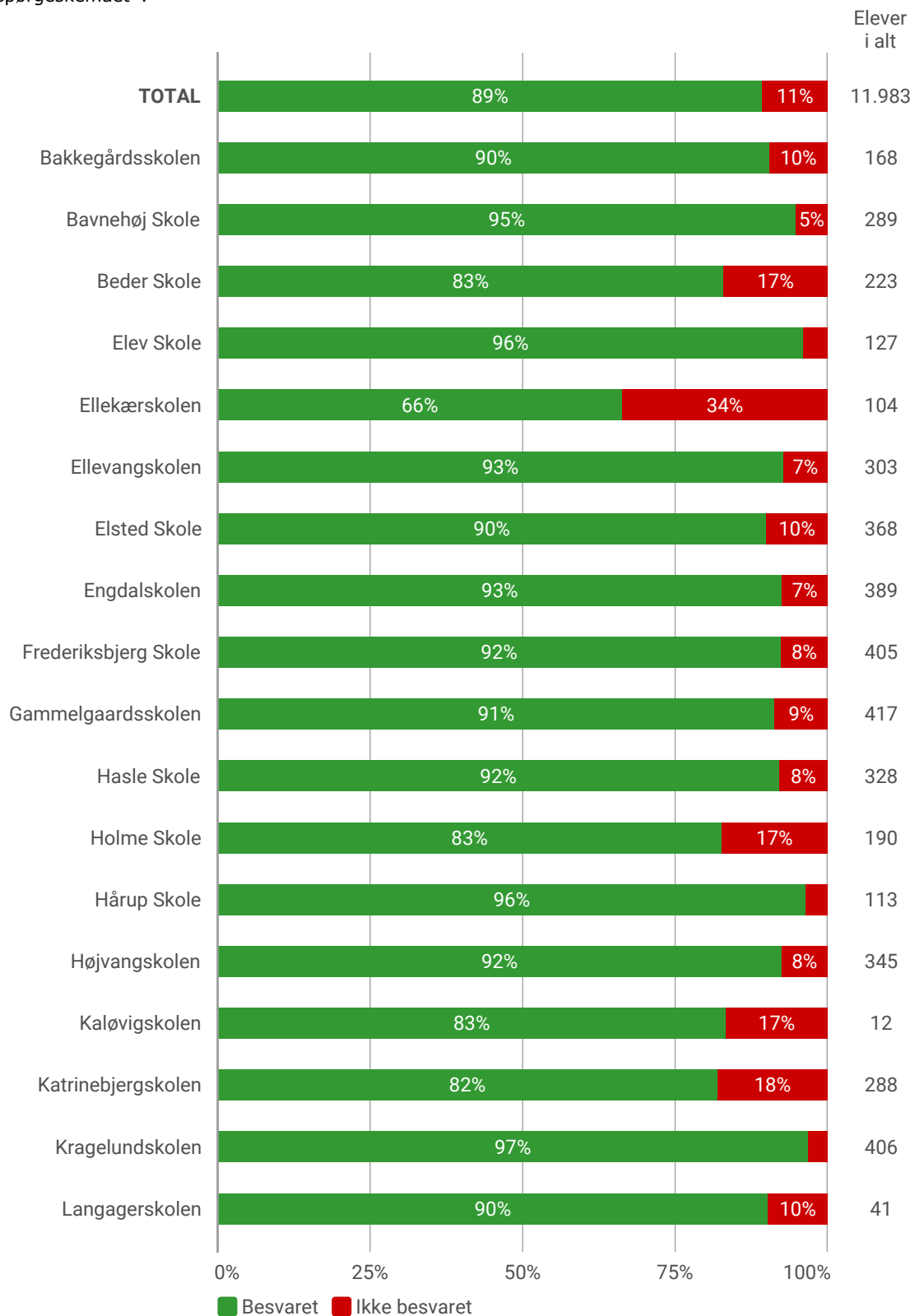
Der er udviklet vejledningsmateriale til trivselsmålingen.

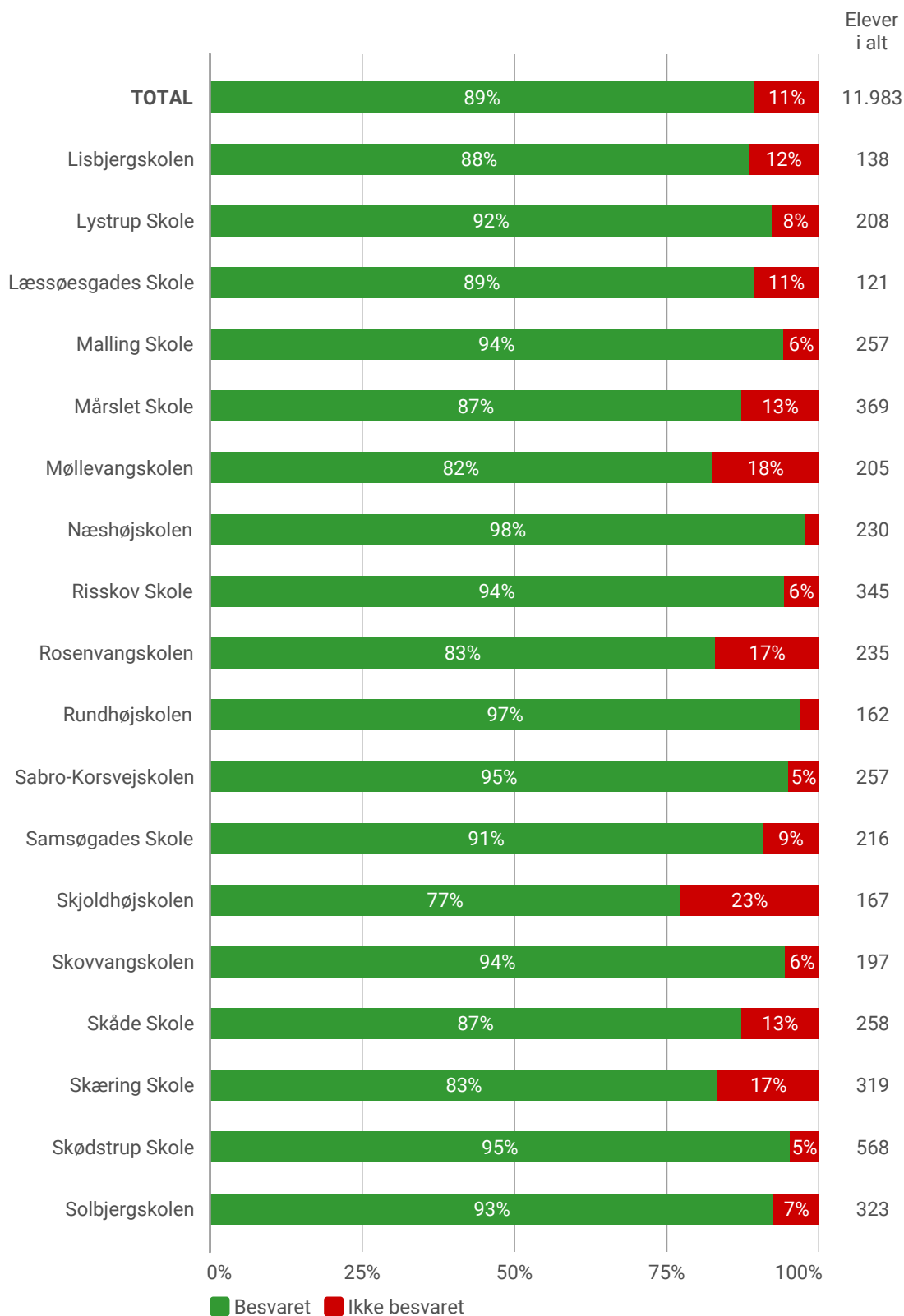
Du finder vejledningsmaterialerne på EMU - Danmarks Læringsportal:

<https://www.emu.dk/grundskole/undervisningsmiljo/trivselsmaling>.

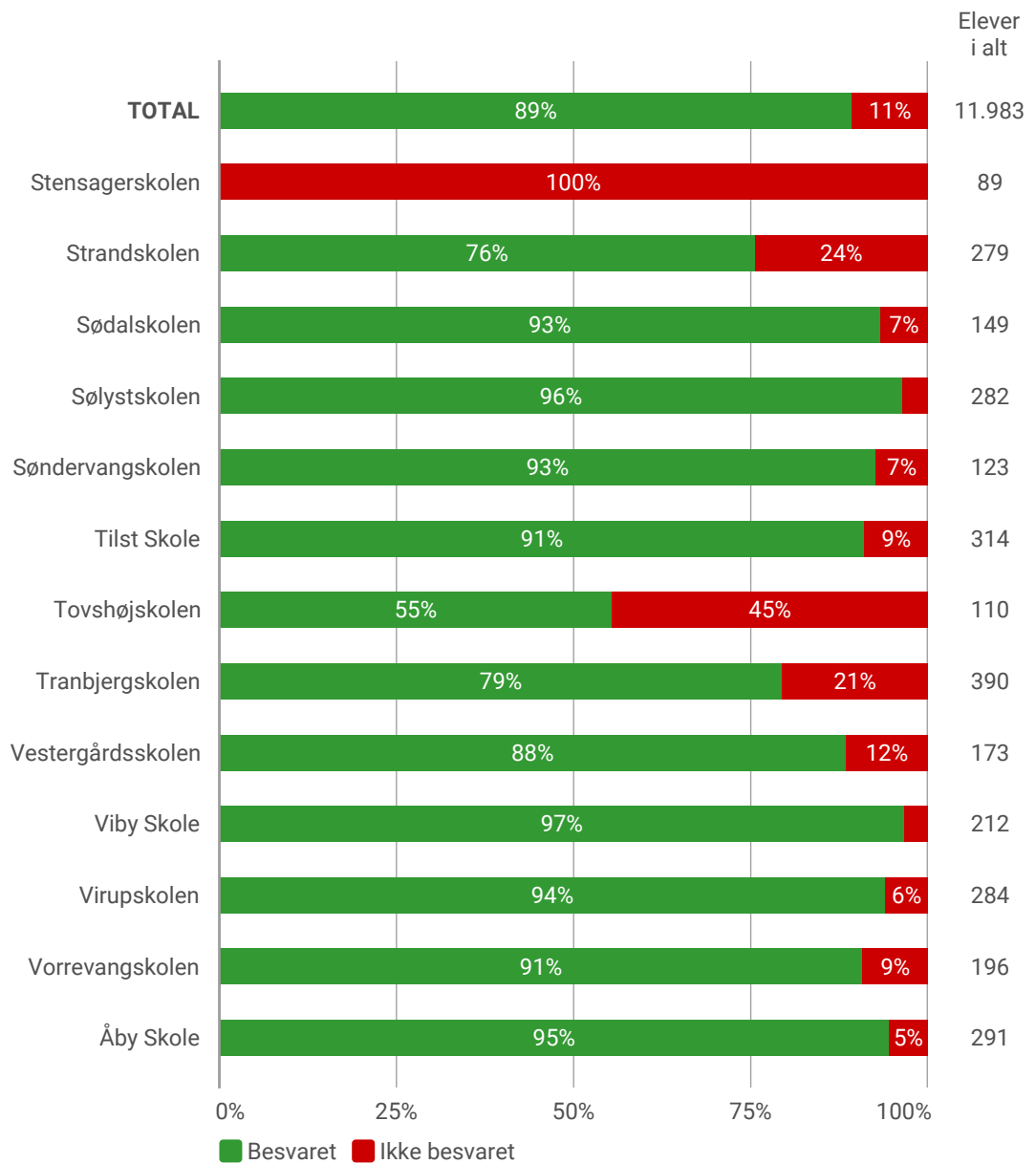
2 Svaroverblik

Dette kapitel viser i figuren nedenunder, hvor stor en andel af eleverne i kommunen, som har besvaret henholdsvis ikke besvaret spørgeskemaet*.

*Elevet, der blev frameldt målingen, indgår ikke.

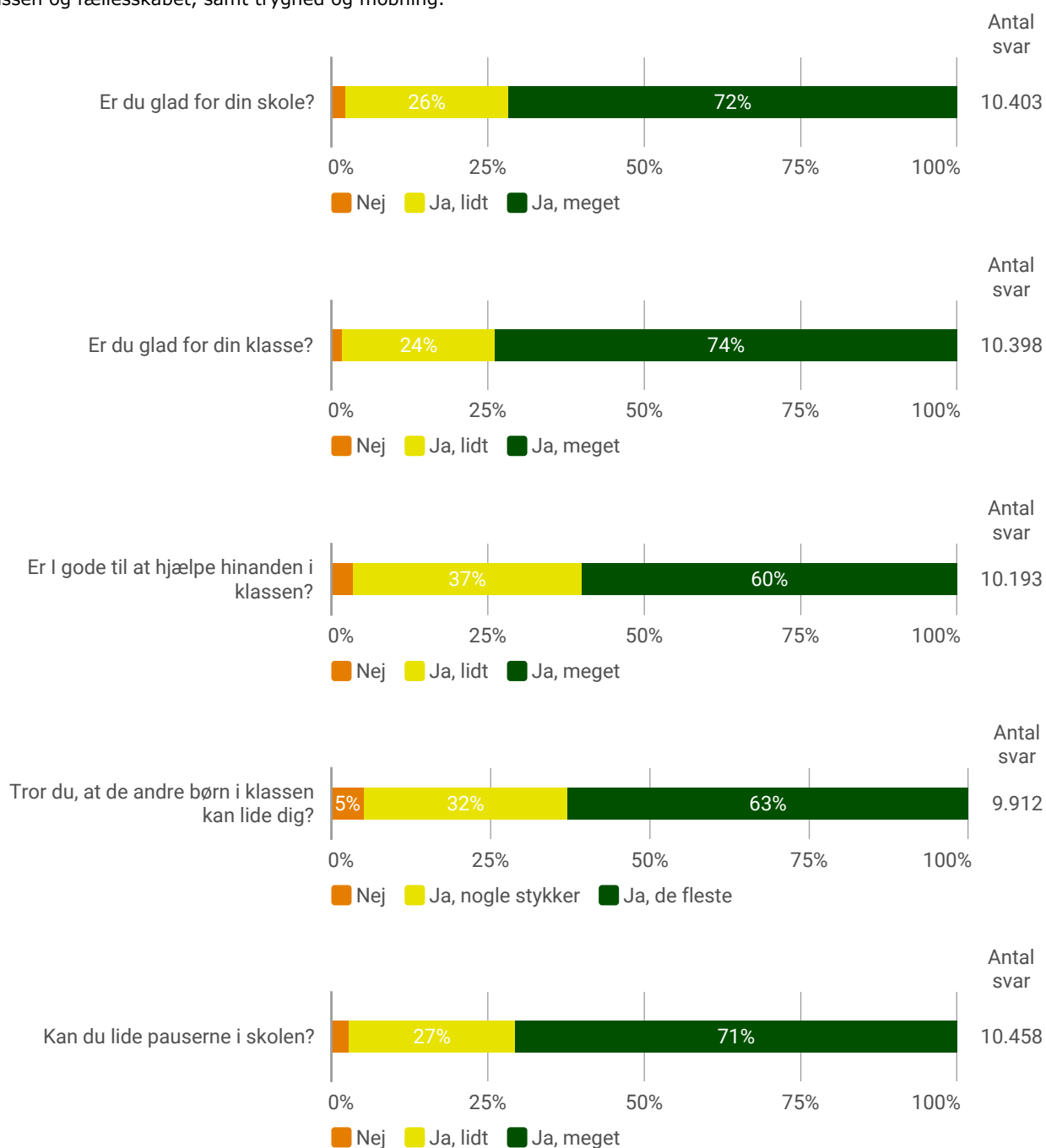
3 Detaljerede resultater fra trivselsmålingen

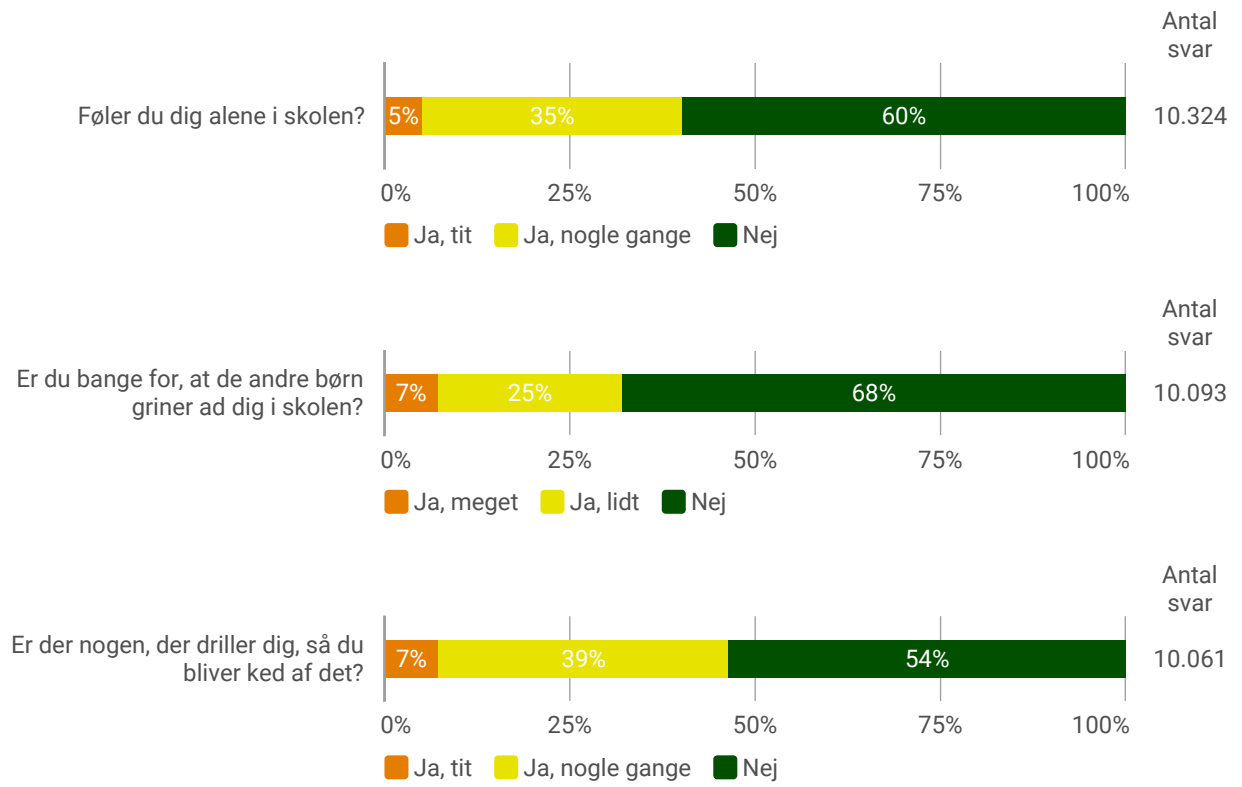
Dette kapitel viser, hvordan eleverne svarer på de enkelte spørgsmål i trivselsmålingen. Spørgsmålene er inddelt efter rapportens fire temaer: 'Social trivsel', 'Faglig trivsel', 'Støtte og inspiration' samt 'Ro og orden'. Til sidst følger et afsnit med svarfordelinger for de 4 øvrige spørgsmål fra trivselsmålingen, som ikke indgår i temaerne.

Svarfordelingen på de enkelte spørgsmål giver et mere detaljeret og nuanceret billede af, hvilke forhold eleverne oplever som positive eller negative.

3.1 Tema 1: Social trivsel

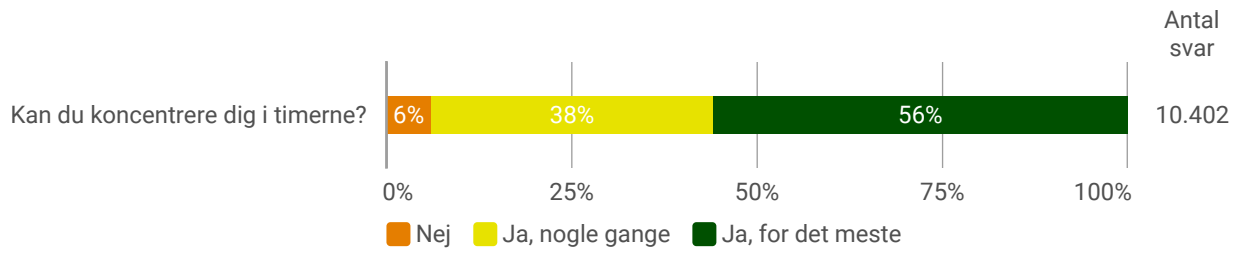
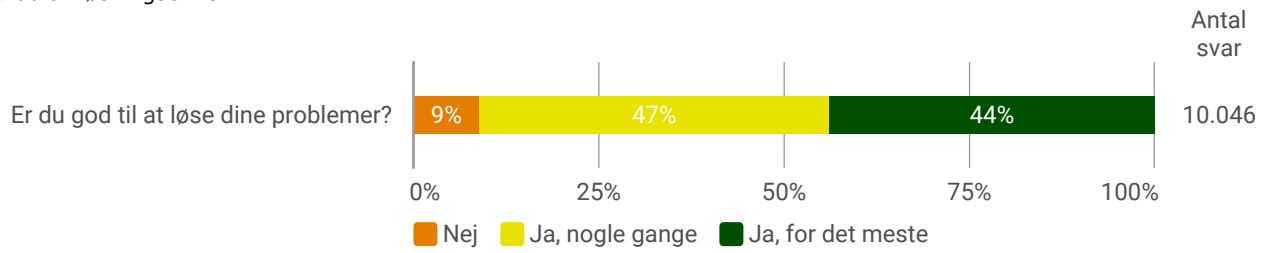
'Social trivsel' består af 8 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes opfattelse af deres tilhørsforhold til skolen, klassen og fællesskabet, samt tryghed og mobning.

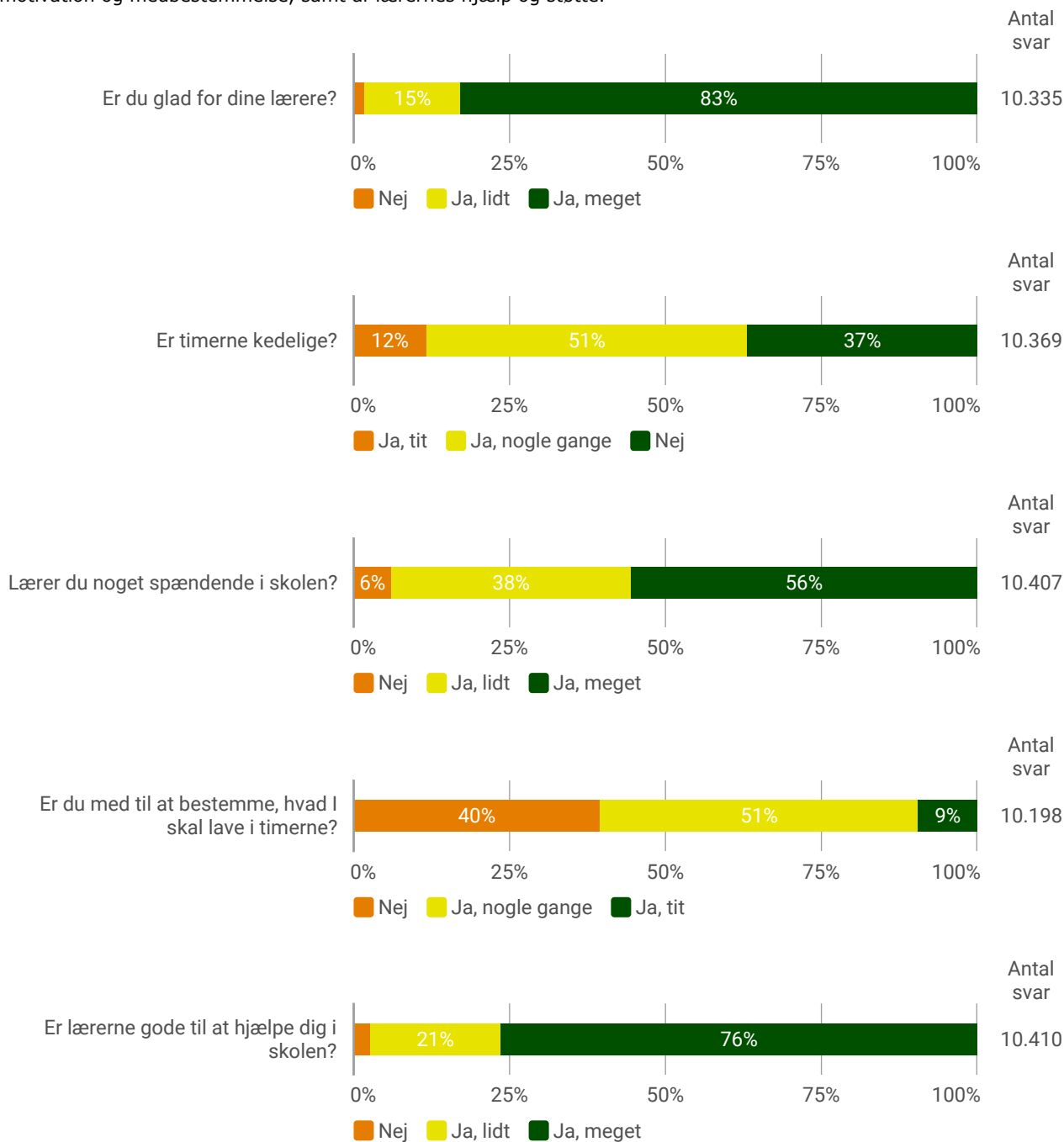
3.2 Tema 2: Faglig trivsel

'Faglig trivsel' består af 2 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes oplevelse af egen koncentrationsevne og problemløsningsevne.

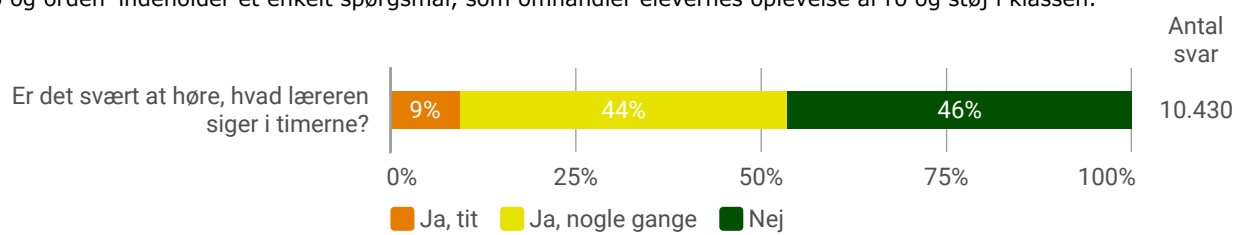
3.3 Tema 3: Støtte og inspiration

'Støtte og inspiration i undervisningen' består af 5 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes oplevelse af motivation og medbestemmelse, samt af lærernes hjælp og støtte.

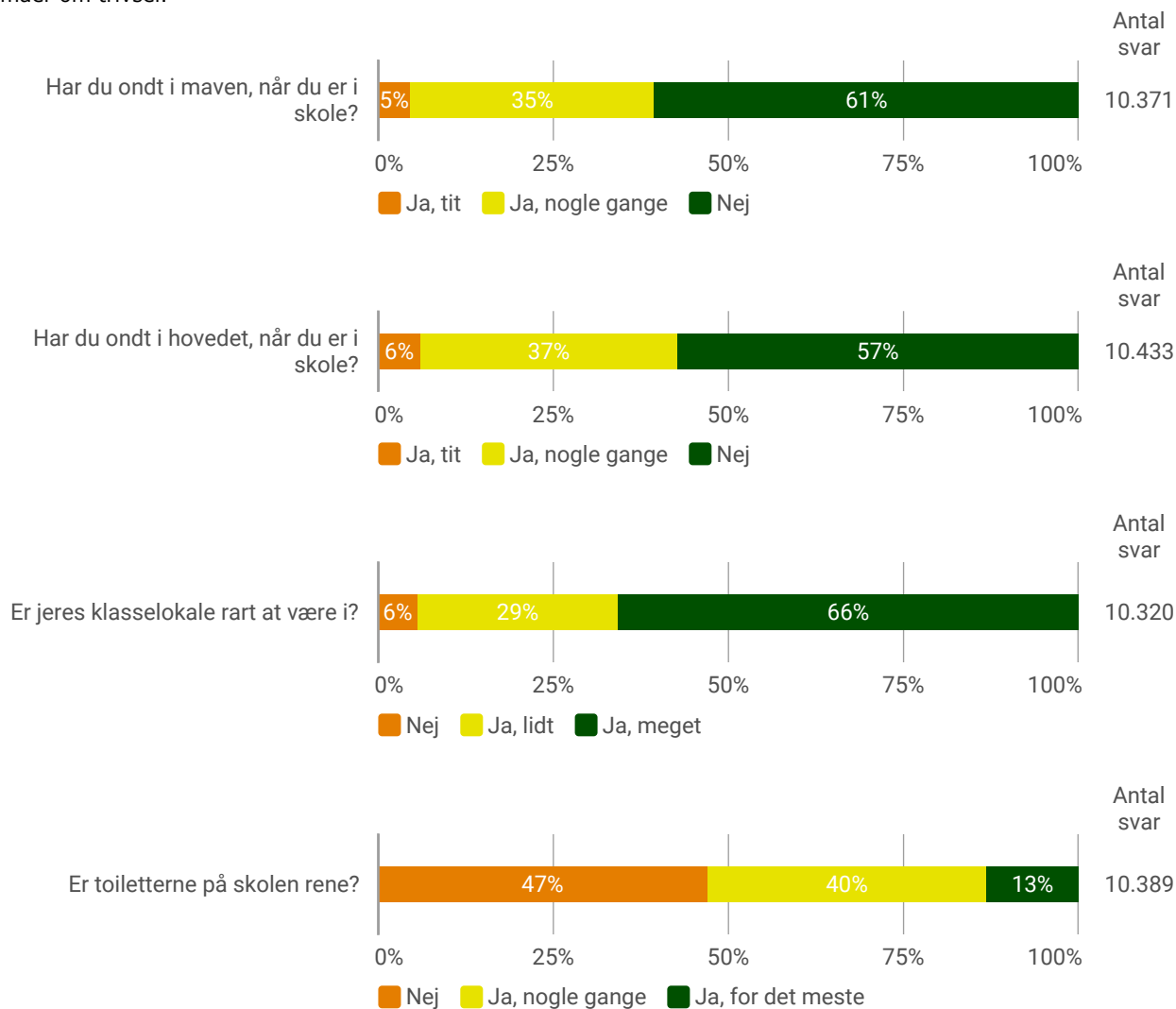
3.4 Tema 4: Ro og orden

'Ro og orden' indeholder et enkelt spørgsmål, som omhandler elevernes oplevelse af ro og støj i klassen.

3.5 Øvrige spørgsmål fra trivselsmålingen

Dette afsnit viser svarfordelinger på de 4 øvrige spørgsmål fra trivselsmålingen, som ikke indgår i et af de fire temaer om trivsel.

Bilag 4/5

Dokument Titel: **Bilag 3 Den samlede
rapport fra
trivselsmålingen 4.-9.
klasse**

Dagsordens titel: **Orientering om Trivsels-
og sundhedsmålingen
2019 samt evaluering
(OKJ)**

Dagsordenspunkt nr   **2**

UNDERVISNINGS
MINISTERIET

DEN NATIONALE TRIVSELSMÅLING
2018/2019
KOMMUNERAPPORT

Aarhus Kommune, 4.-9. klassetrin

Indhold

1 Om rapporten	3
1.1 Indikatorer for trivsel	3
1.2 Rapportens indhold	3
1.3 Læsning af figurer	4
1.4 Vejledning og inspiration til det videre arbejde	5
2 Svaroverblik	6
3 Overordnede resultater fra trivselsmålingen	9
3.1 Overordnede resultater opdelt på køn	10
3.2 Overordnede resultater opdelt på klassetrin	11
3.3 Overordnede resultater opdelt på skoler	13
4 Detaljerede resultater fra trivselsmålingen	15
4.1 Indikator 1: Social trivsel	15
4.2 Indikator 2: Faglig trivsel	17
4.3 Indikator 3: Støtte og inspiration	19
4.4 Indikator 4: Ro og orden	21
4.5 Øvrige spørgsmål fra trivselsmålingen	22

1 Om rapporten

Trivselsmålingen består af 40 spørgsmål for elever i 4.-9. klasse og 20 spørgsmål for elever i 0.-3. klasse.

Denne rapport viser resultater for Aarhus Kommune.

1.1 Indikatorer for trivsel

Der er udarbejdet fire indikatorer for trivslen blandt elever i 4.-9. klasse. Hver indikator er dannet på baggrund af statistiske analyser og er udtryk for grupperinger af spørgsmål, som grundlæggende måler den samme underliggende holdning hos eleverne. Indikatorerne giver et godt udgangspunkt for at identificere hvilke områder af trivsel, som der især kan være behov for at arbejde videre med.

De fire indikatorer er:

Indikator 1: Social trivsel

'Social trivsel' bygger på 10 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes opfattelse af deres tilhørsforhold til skolen, klassen og fællesskabet, samt tryk og mobning.

Indikator 2: Faglig trivsel

'Faglig trivsel' består af 8 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes oplevelse af egne faglige evner, koncentrationsevne og problemløsningsevne.

Indikator 3: Støtte og inspiration

'Støtte og inspiration i undervisningen' består af 7 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes oplevelse af motivation og medbestemmelse, samt af lærernes hjælp og støtte.

Indikator 4: Ro og orden

'Ro og orden' indeholder 4 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes oplevelse af ro og støj i klassen samt klasseledelse.

29 af spørgeskemaets 40 spørgsmål indgår i de fire indikatorer. De resterende 11 spørgsmål fra trivselsmålingen kan ikke grupperes i indikatorer.

En indikator beregnes på følgende måde:

For hver elev beregnes et gennemsnit af svarene på spørgsmålene i indikatoren. Gennemsnittet går fra 1 til 5, hvor 1 repræsenterer den ringest mulige trivsel, og 5 repræsenterer den bedst mulige trivsel. Herefter er alle elevers gennemsnit kategoriseret i fire intervaller: 1,0-2,0 (ringest mulig trivsel); 2,1-3,0; 3,1-4,0; 4,1-5,0 (bedst mulig trivsel).

En elevs besvarelse indgår kun i indikatoren, hvis eleven har svaret på mindst halvdelen af spørgsmålene i indikatoren.

1.2 Rapportens indhold

Kapitel 2 'Svaroverblik' viser, hvor stor en andel af eleverne i kommunen, som har besvaret henholdsvis ikke besvaret spørgeskemaet.

Kapitel 3 'Overordnede resultater fra trivselsmålingen' visers resultater på de fire indikatorer. Kapitlets formål er at skabe overblik. Derfor vises der i kapitlet ikke resultater på enkeltspørgsmål.

Kapitel 4 'Detaljerede resultater fra trivselsmålingen' viser, hvordan elevernes svar på de enkelte spørgsmål i trivselsmålingen fordeler sig. Spørgsmålene er inddelt efter den indikator, de hører til. Svarfordelingerne for de 11 spørgsmål, der ikke indgår i en indikator, vises under afsnittet 'Øvrige spørgsmål fra trivselsmålingen'.

1.3 Læsning af figurer

Overordnede resultater

Figurene i kapitel 3 'Overordnede resultater fra trivselsmålingen' viser fordelingen af elevernes trivsel på hver af de fire indikatorer for trivsel. Figuren viser endvidere gennemsnit 'Gns.'. Dette beregnes som et simpelt gennemsnit af elevernes gennemsnit.

Af hensyn til den enkelte elevs anonymitet vises der ikke svarfordelinger og gennemsnit for grupper af elever med under tre besvarelser.

Figuren i eksemplet herunder viser, at:

På indikatoren 'Støtte og inspiration' har eleverne en gennemsnitlig trivsel på 3,1.

Af eleverne har:

8 % en trivsel mellem 1,0 og 2,0

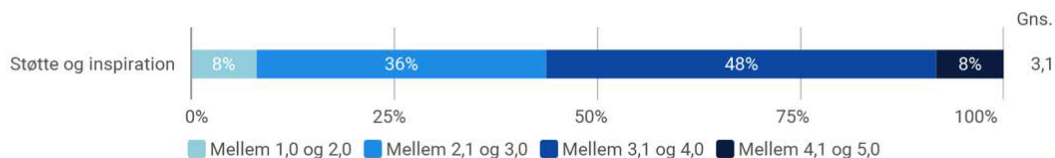
36 % en trivsel mellem 2,1 og 3,0

48 % en trivsel mellem 3,1 og 4,0

8 % en trivsel mellem 4,1 og 5,0

Dette giver samlet 100 %

Dette er et eksempel:

Detaljerede resultater

Figurene i kapitel 4 'Detaljerede resultater fra trivselsmålingen' viser den procentvise fordeling af elevernes svar på hvert spørgsmål i trivselsmålingen.

'Antal svar' kan variere fra figur til figur, idet svarkategorien 'Jeg ønsker ikke at svare' ikke indgår i figuren. Af hensyn til den enkelte elevs anonymitet vises der ikke svarfordelinger for enkeltspørgsmål, hvis mindre end tre elever har svaret på spørgsmålet.

Figuren i eksemplet herunder viser, at:

5.098 elever har besvaret spørgsmålet 'Føler du dig ensom?'

Af disse 5.098 har:

22 % svaret 'Meget tit'

8 % svaret 'Tit'

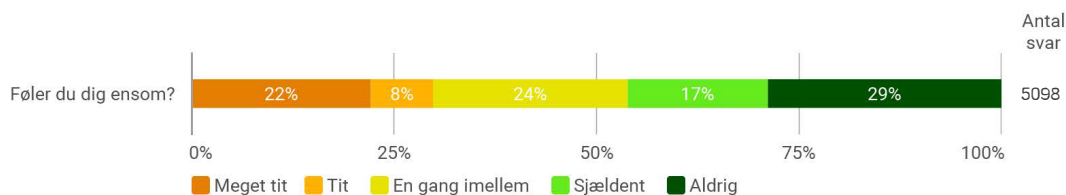
24 % svaret 'En gang imellem'

17 % svaret 'Sjældent'

29 % svaret 'Aldrig'

Dette giver samlet 100 %

Dette er et eksempel:

1.4 Vejledning og inspiration til det videre arbejde

Omsæt resultater til indsatser

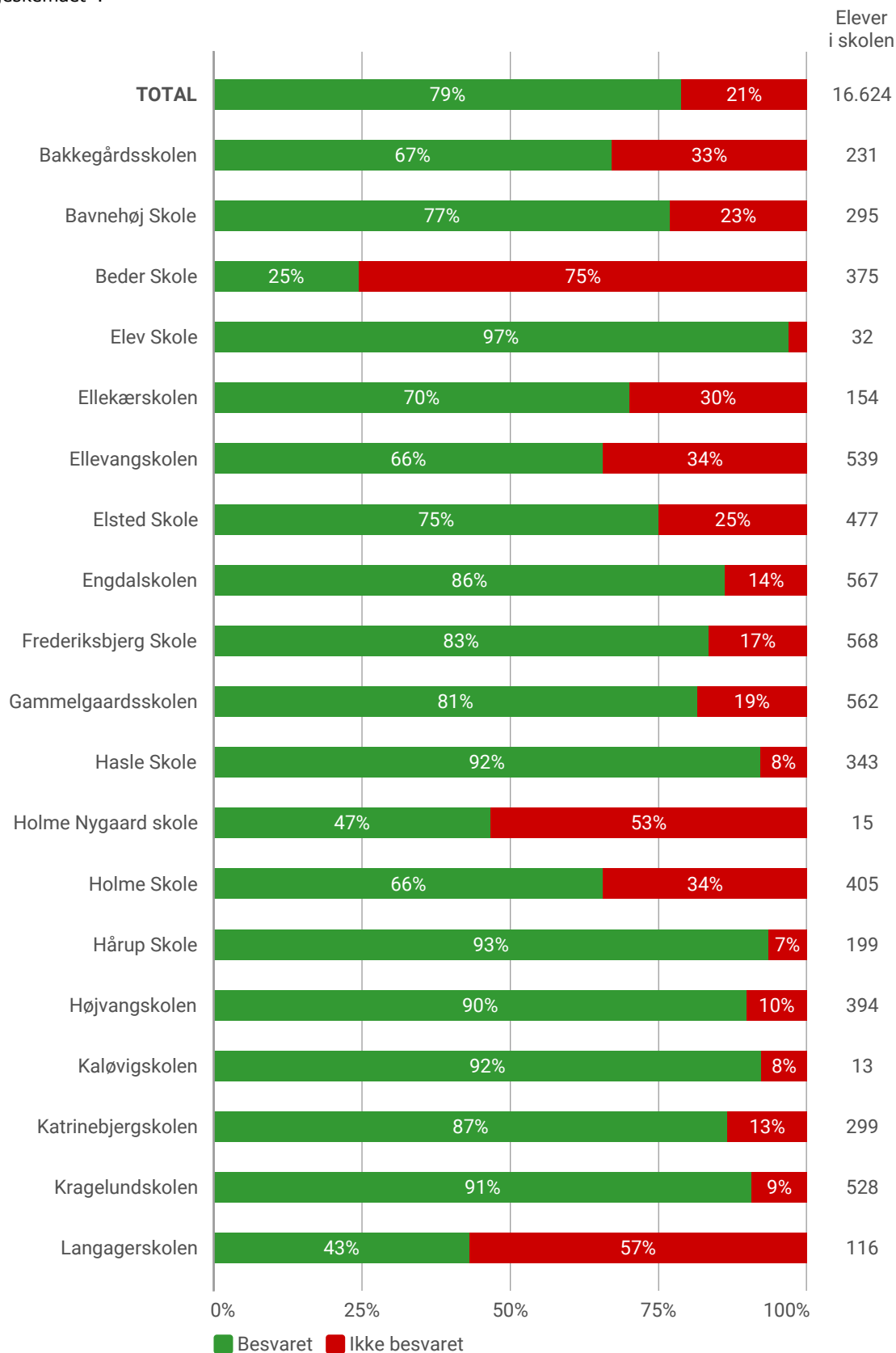
Der er udviklet vejledningsmateriale til trivselsmålingen.

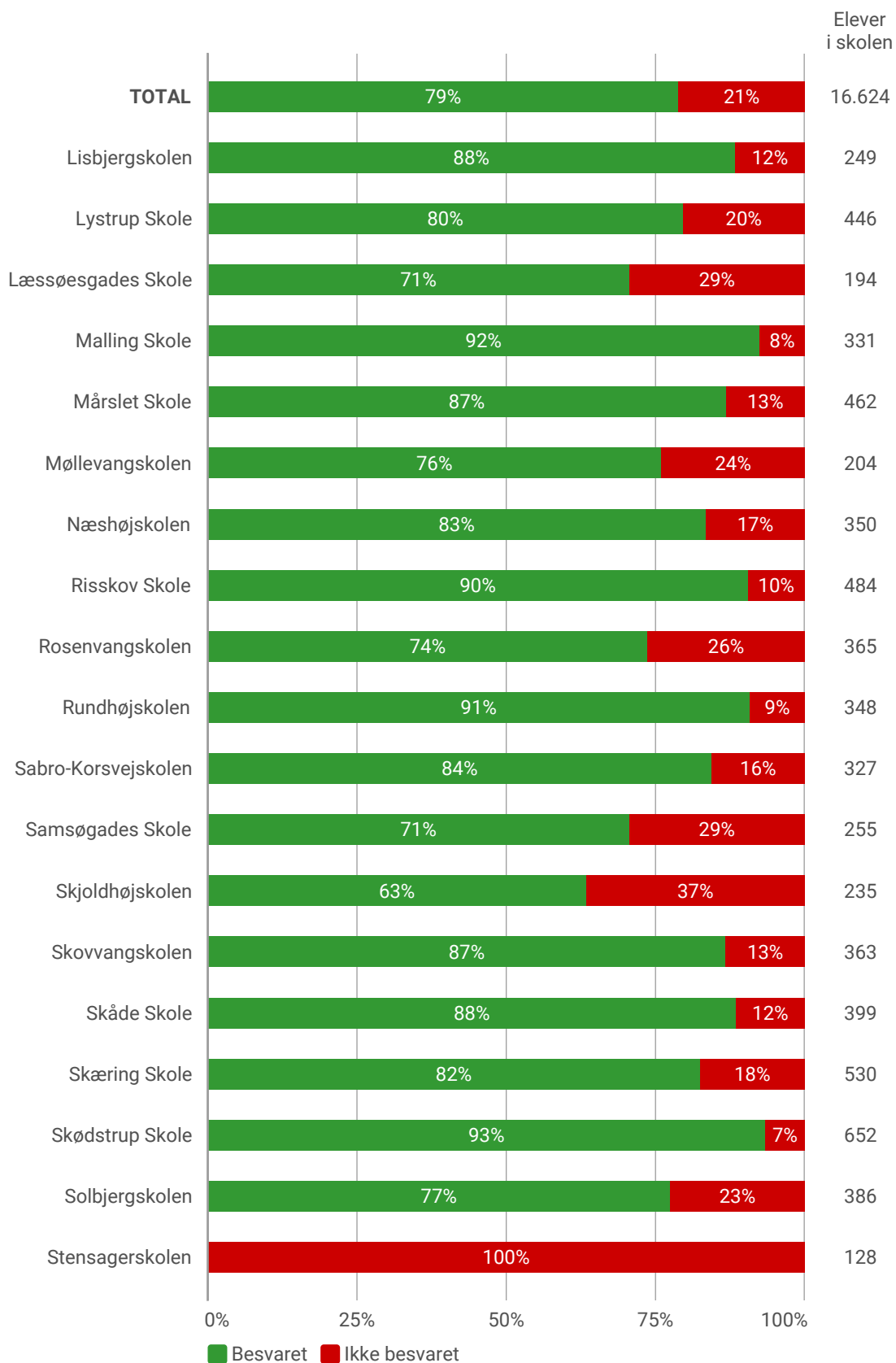
Du finder vejledningsmaterialerne på EMU - Danmarks Læringsportal:

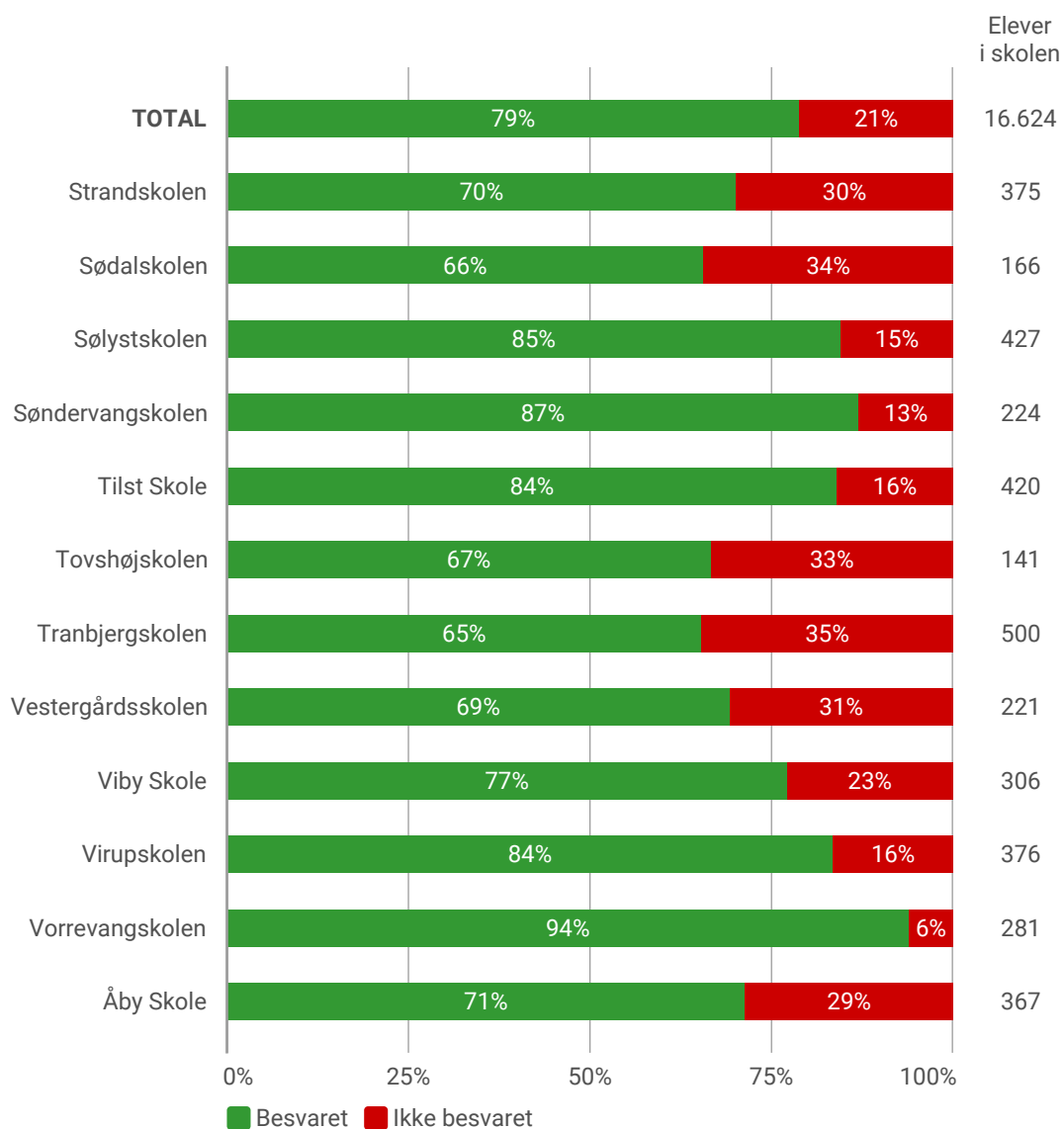
<https://emu.dk/grundskole/undervisningsmiljo/trivselsmaling>.

2 Svaroverblik

Svaroverblikket herunder viser hvor stor en andel af eleverne i kommunen, som har besvaret henholdsvis ikke besvaret spørgeskemaet*.

*Elevér, der blev frameldt målingen, indgår ikke.

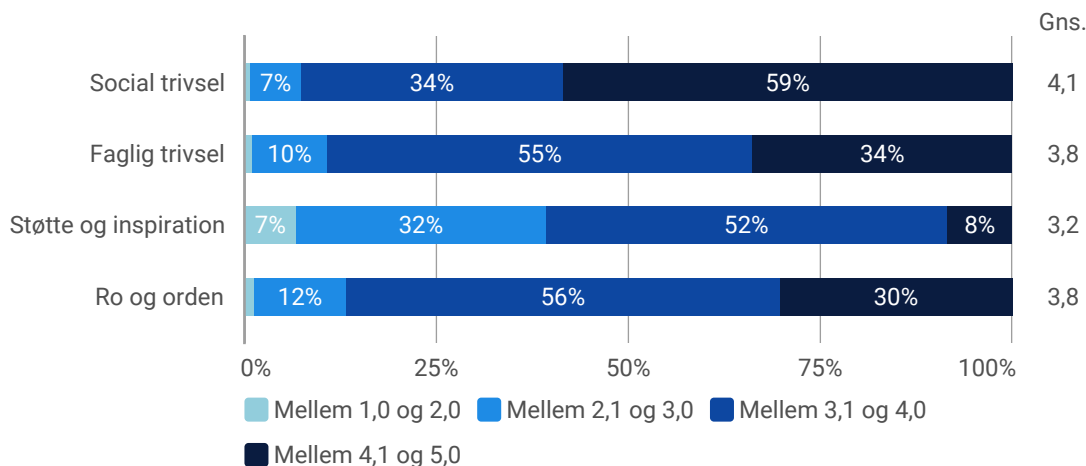

3 Overordnede resultater fra trivselsmålingen

Kapitlet her giver dig et overblik overns trivselssituation fordelt på de fire indikatorer: 'Social trivsel', 'Faglig trivsel', 'Støtte og inspiration' samt 'Ro og orden'.

Kapitlet viser, hvordan eleverne in oplever deres trivsel samlet set, opdelt på køn og opdelt på klassetrin. Sidst finder du en tabel, der giver et samlet overblik over de enkelte skolars gennemsnit på de fire indikatorer. Figureerne giver et godt udgangspunkt for at identificere grupper af elever, hvor der kan være et særligt behov for at arbejde med at øge trivslen.

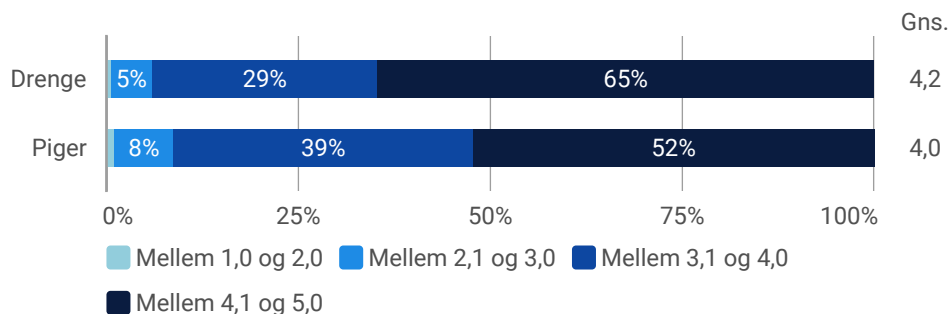
I nedenstående figur vises elevernes trivsel samlet set for hver af de fire indikatorer.

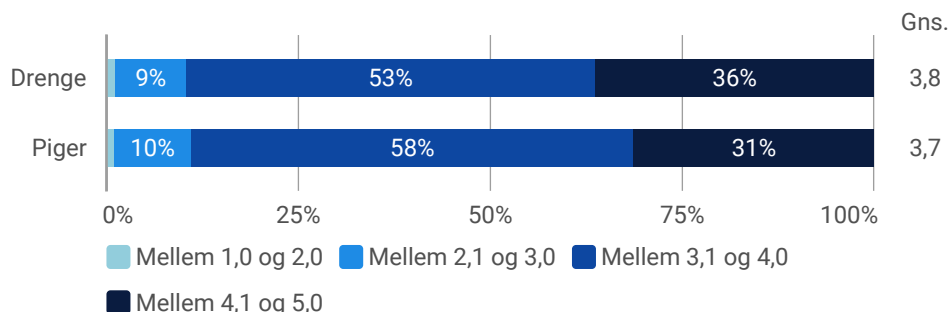
3.1 Overordnede resultater opdelt på køn

Herunder vises resultater for de fire indikatorer i trivselsmålingen opdelt på drenge og piger.

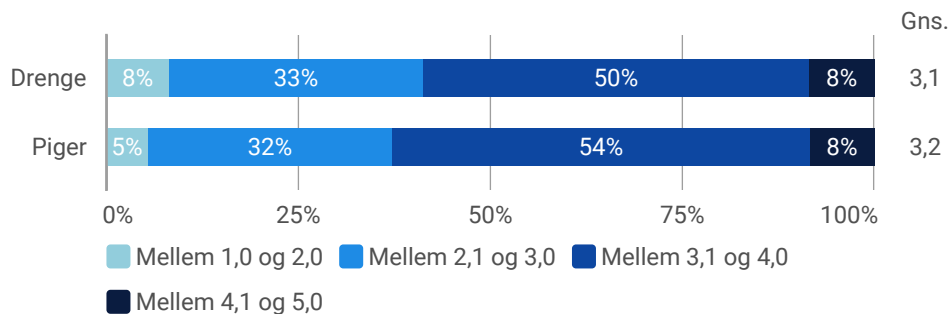
Social trivsel

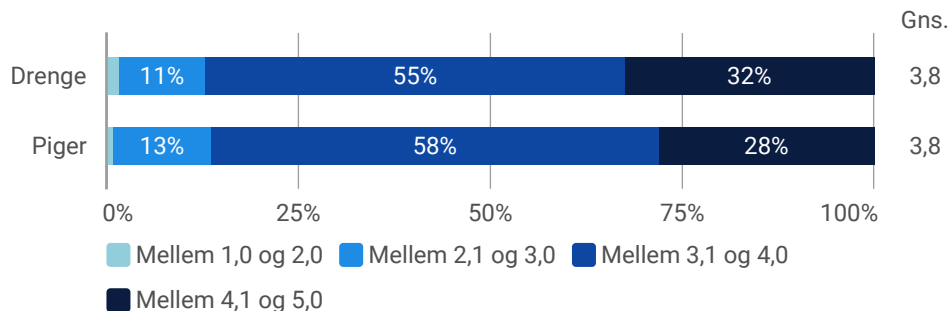
Faglig trivsel

Støtte og inspiration

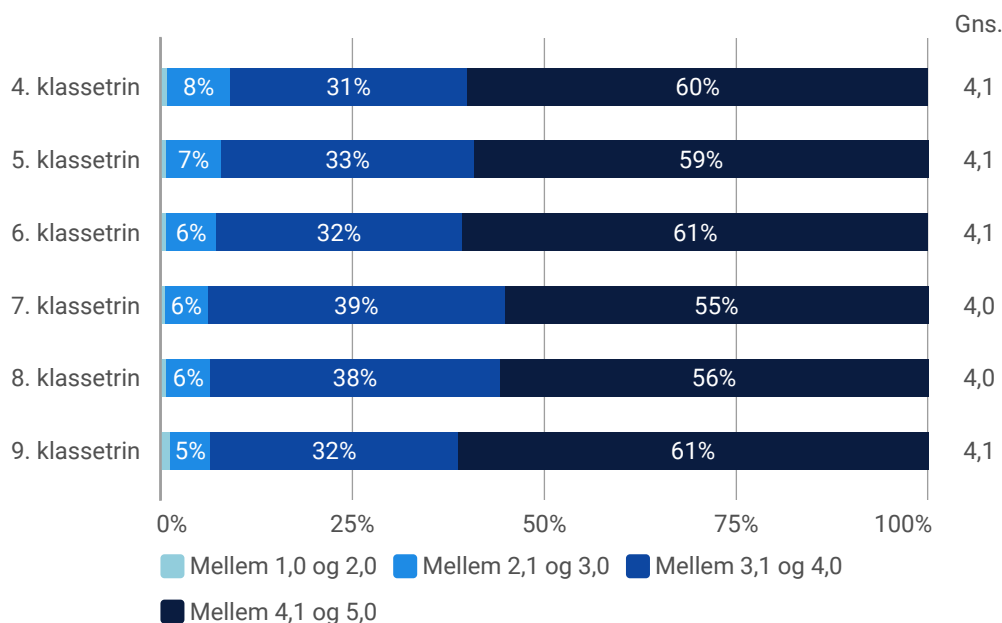
Ro og orden

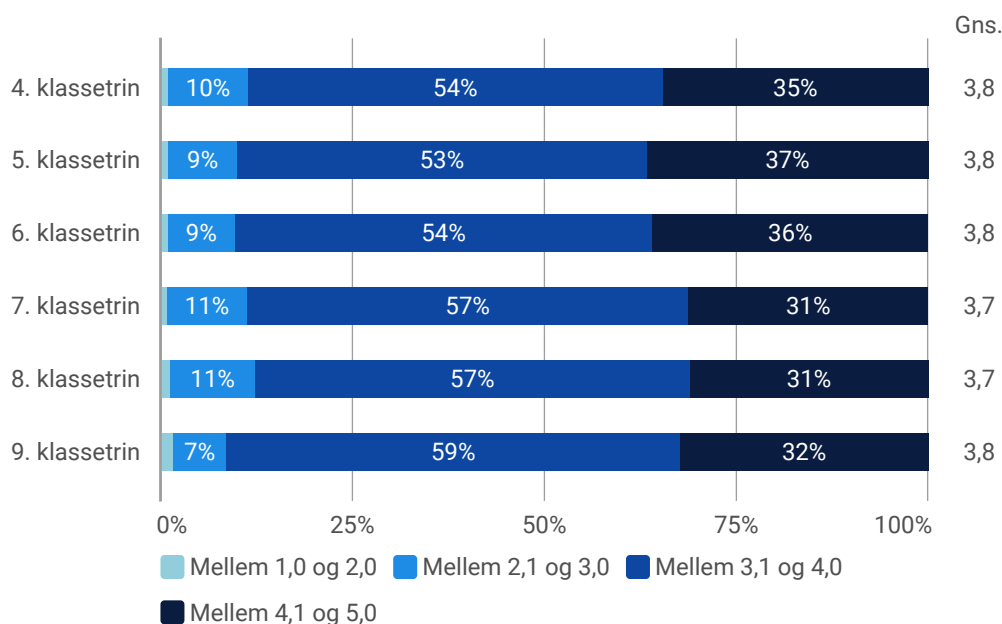
3.2 Overordnede resultater opdelt på klassestrin

I dette afsnit vises indikatorerne opdelt på klassestrin.

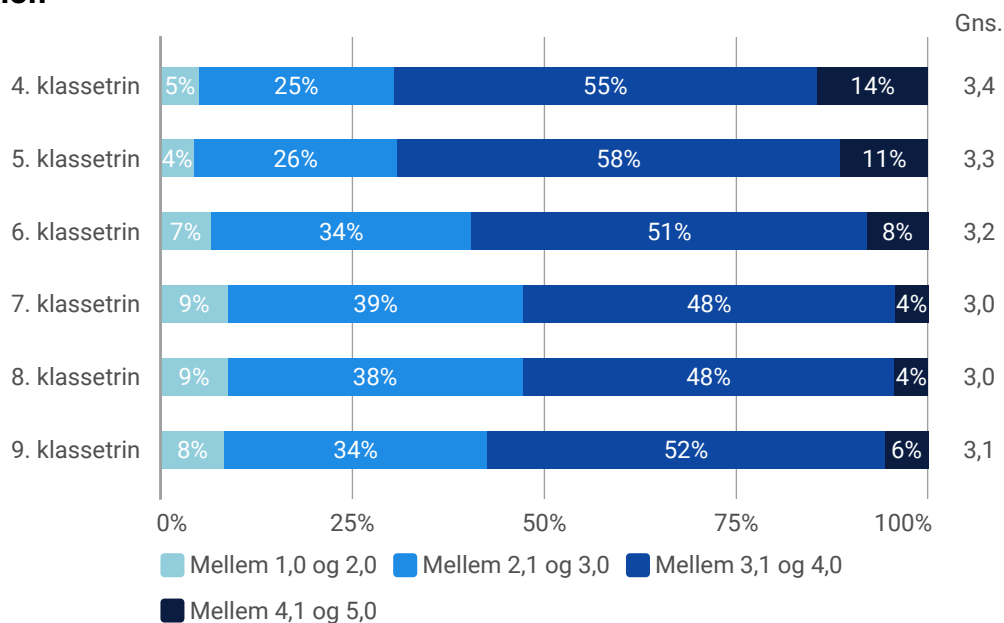
Social trivsel

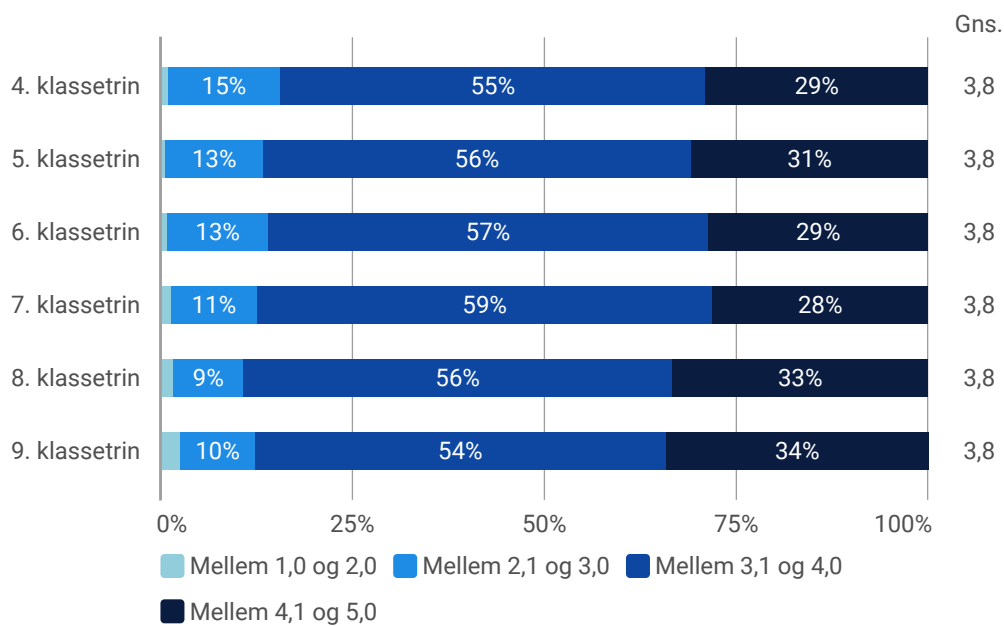
Faglig trivsel

Støtte og inspiration

Ro og orden

3.3 Overordnede resultater opdelt på skoler

Herunder vises resultater på de fire indikatorer i trivselsmålingen for hver skole.

	Social trivsel	Faglig trivsel	Støtte og inspiration	Ro og orden
Kommunens gns.	4,1	3,8	3,2	3,8
Bakkegårdsskolen	3,9	3,5	3,1	3,7
Bavnehøj Skole	3,9	3,6	2,9	3,6
Beder Skole	4,1	3,8	3,3	3,7
Elev Skole	3,9	3,8	3,5	3,9
Ellekærskolen	4,0	3,7	3,3	3,6
Ellevangskolen	4,1	3,8	3,2	3,7
Elsted Skole	4,2	3,8	3,3	3,9
Engdalskolen	4,2	3,8	3,2	3,8
Frederiksbjerg Skole	4,0	3,8	3,1	3,7
Gammelgaardsskolen	4,2	3,9	3,2	3,9
Hasle Skole	3,9	3,7	3,2	3,7
Holme Nygaard skole	3,9	3,4	3,2	4,2
Holme Skole	4,1	3,8	3,1	3,7
Hårup Skole	4,1	3,7	3,2	3,8
Højvangskolen	4,1	3,8	3,1	3,7
Kaløvigskolen	4,1	3,9	3,4	3,9
Katrinebjergskolen	3,9	3,7	3,2	3,8
Kragelundskolen	4,2	3,9	3,4	3,9
Langagerskolen	3,9	3,5	3,2	3,8
Lisbjergskolen	3,9	3,6	3,0	3,6
Lystrup Skole	4,2	3,8	3,4	3,9
Læssøesgades Skole	3,9	3,7	3,3	3,7
Malling Skole	4,1	3,7	3,0	3,7
Mårslet Skole	4,2	3,9	3,2	3,8
Møllevangskolen	3,9	3,8	3,3	3,8
Næshøjskolen	4,1	3,7	3,1	3,9
Risskov Skole	4,2	3,8	3,2	3,9
Rosenvangskolen	4,1	3,8	3,3	3,8
Rundhøjskolen	4,1	3,7	3,0	3,8
Sabro-Korsvejskolen	3,9	3,6	2,9	3,5
Samsøgades Skole	4,0	3,7	3,2	3,8
Skjoldhøjskolen	3,9	3,7	3,3	3,9
Skovvangskolen	4,1	3,7	3,2	3,8
Skåde Skole	4,2	4,0	3,3	3,9
Skæring Skole	4,1	3,8	3,2	3,9
Skødstrup Skole	4,1	3,7	3,1	3,7
Solbjergskolen	4,2	3,8	3,2	3,8
Strandskolen	4,1	3,8	3,1	3,7

Sødalskolen	3,8	3,7	3,2	3,8
Sølystskolen	4,2	3,8	3,2	3,9
Søndervangskolen	3,8	3,6	3,2	3,6
Tilst Skole	3,9	3,6	3,1	3,6
Tovshøjskolen	3,9	3,7	3,1	3,8
Tranbjergskolen	3,9	3,6	3,1	3,7
Vestergårdsskolen	3,9	3,6	3,1	3,8
Viby Skole	4,0	3,7	3,3	3,8
Virupskolen	4,1	3,8	3,3	3,8
Vorrevangskolen	4,1	3,8	3,4	4,0
Åby Skole	4,0	3,7	3,2	3,7

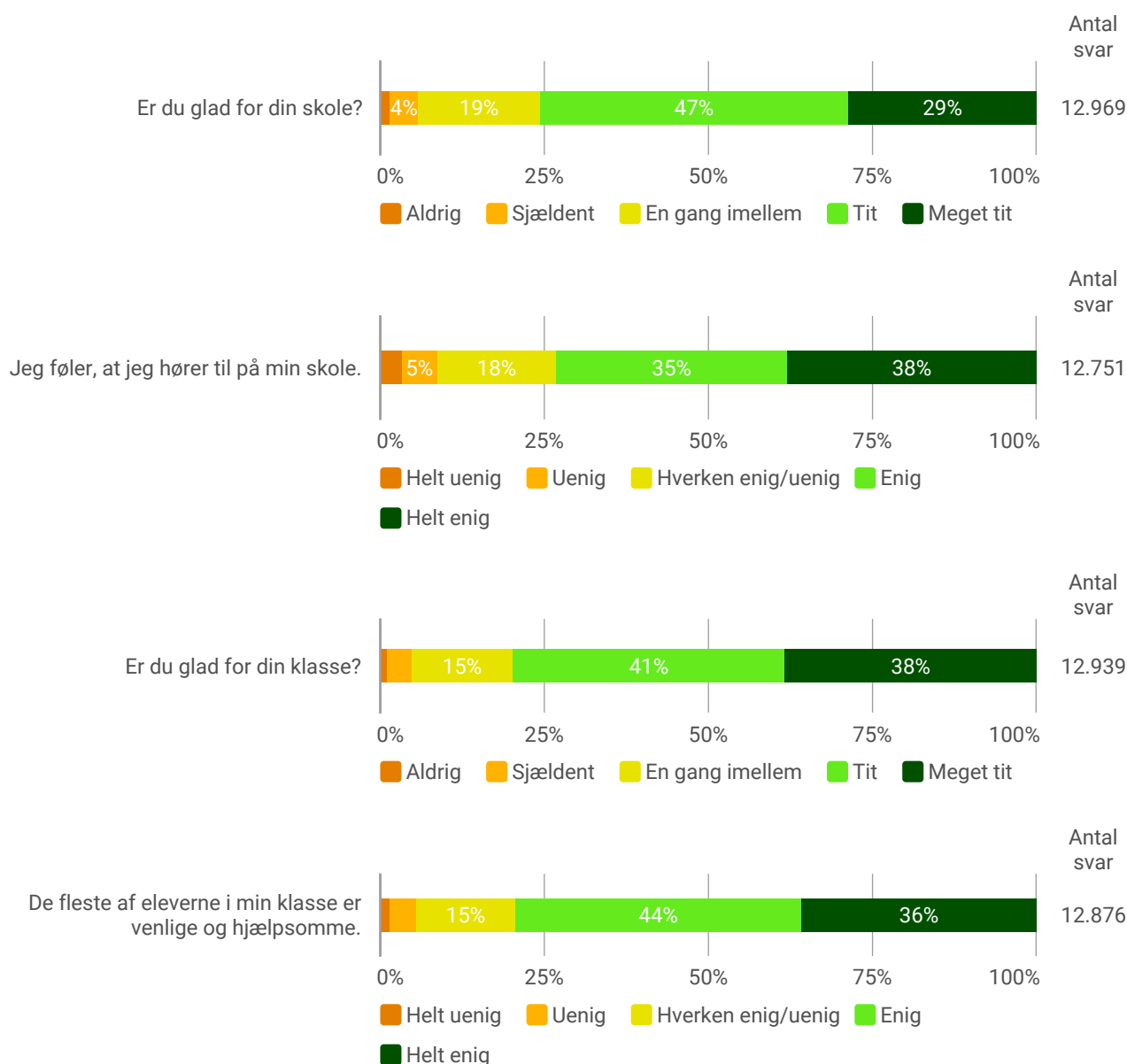
4 Detaljerede resultater fra trivselsmålingen

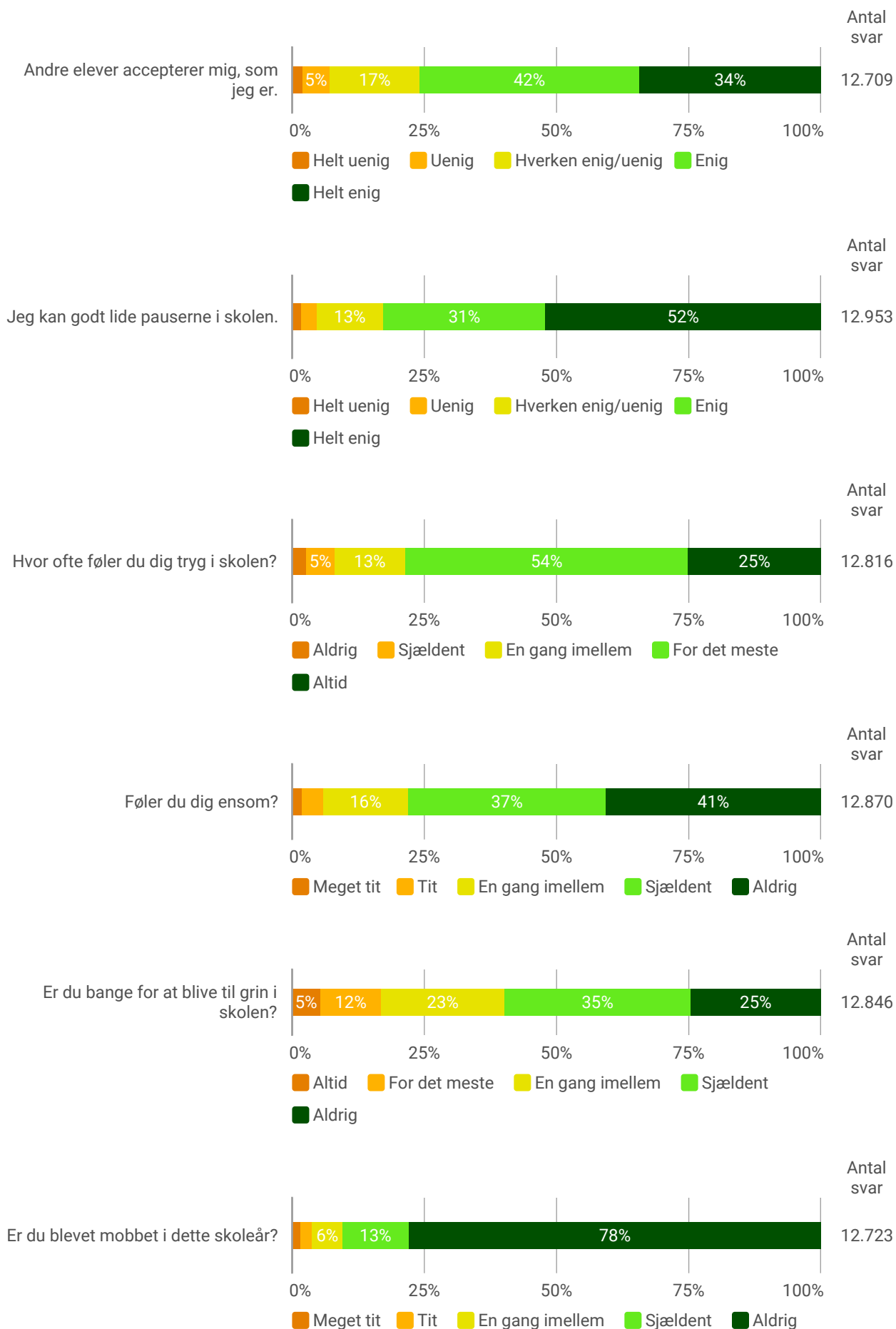
Dette kapitel viser, hvordan eleverne svarer på de enkelte spørgsmål i trivselsmålingen. Spørgsmålene er inddelt efter rapportens fire indikatorer: 'Social trivsel', 'Faglig trivsel', 'Støtte og inspiration' samt 'Ro og orden'. Til sidst følger et afsnit med svarfordelinger for de 11 øvrige spørgsmål fra trivselsmålingen, som ikke indgår i indikatorerne.

Svarfordelingen på de enkelte spørgsmål giver et mere detaljeret og nuanceret billede af, hvilke forhold eleverne oplever som positive eller negative.

4.1 Indikator 1: Social trivsel

Indikatoren 'Social trivsel' bygger på 10 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes opfattelse af deres tilhørsforhold til skolen, klassen og fællesskabet, samt tryghed og mobning.

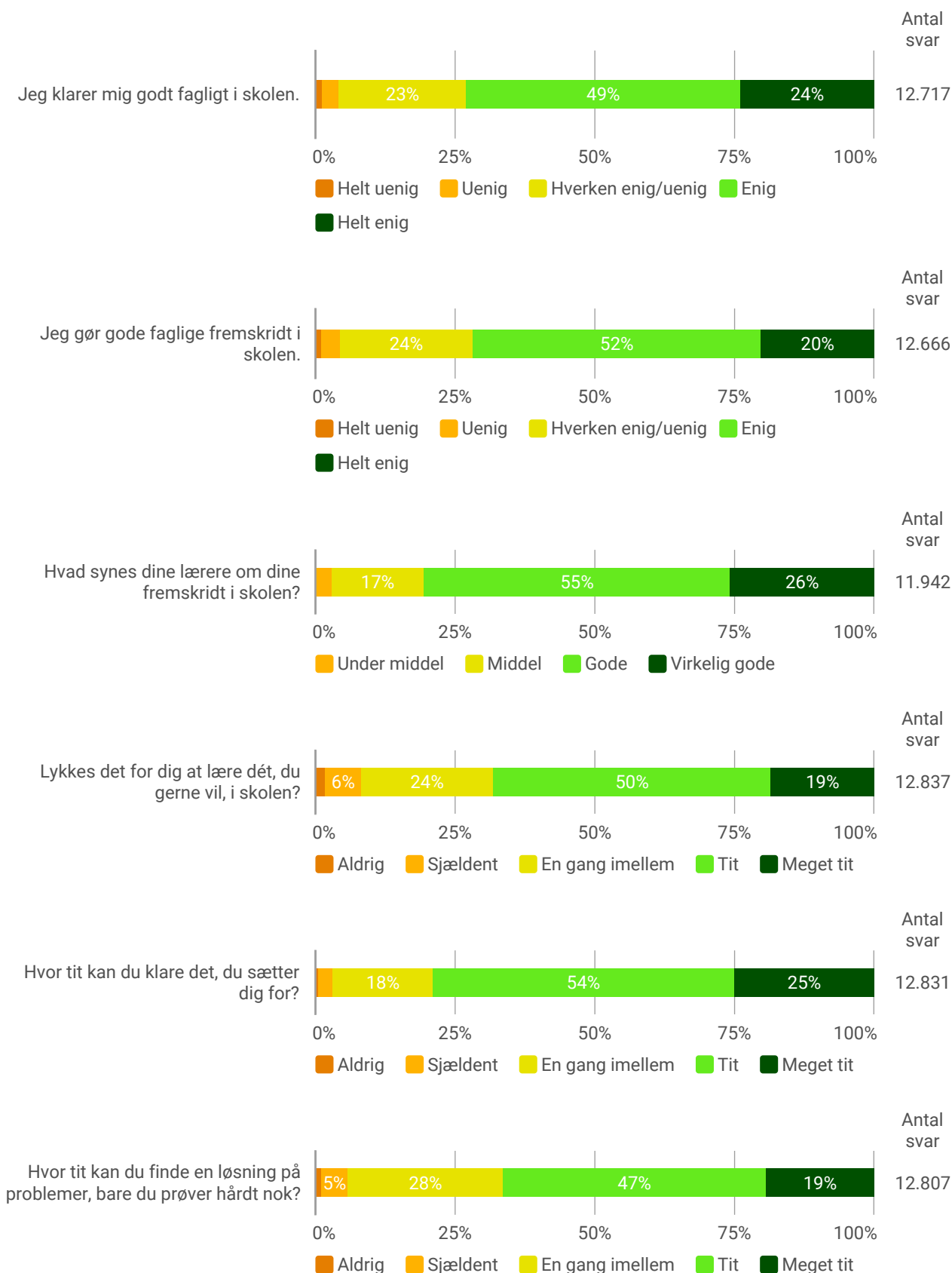

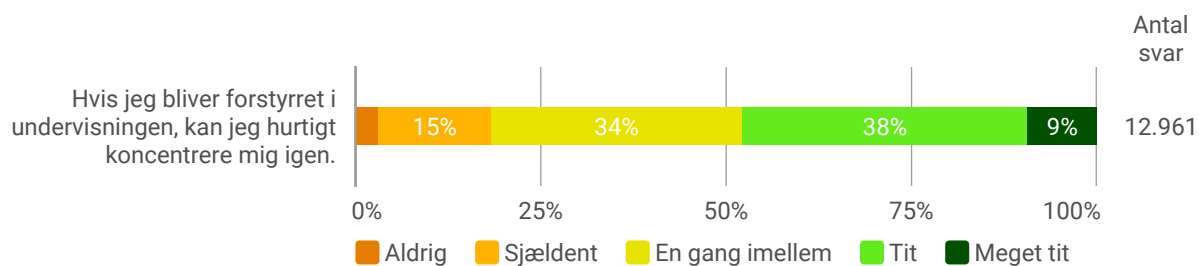
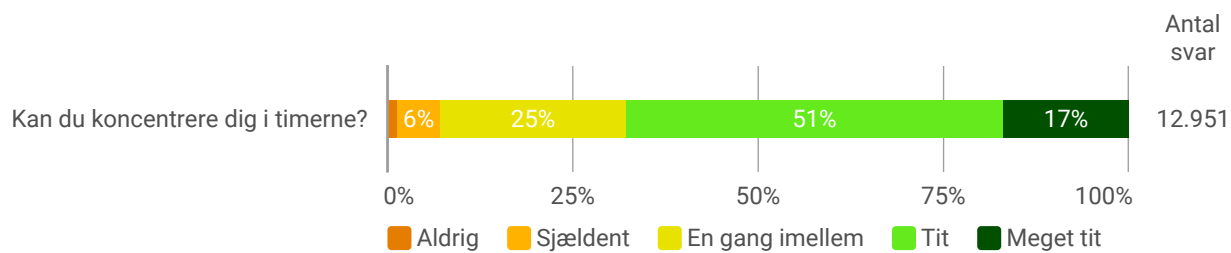

4.2 Indikator 2: Faglig trivsel

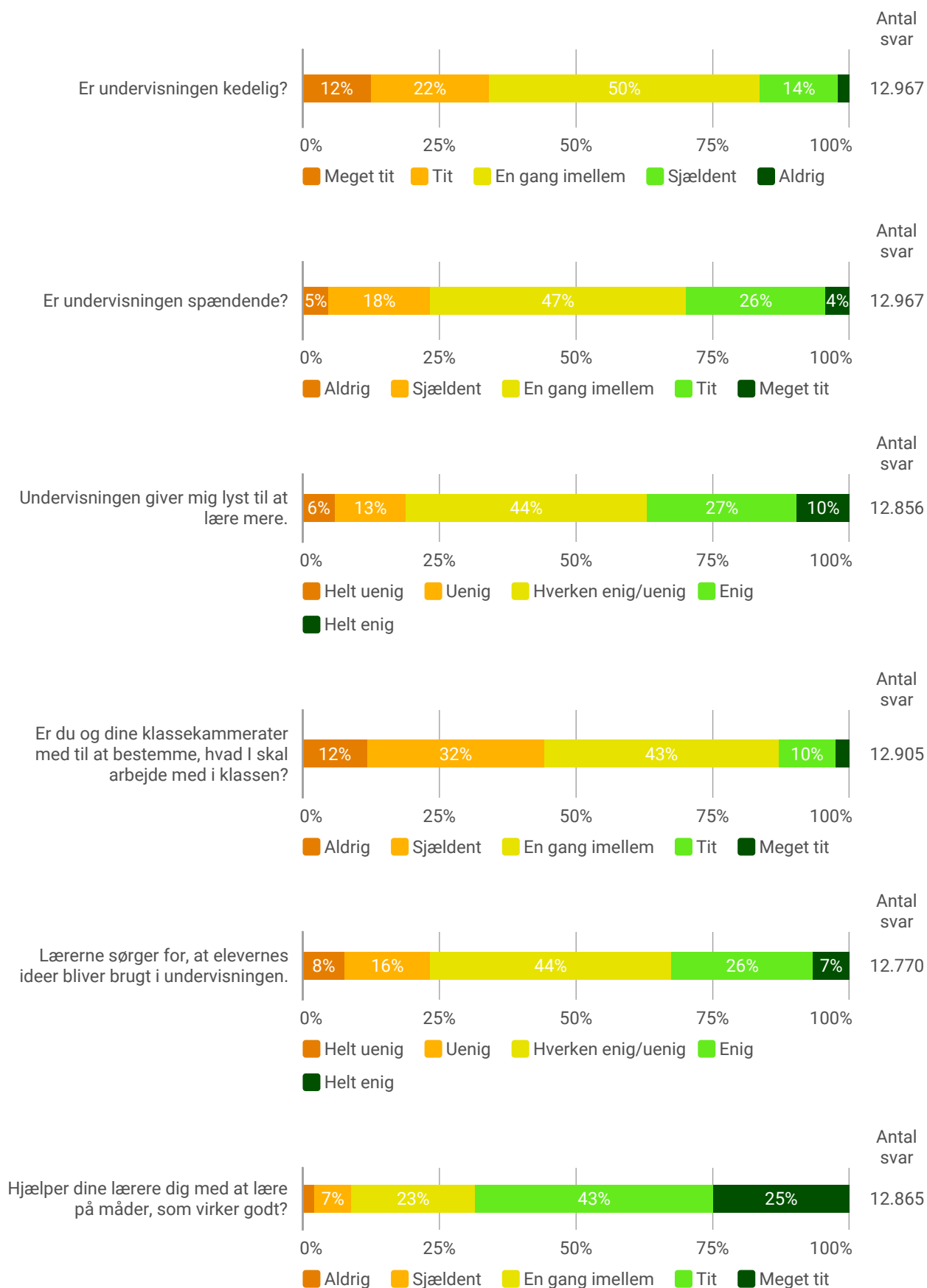
Indikatoren 'Faglig trivsel' består af 8 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes oplevelse af egne faglige evner, koncentrationsevne og problemløsningsevne.

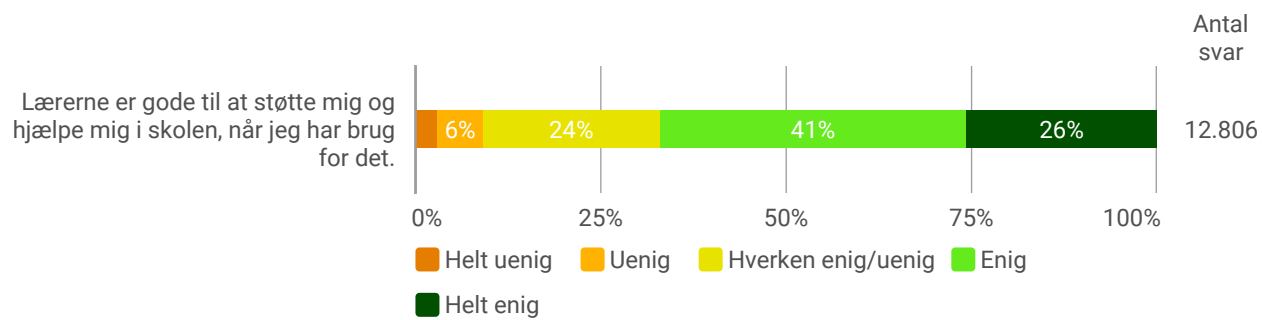

4.3 Indikator 3: Støtte og inspiration

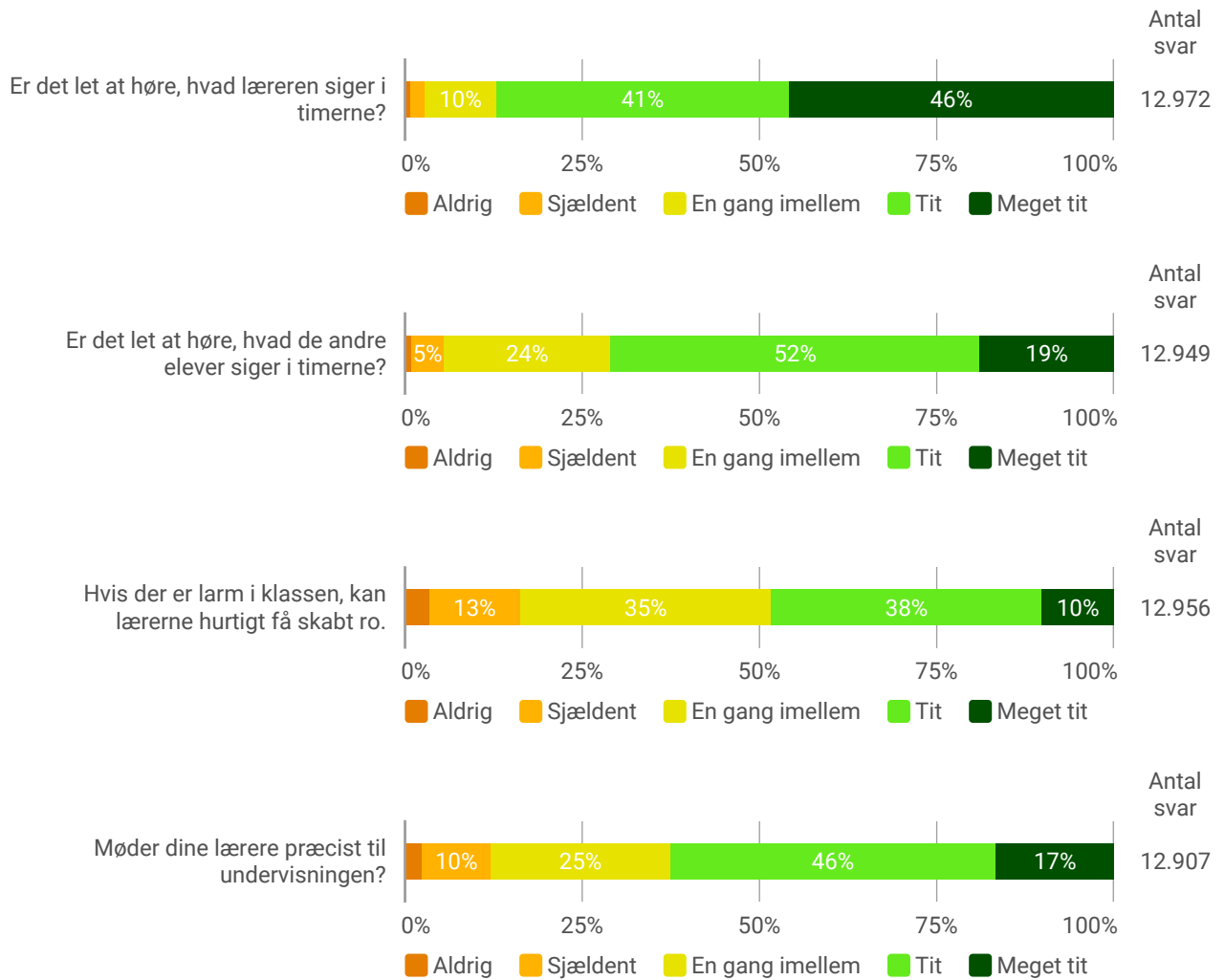
Indikatoren 'Støtte og inspiration i undervisningen' består af 7 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes oplevelse af motivation og medbestemmelse, samt lærernes hjælp og støtte.

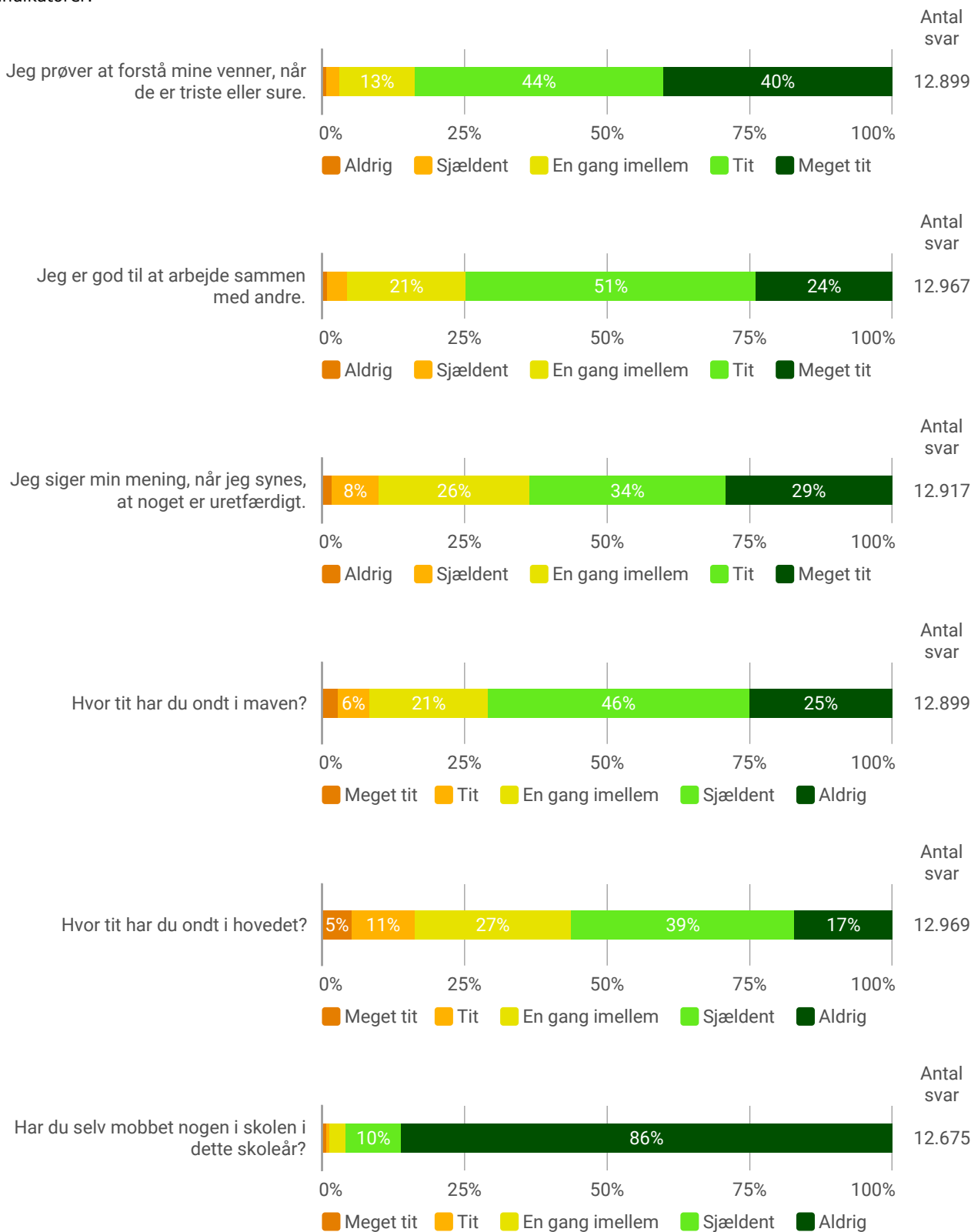
4.4 Indikator 4: Ro og orden

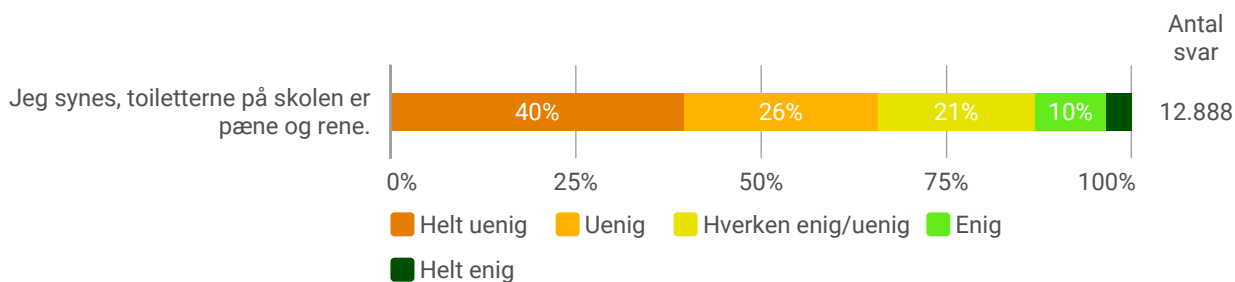
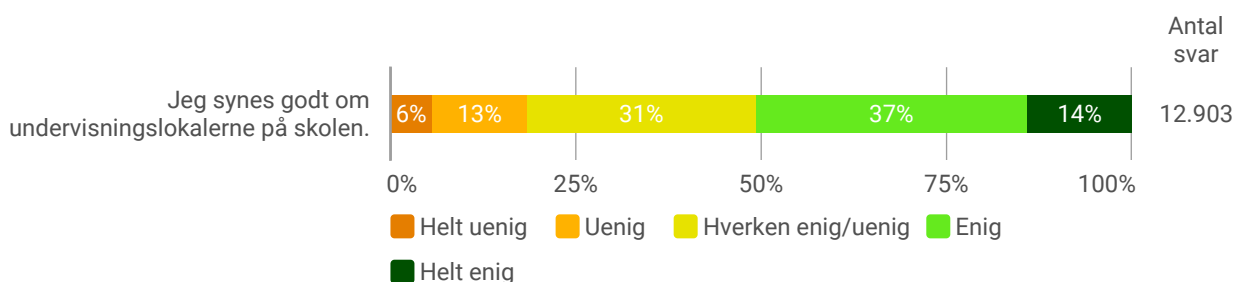
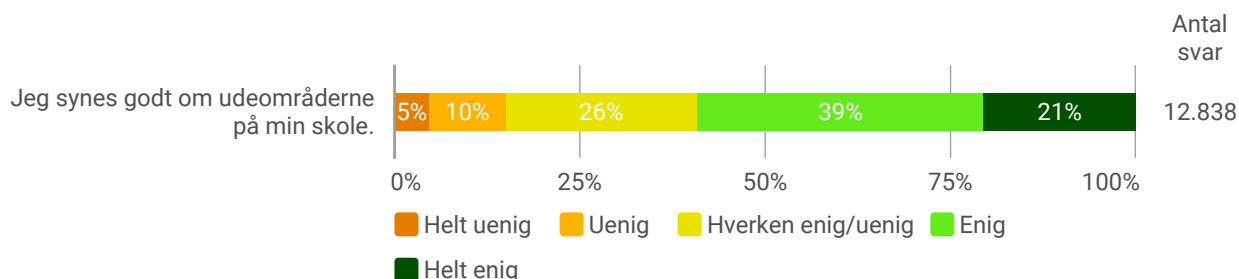
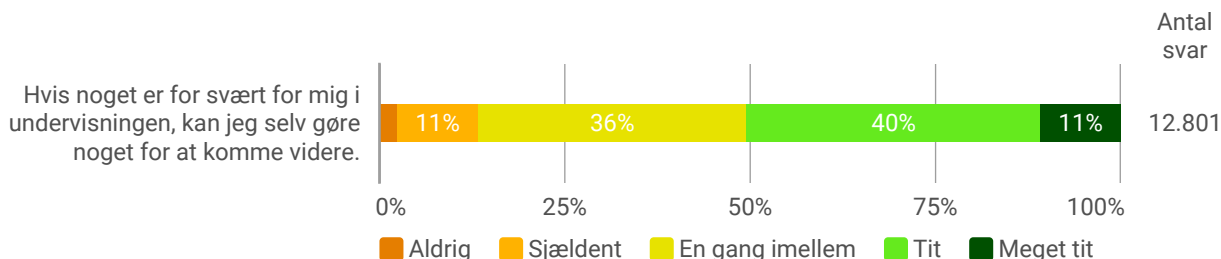
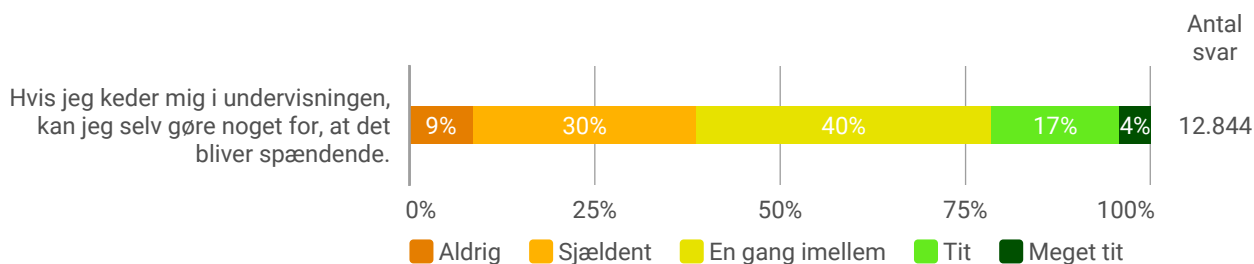
Indikatoren 'Ro og orden' indeholder 4 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes oplevelse af ro og støj i klassen samt klasseledelse.

4.5 Øvrige spørgsmål fra trivselsmålingen

Dette afsnit viser svarfordelinger på de 11 øvrige spørgsmål fra trivselsmålingen, som ikke indgår i en af de fire indikatorer.

Bilag 5/5

Dokument Titel:	Bilag 4 Den samlede rapport fra sundhedsmålingen 0.-9. klasse
Dagsordens titel:	Orientering om Trivsels- og sundhedsmålingen 2019 samt evaluering (OKJ)
Dagsordenspunkt nr	2

I maj og juni 2019 gennemførte Aarhus Kommune den kommunale sundhedsmåling blandt samtlige elever i 0-10. klasse i Aarhus Kommune.

Spørgsmålene fra den kommunale sundhedsmåling har tidligere indgået i Elevtrivselsmålingen, som Aarhus Kommune har indsamlet i 2016/2017, 2017/2018 og 2018/2019, men efter Undervisningsministeriet fra skoleåret 2018/2019 har overtaget Elevtrivselsmålingen, har Børn og Unge valgt selv at fortsætte den del af målingen, der vedrører elevernes sundhed.

Resultaterne fra den kommunale sundhedsmåling 2018-2019 vil, hvor det er muligt, blive sammenlignet med resultaterne for 2017-2018. Det er dog ikke muligt at foretage en sammenligning på samtlige spørgsmål, da der er foretaget ændringer enkelte steder i spørgerammen. I rapporten for den enkelte klasse bliver resultaterne sammenlignet med samme klasse. Det vil sige, at eksempelvis 2.B's resultater fra 2018-2019 sammenlignes med 1.B's resultater fra 2017-2018.

Spørgsmålene og svarkategorierne i den kommunale sundhedsmåling er tilpasset elevernes klasseniveau. Eleverne i indskoling har primært besvaret spørgsmål med tre svarkategorier, mens eleverne på mellemtrinnet samt udskoling primært har besvaret spørgsmål med flere svarkategorier, der i de fleste tilfælde er konverteret til en skala fra 1 til 5, hvor 5 altid indikerer en positiv tilkendegivelse og 1 en negativ tilkendegivelse.

Indskoling: 7 spørgsmål

Mellemtrin/udskoling: 14 ens spørgsmål

Kun mellemtrin: 2 spørgsmål

Kun udskoling: 9 spørgsmål

RAPPORTENS OPBYGNING

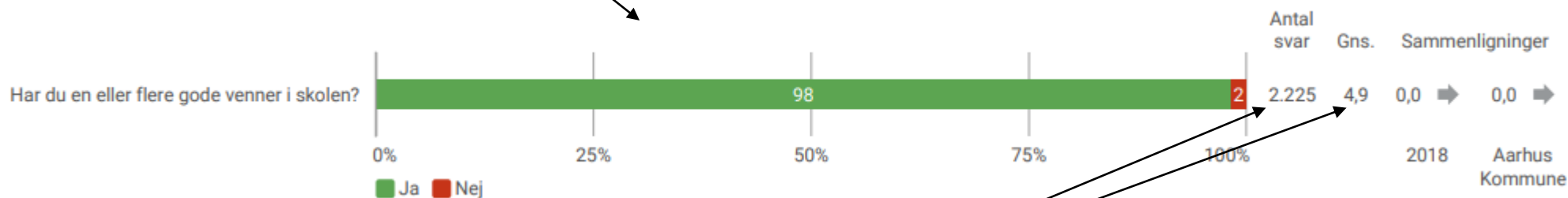
På rapportens forside fremgår det, hvilken enhed rapporten dækker. Samtidig fremgår antal besvarelser og svarprocent. Rapporten indeholder både besvarelser for indskoling, mellemtrin samt udskoling, hvor indskolingsresultater vises først og derefter mellemtrin og til sidst udskoling.

I rapporten vises eleverne gennemsnitlige vurdering og svarfordelingen indenfor de forskellige temaer i undersøgelsen. Resultaterne sammenlignes med relevante benchmark. I den sidste del af rapporten opdeles resultaterne på relevante baggrundsvARIABLE.

I rapporten vises svarfordelingen på de enkelte svarkategorier. Der indgår forskellige svarkategorier, hvoraf de fleste går fra 1 til 5, hvor 1 indikerer en negativ tilkendegivelse og 5 indikerer en positiv tilkendegivelse. 'Jeg ønsker ikke at svare' indgår ikke i resultatberegningen.

I det viste eksempel har 98% svaret 'Ja' og 2% har svaret 'Nej'. Hvis procenttallet er under 1%, vil det ikke blive vist. Grundet afrundinger kan summer af de samlede procenter afvige fra 100%.

Til højre for svarfordelingen sammenlignes de aktuelle resultater med relevante benchmark. I det viste eksempel sammenlignes der med de historiske resultater fra 2018 og det samlede resultat for skolerne i Aarhus Kommune fra nuværende undersøgelse.

2.225 elever har besvaret spørgsmålet. Gennemsnitsscoren for spørgsmålet er 4,9. Den højest mulige score er i dette tilfælde 5 og den lavest mulige er 1.

Gennemsnitsscoren på spørgsmålet i Aarhus Kommune er ligeledes 4,9. Derfor viser sammenligningen til Aarhus Kommune en afvigelse på 0,0. Positiv afvigelse vises med en grøn pil, mens negativ afvigelse vises med en rød pil. Ingen afvigelse vises med 0,0 og en grå pil. Ingen værdi angiver, at det ikke har været muligt at sammenligne.

Indholdsfortegnelse

Side 4: Resultater for indskoling

Side 8: Indskoling - resultater opdelt på forskellige baggrundsparemetre

Side 12: Resultater for mellemtrin

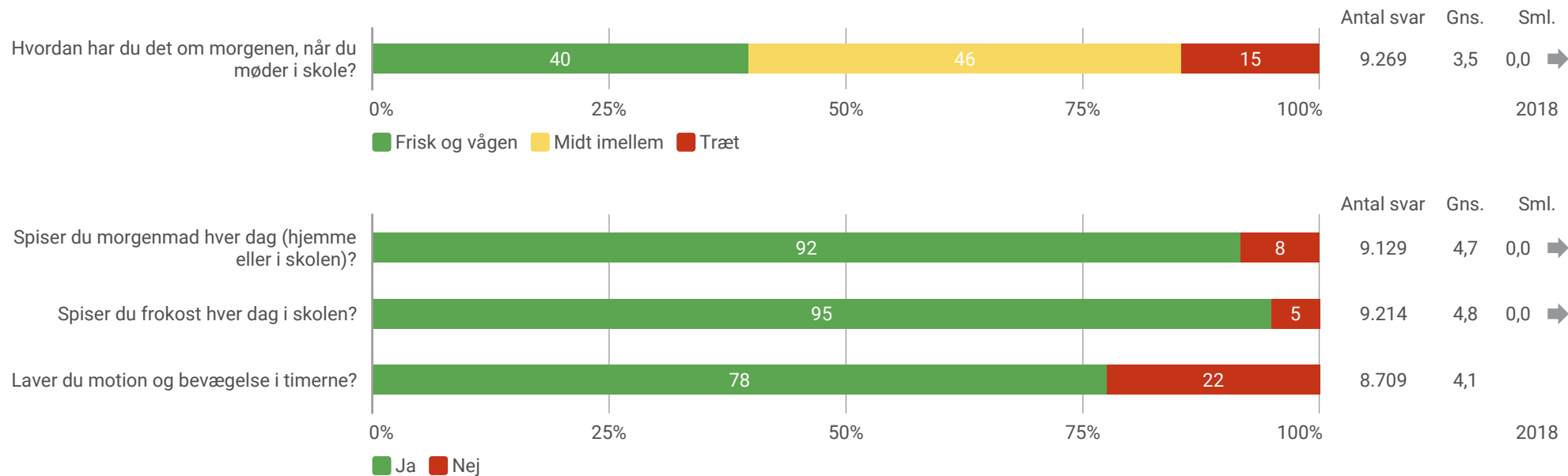
Side 25: Mellemtrin - resultater opdelt på forskellige baggrundsparemetre

Side 29: Resultater for udskoling

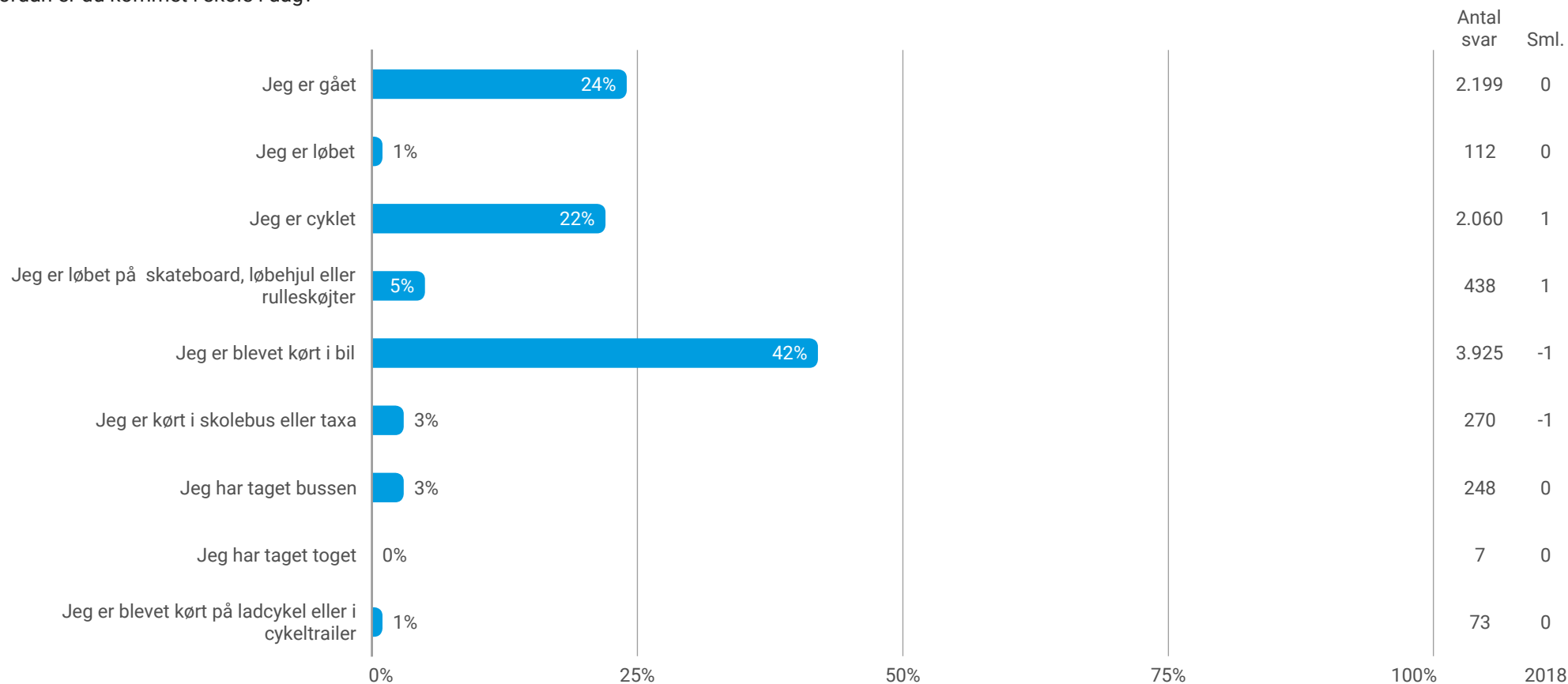
Side 47: Udskoling - resultater opdelt på forskellige baggrundsparemetre

Resultaterne for indskoling

Nedenfor vises resultater for spørgsmål omhandlende sundhedsadfærd. Til højre for grafen ses sammenligning til resultaterne fra 2018, hvis muligt.

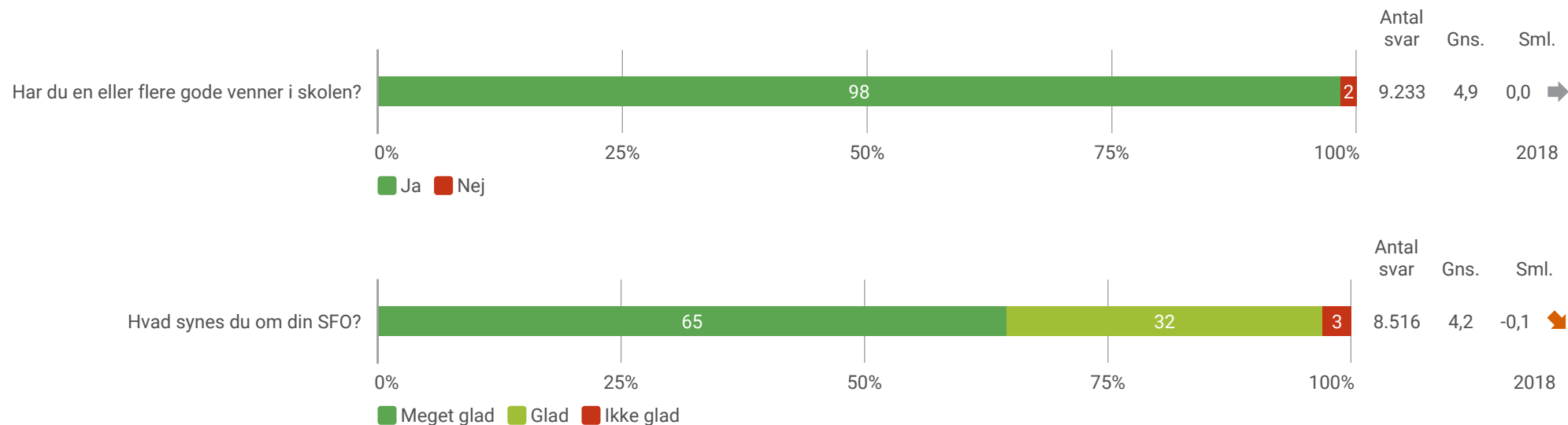

Hvordan er du kommet i skole i dag?

Nedenfor vises resultater for spørgsmål omhandlende trivsel. Til højre for grafen ses sammenligning til resultaterne fra 2018, hvis muligt.

På denne side opdeles den gennemsnitlige vurdering på hvert spørgsmål på distrikt. Opdelingen vises kun, såfremt der indgår mindst 5 besvarelser. Kategorien "Øvrige" består af den / de kategori(er), der har under 5 besvarelser, sammenlagt med den kategori med færrest besvarelser blandt de kategorier, der har minimum 5 besvarelser.

DISTRIKT	Nord	Vest	Sydvest	Syd	Øst	Specialtilbud	Total
Spiser du morgenmad hver dag (hjemme eller i skolen)?	4,7	4,6	4,7	4,8	4,6	2,5	4,7
Spiser du frokost hver dag i skolen?	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8	5,0	4,8
Laver du motion og bevægelse i timerne?	4,1	4,1	4,2	4,0	4,3	3,7	4,1
Har du en eller flere gode venner i skolen?	4,9	4,9	5,0	4,9	4,9	4,2	4,9

■ <3,0
 ■ <3,5
 ■ <4,0
 ■ <4,5
 ■ ≥4,5

På denne side opdeles den gennemsnitlige vurdering på hvert spørgsmål på klassetrin. Opdelingen vises kun, såfremt der indgår mindst 5 besvarelser. Kategorien "Øvrige" består af den / de kategori(er), der har under 5 besvarelser, sammenlagt med den kategori med færrest besvarelser blandt de kategorier, der har minimum 5 besvarelser.

KLASSETRIN	0.kl	1.kl	2.kl	3.kl	4.kl	5.kl	7.kl	Total
Spiser du morgenmad hver dag (hjemme eller i skolen)?	4,7	4,7	4,7	4,7	3,7	5,0	2,3	4,7
Spiser du frokost hver dag i skolen?	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8	5,0	5,0	4,8
Laver du motion og bevægelse i timerne?	4,2	4,0	4,1	4,1	4,0	5,0	3,7	4,1
Har du en eller flere gode venner i skolen?	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	5,0	3,4	4,9

■ <3,0
 ■ <3,5
 ■ <4,0
 ■ <4,5
 ■ ≥4,5

På denne side opdeles den gennemsnitlige vurdering på hvert spørgsmål på klasseart. Opdelingen vises kun, såfremt der indgår mindst 5 besvarelser. Kategorien "Øvrige" består af den / de kategori(er), der har under 5 besvarelser, sammenlagt med den kategori med færrest besvarelser blandt de kategorier, der har minimum 5 besvarelser.

KLASSEART	Normalklas se	Specialklas se	Modtagels eskasse	Total
Spiser du morgenmad hver dag (hjemme eller i skolen)?	4,7	4,1	4,2	4,7
Spiser du frokost hver dag i skolen?	4,8	4,8	4,5	4,8
Laver du motion og bevægelse i timerne?	4,1	4,2	4,8	4,1
Har du en eller flere gode venner i skolen?	4,9	4,7	5,0	4,9

■ <3,0
 ■ <3,5
 ■ <4,0
 ■ <4,5
 ■ ≥4,5

På denne side opdeles den gennemsnitlige vurdering på hvert spørgsmål på klasseart. Opdelingen vises kun, såfremt der indgår mindst 5 besvarelser. Kategorien "Øvrige" består af den / de kategori(er), der har under 5 besvarelser, sammenlagt med den kategori med færrest besvarelser blandt de kategorier, der har minimum 5 besvarelser.

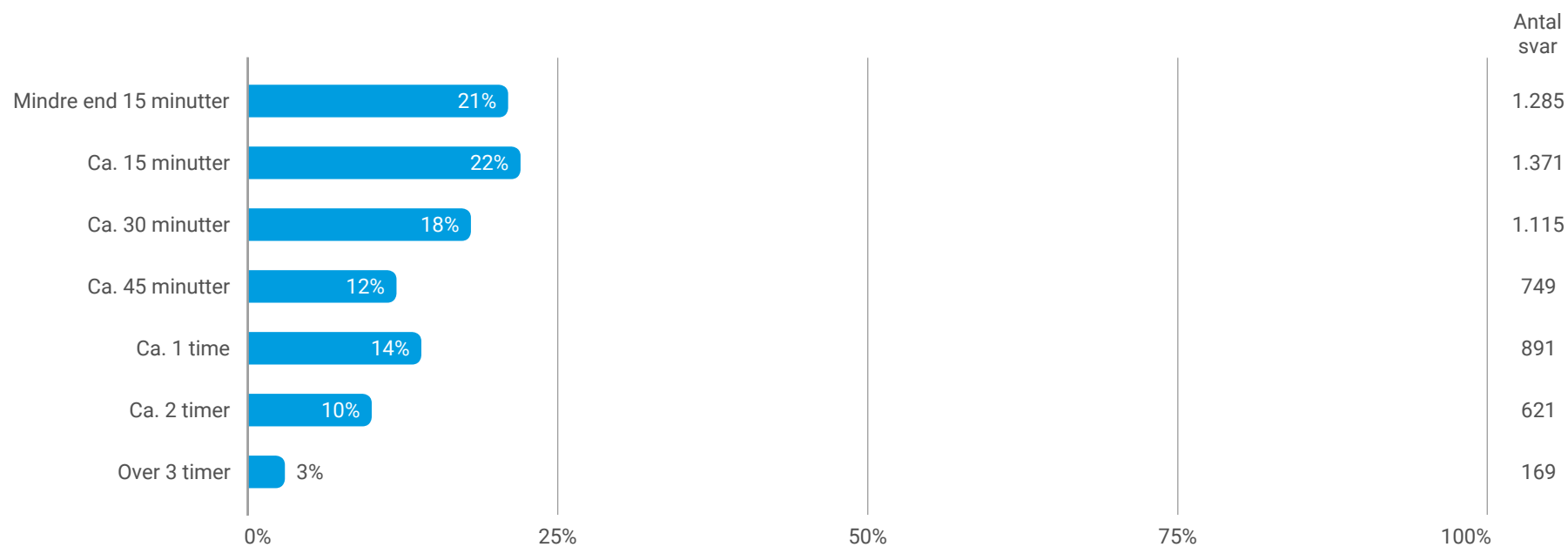
KØN	Dreng	Pige	Total
Spiser du morgenmad hver dag (hjemme eller i skolen)?	4,6	4,7	4,7
Spiser du frokost hver dag i skolen?	4,8	4,8	4,8
Laver du motion og bevægelse i timerne?	4,0	4,2	4,1
Har du en eller flere gode venner i skolen?	4,9	4,9	4,9

■ <3,0
 ■ <3,5
 ■ <4,0
 ■ <4,5
 ■ ≥4,5

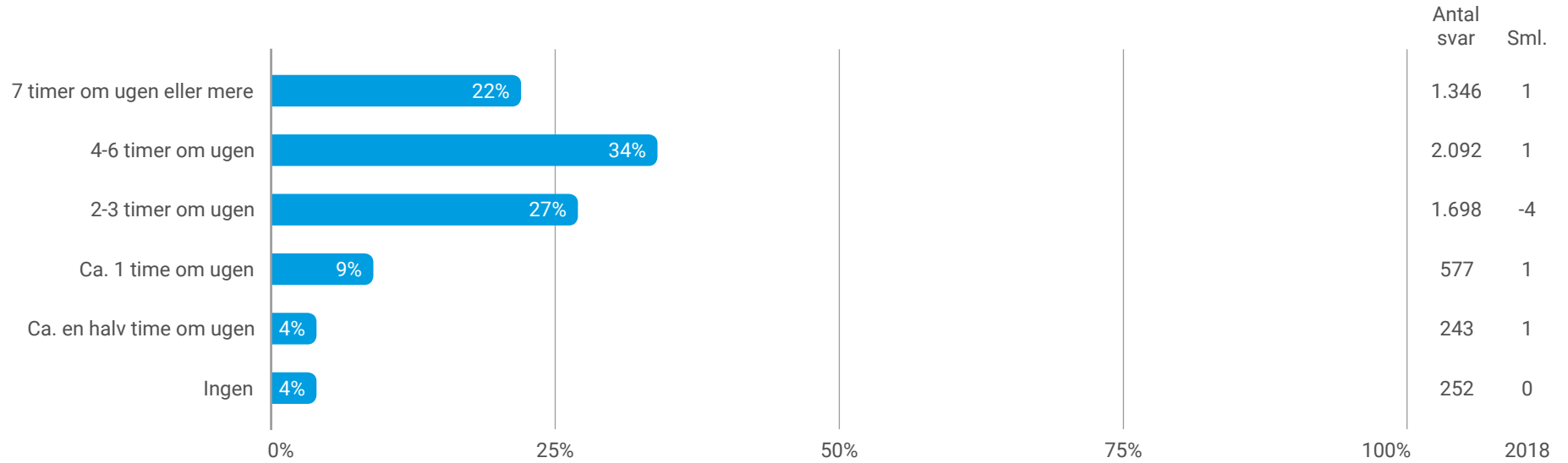
Resultaterne for melletrin

Nedenfor vises resultater for spørgsmål omhandlende sundhedsadfærd. Til højre for grafen ses sammenligning til resultaterne fra 2018, hvis muligt.

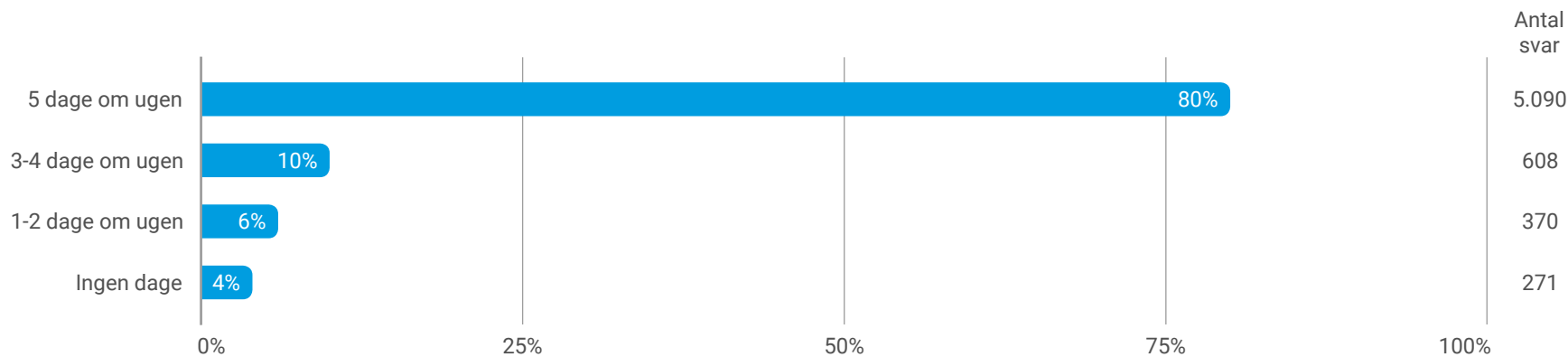
Tænk på en normal skoledag. Hvor meget tid bruger du på motion og bevægelse i timerne? Timerne er fagundervisning, idræt og den understøttende undervisning.

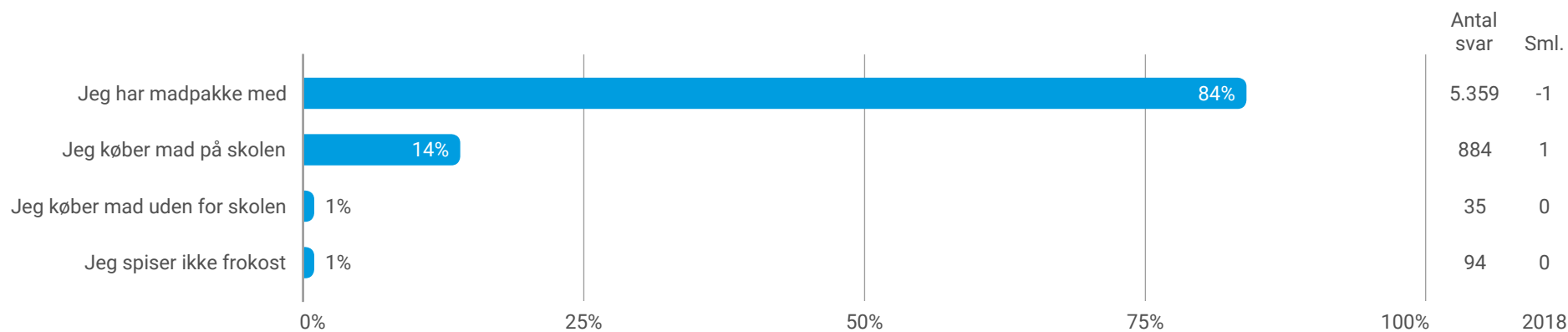
Udenfor skoletiden: Hvor mange timer om ugen plejer du at dyrke så meget sport og motion, at du bliver forpustet eller sveder?

Hvor tit spiser du morgenmad i hverdagene? (derhjemme eller i skolen)?

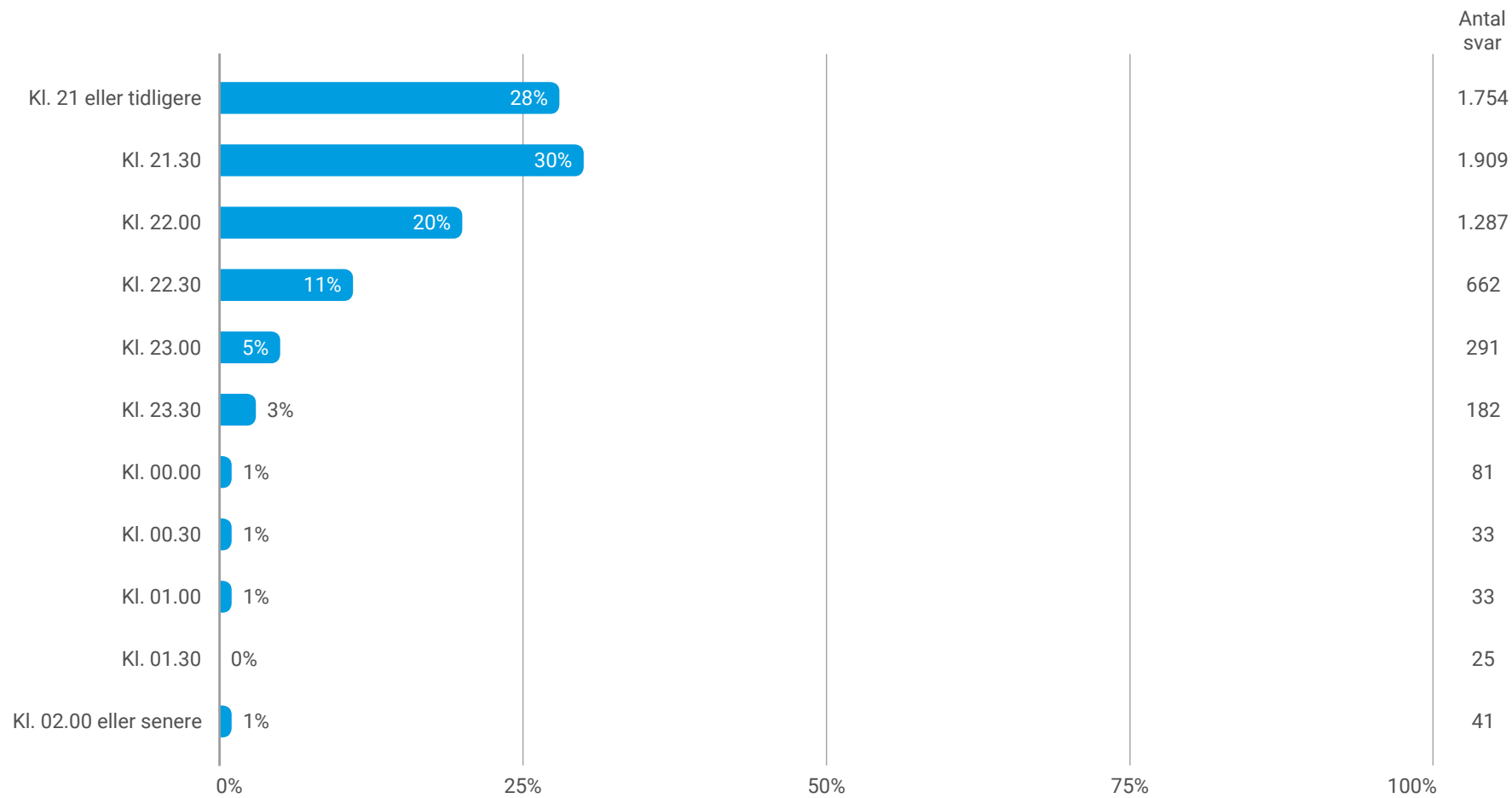

Hvor plejer du at få din frokost fra i skolen?

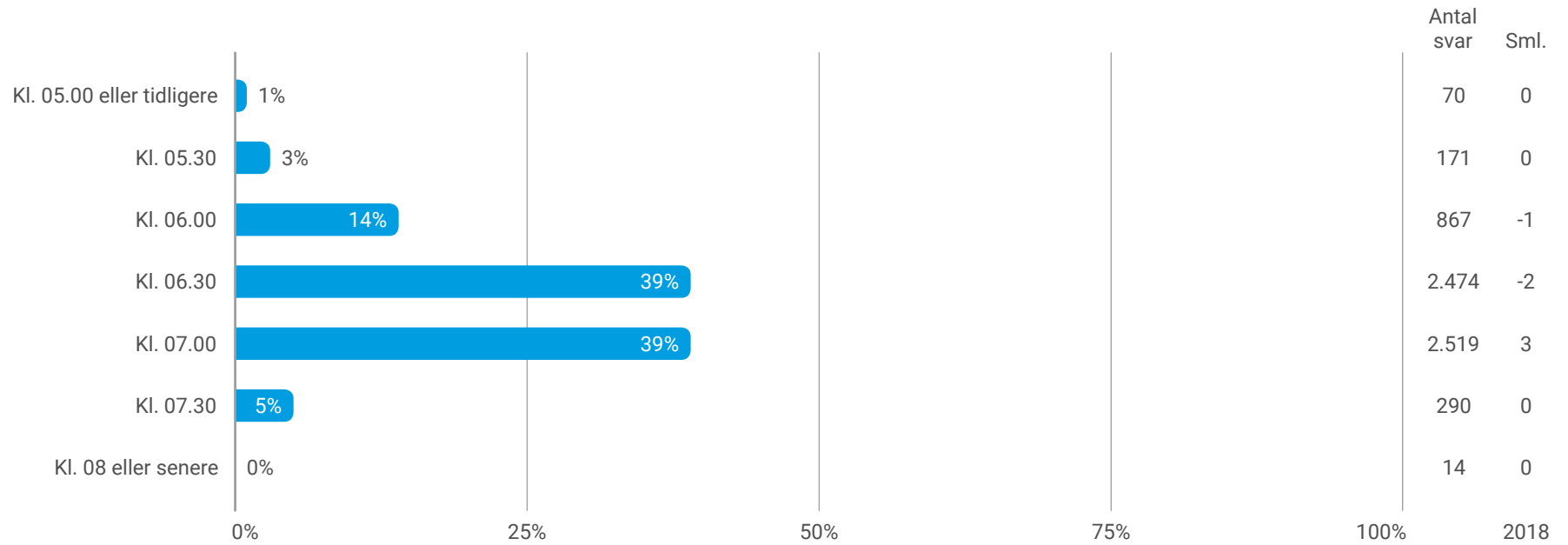

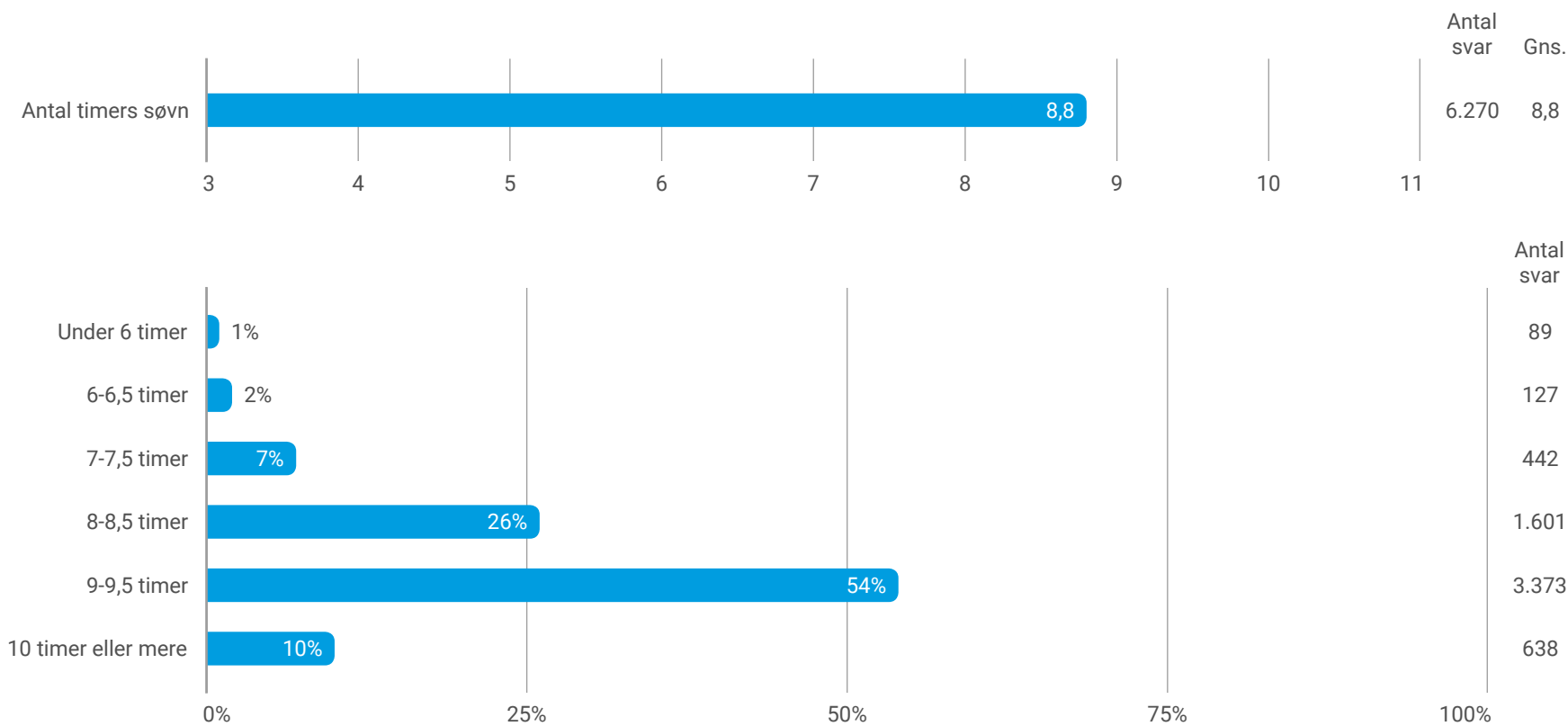

Hvornår plejer du at falde i søvn?

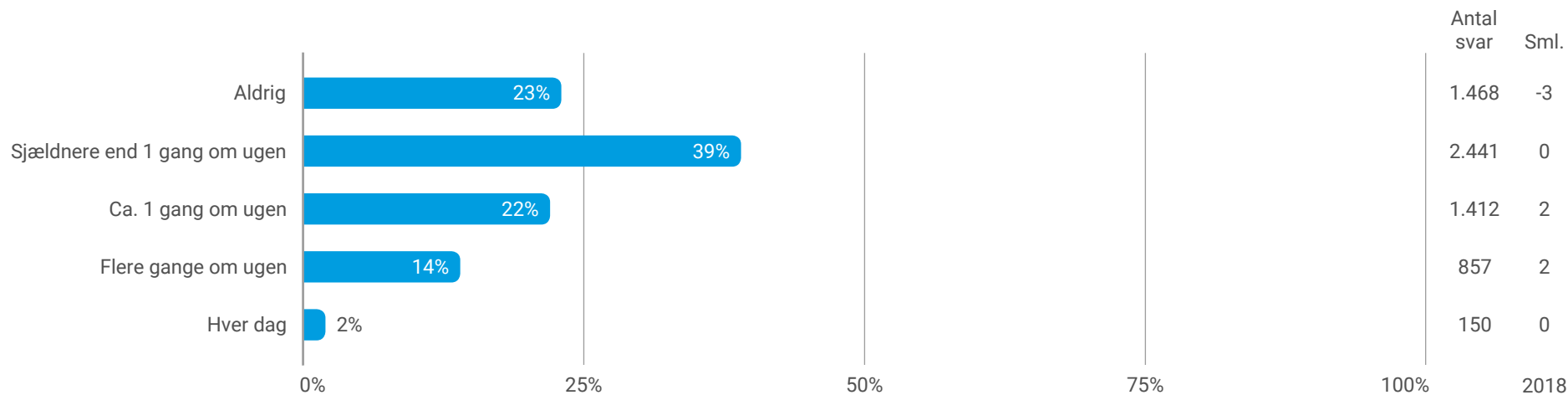
Hvornår plejer du at vågne om morgenen, når du skal i skole?

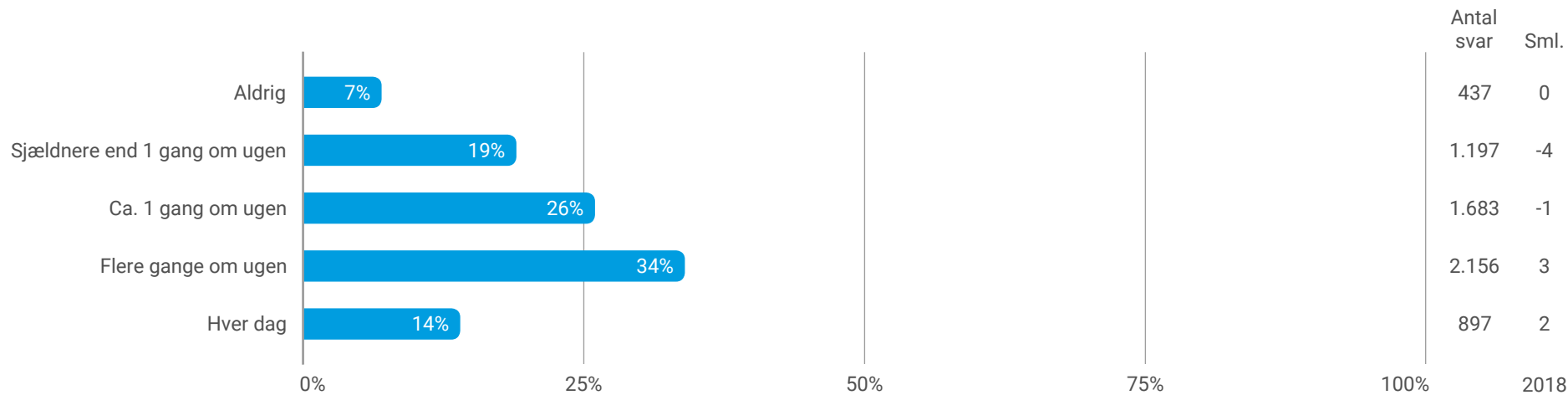

Note: Antal timers søvn er beregnet ud fra spørgsmålene "Hvornår plejer du at falde i søvn?" og "Hvornår plejer du at vågne om morgenen, når du skal i skole?".

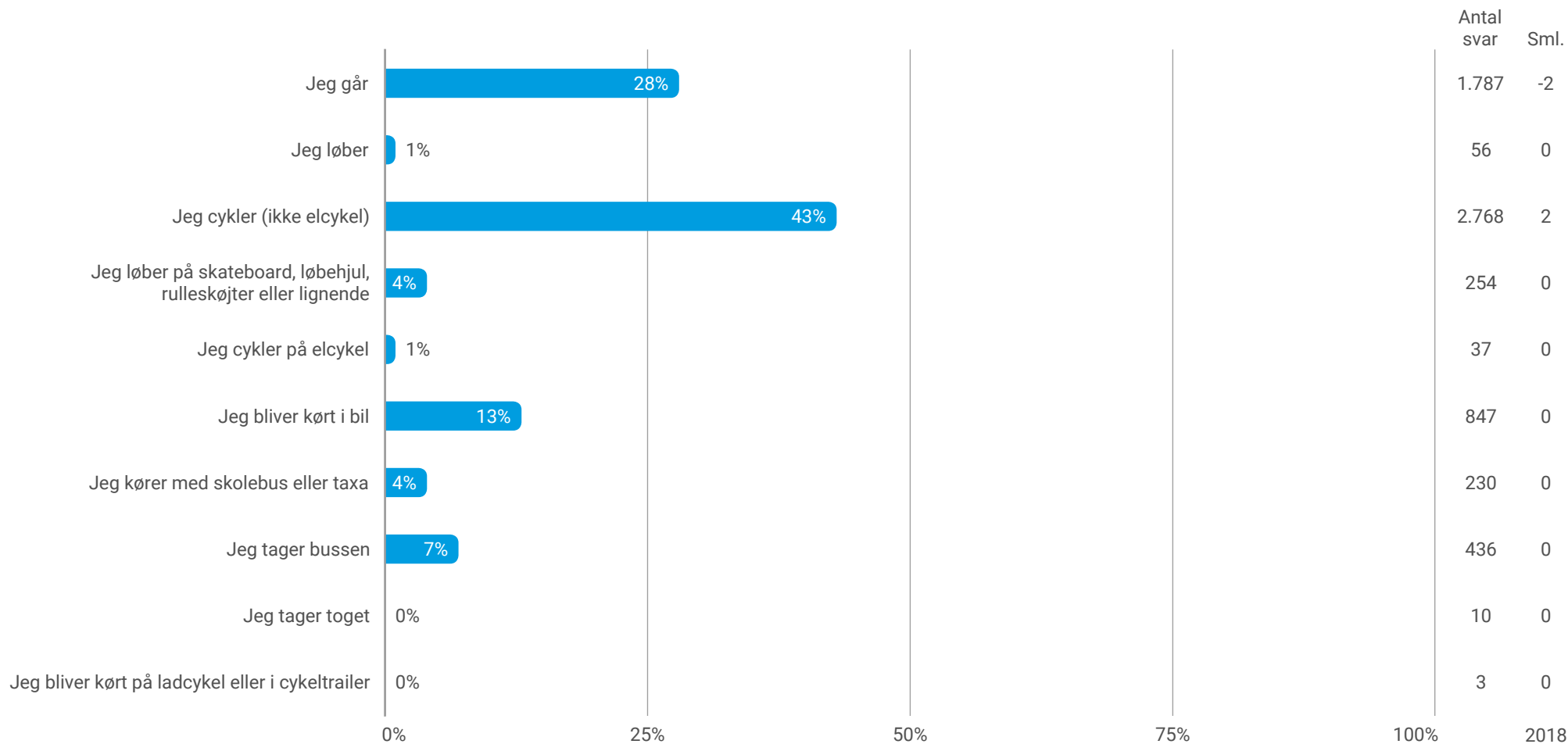
Hvor tit sover du dårligt eller uroligt om natten?

Hvor ofte føler du dig træt om morgenen, når du møder i skole?

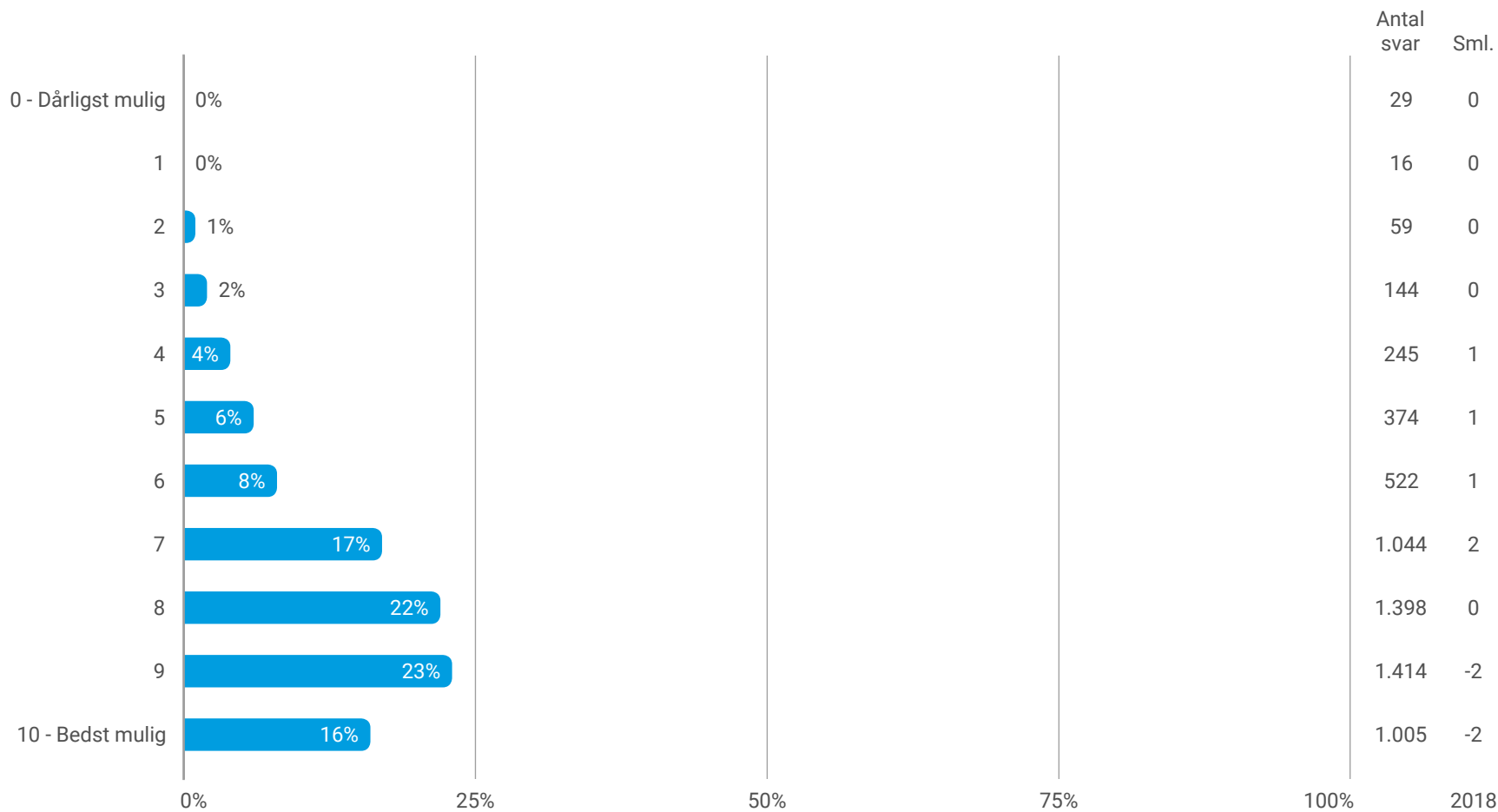

Hvordan plejer du at komme i skole?

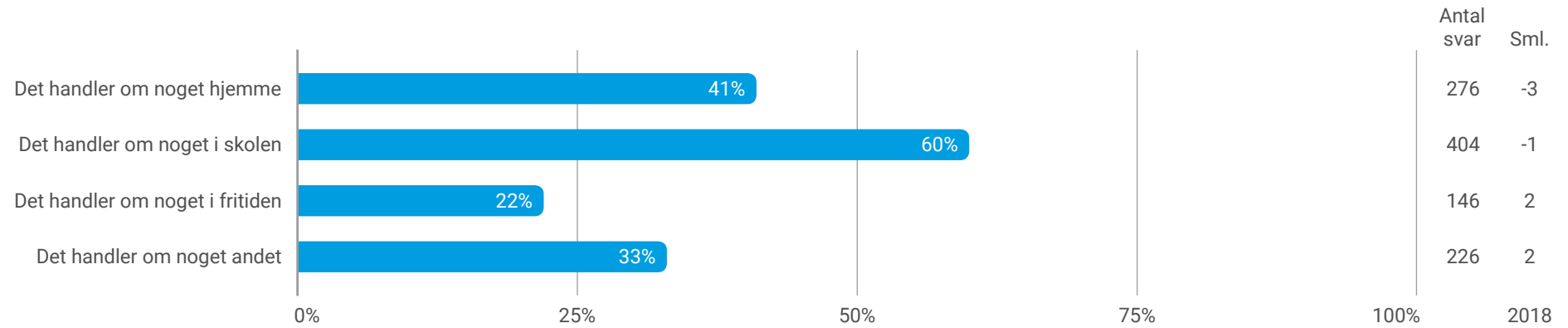

Nedenfor vises resultater for spørgsmål omhandlende livstilfredshed. Til højre for grafen ses sammenligning til resultaterne fra 2018, hvis muligt.

Her er en linje med prikkerne fra 0 til 10. Prik 0 betyder "det værst mulige liv" for dig, og prik 10 betyder "det bedst mulige liv" for dig. Hvor på linjen synes du selv, du er for tiden?

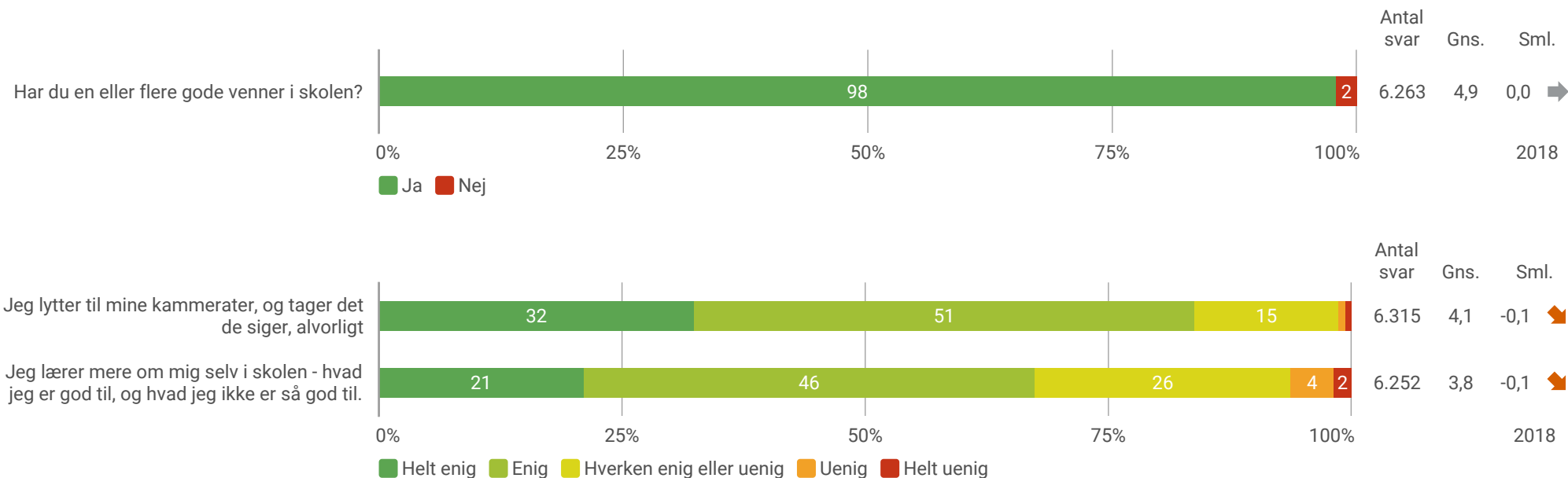

Hvad handler det om, når du svarer på spørgsmålet om, hvordan du synes dit liv er (sæt ét eller flere kryds)

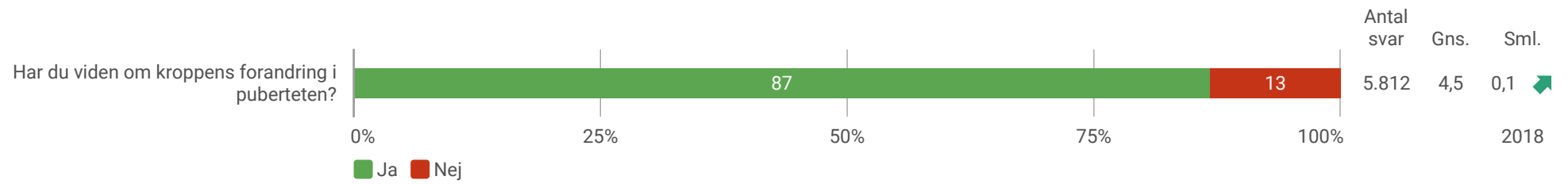
*Dette spørgsmål stilles kun til de elever, der har svaret 0-5 til det foregående spørgsmål.

Nedenfor vises resultater for spørgsmål omhandlende vitalisering. Til højre for grafen ses sammenligning til resultaterne fra 2018, hvis muligt.

Nedenfor vises resultatet for spørgsmålet omhandlende seksuel sundhed. Til højre for grafen ses sammenligning til resultaterne fra 2018, hvis muligt.

På denne side opdeles den gennemsnitlige vurdering på hvert spørgsmål på distrikt. Opdelingen vises kun, såfremt der indgår mindst 5 besvarelser. Kategorien "Øvrige" består af den / de kategori(er), der har under 5 besvarelser, sammenlagt med den kategori med færrest besvarelser blandt de kategorier, der har minimum 5 besvarelser.

DISTRIKT	Nord	Vest	Sydvest	Syd	Øst	Specialtilbud	Total
Antal timers søvn	8,8	8,8	8,9	8,9	8,8	8,7	8,8

DISTRIKT	Nord	Vest	Sydvest	Syd	Øst	Specialtilbud	Total
Her er en linje med prikker fra 0 til 10. Prik 0 betyder "det værst mulige liv" for dig, og prik 10 betyder "det bedst mulige liv" for dig. Hvor på linjen synes du selv, du er for tiden?	7,6	7,7	7,6	7,8	7,6	8,2	7,7

DISTRIKT	Nord	Vest	Sydvest	Syd	Øst	Specialtilbud	Total
Har du en eller flere gode venner i skolen?	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	5,0	4,9
Jeg lytter til mine kammerater, og tager det de siger, alvorligt	4,2	4,1	4,1	4,1	4,1	4,4	4,1
Jeg lærer mere om mig selv i skolen - hvad jeg er god til, og hvad jeg ikke er så god til.	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	4,3	3,8
Har du viden om kroppens forandring i puberteten?	4,5	4,4	4,4	4,6	4,3	4,3	4,5

■ <3,0
 ■ <3,5
 ■ <4,0
 ■ <4,5
 ■ ≥4,5

På denne side opdeles den gennemsnitlige vurdering på hvert spørgsmål på klassetrin. Opdelingen vises kun, såfremt der indgår mindst 5 besvarelser. Kategorien "Øvrige" består af den / de kategori(er), der har under 5 besvarelser, sammenlagt med den kategori med færrest besvarelser blandt de kategorier, der har minimum 5 besvarelser.

KLASSETRIN	4.kl	5.kl	6.kl	7.kl	8.kl	9.kl	Total
Antal timers søvn	9,0	8,9	8,6	8,3	8,1	7,6	8,8

KLASSETRIN	4.kl	5.kl	6.kl	7.kl	8.kl	9.kl	Total
Her er en linje med prikker fra 0 til 10. Prik 0 betyder "det værste mulige liv" for dig, og prik 10 betyder "det bedste mulige liv" for dig. Hvor på linjen synes du selv, du er for tiden?	7,6	7,7	7,6	7,5	6,8	8,0	7,7

KLASSETRIN	4.kl	5.kl	6.kl	7.kl	8.kl	9.kl	Total
Har du en eller flere gode venner i skolen?	4,9	4,9	4,9	4,4	4,7	4,6	4,9
Jeg lytter til mine kammerater, og tager det de siger, alvorligt	4,1	4,1	4,2	3,8	4,0	3,9	4,1
Jeg lærer mere om mig selv i skolen - hvad jeg er god til, og hvad jeg ikke er så god til.	3,8	3,8	3,8	3,7	3,5	3,5	3,8
Har du viden om kroppens forandring i puberteten?	4,0	4,6	4,7	4,6	4,5	4,6	4,5

■ <3,0
 ■ <3,5
 ■ <4,0
 ■ <4,5
 ■ ≥4,5

På denne side opdeles den gennemsnitlige vurdering på hvert spørgsmål på klasseart. Opdelingen vises kun, såfremt der indgår mindst 5 besvarelser. Kategorien "Øvrige" består af den / de kategori(er), der har under 5 besvarelser, sammenlagt med den kategori med færrest besvarelser blandt de kategorier, der har minimum 5 besvarelser.

KLASSEART	Normalklas se	Specialklas se	Modtagels eskasse	Total
Antal timers søvn	8,8	8,3	8,0	8,8

KLASSEART	Normalklas se	Specialklas se	Modtagels eskasse	Total
Her er en linje med prikker fra 0 til 10. Prik 0 betyder "det værst mulige liv" for dig, og prik 10 betyder "det bedst mulige liv" for dig. Hvor på linjen synes du selv, du er for tiden?	7,7	7,5	8,5	7,7

KLASSEART	Normalklas se	Specialklas se	Modtagels eskasse	Total
Har du en eller flere gode venner i skolen?	4,9	4,6	5,0	4,9
Jeg lytter til mine kammerater, og tager det de siger, alvorligt	4,2	3,9	4,1	4,1
Jeg lærer mere om mig selv i skolen - hvad jeg er god til, og hvad jeg ikke er så god til.	3,8	3,7	3,9	3,8
Har du viden om kroppens forandring i puberteten?	4,5	4,5	4,2	4,5

■ <3,0
 ■ <3,5
 ■ <4,0
 ■ <4,5
 ■ ≥4,5

På denne side opdeles den gennemsnitlige vurdering på hvert spørgsmål på køn. Opdelingen vises kun, såfremt der indgår mindst 5 besvarelser. Kategorien "Øvrige" består af den / de kategori(er), der har under 5 besvarelser, sammenlagt med den kategori med færrest besvarelser blandt de kategorier, der har minimum 5 besvarelser.

KØN	Dreng	Pige	Total
Antal timers søvn	8,8	8,8	8,8

KØN	Dreng	Pige	Total
Her er en linje med prikker fra 0 til 10. Prik 0 betyder "det værst mulige liv" for dig, og prik 10 betyder "det bedst mulige liv" for dig. Hvor på linjen synes du selv, du er for tiden?	7,9	7,4	7,7

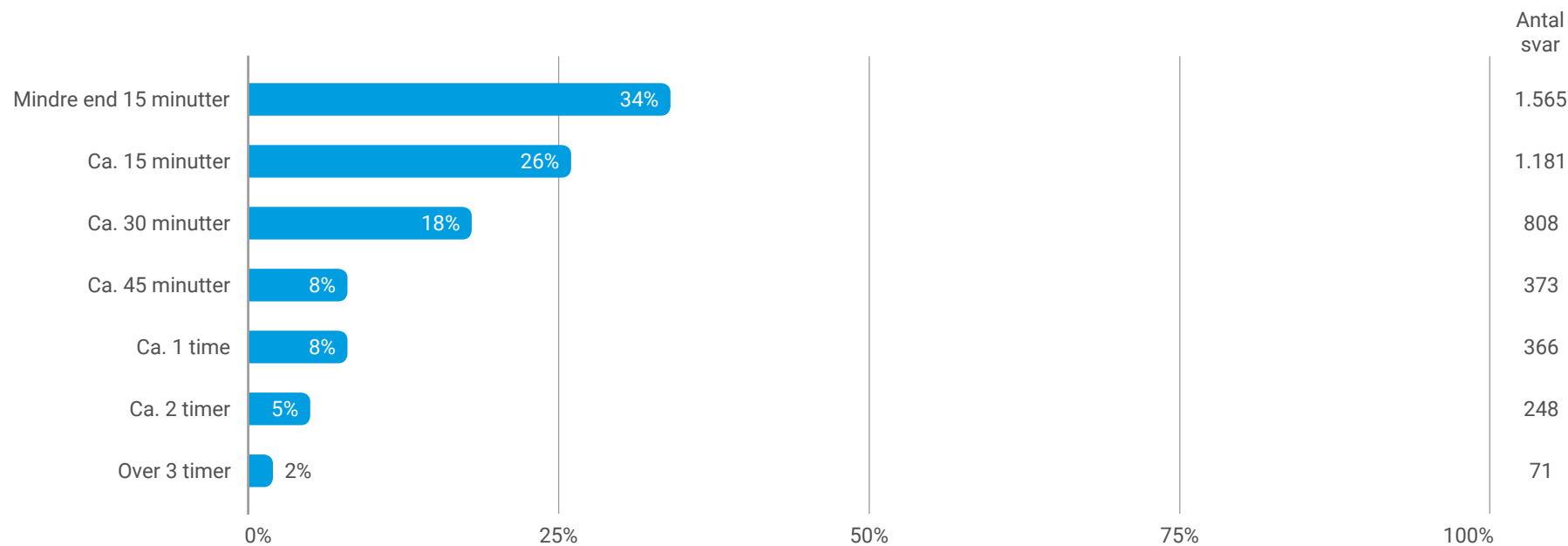
KØN	Dreng	Pige	Total
Har du en eller flere gode venner i skolen?	4,9	4,9	4,9
Jeg lytter til mine kammerater, og tager det de siger, alvorligt	4,1	4,2	4,1
Jeg lærer mere om mig selv i skolen - hvad jeg er god til, og hvad jeg ikke er så god til.	3,8	3,8	3,8
Har du viden om kroppens forandring i puberteten?	4,3	4,6	4,5

■ <3,0
 ■ <3,5
 ■ <4,0
 ■ <4,5
 ■ ≥4,5

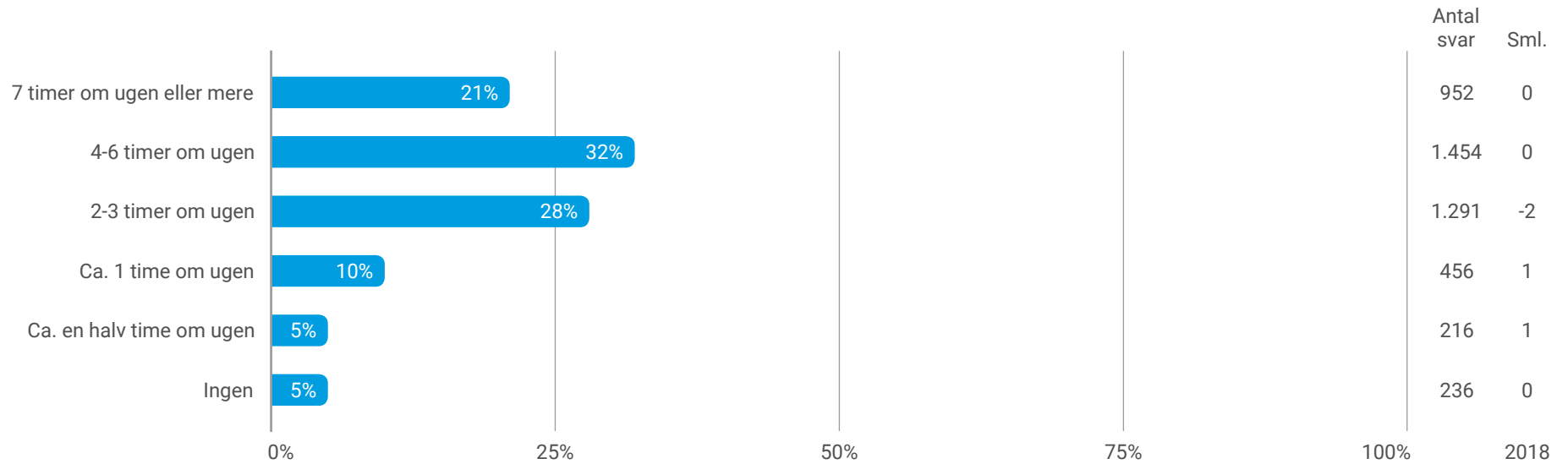
Resultaterne for udskoling

Nedenfor vises resultater for spørgsmål omhandlende sundhedsadfærd. Til højre for grafen ses sammenligning til resultaterne fra 2018, hvis muligt.

Tænk på en normal skoledag. Hvor meget tid bruger du på motion og bevægelse i timerne? Timerne er fagundervisning, idræt og den understøttende undervisning.

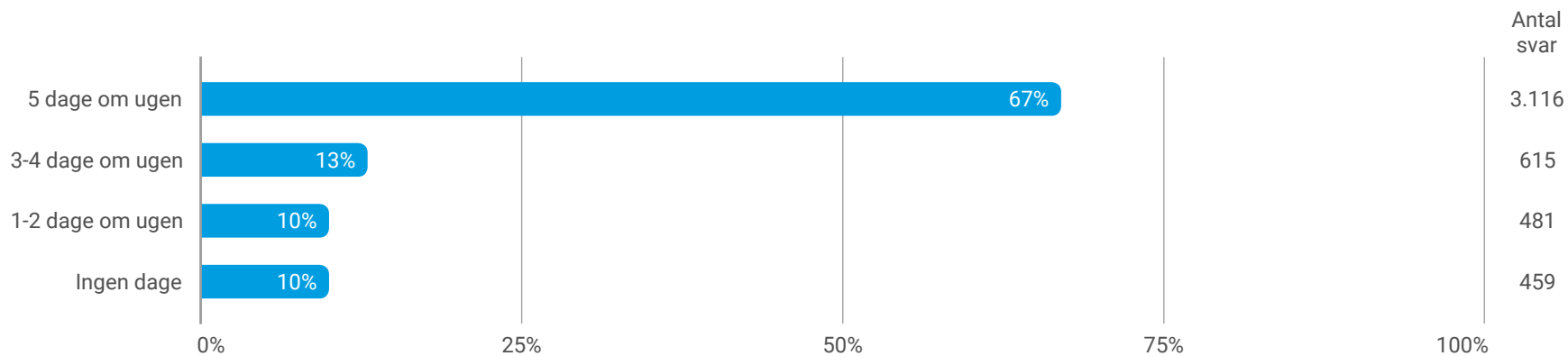

Udenfor skoletiden: Hvor mange timer om ugen plejer du at dyrke så meget sport og motion, at du bliver forpustet eller sveder?

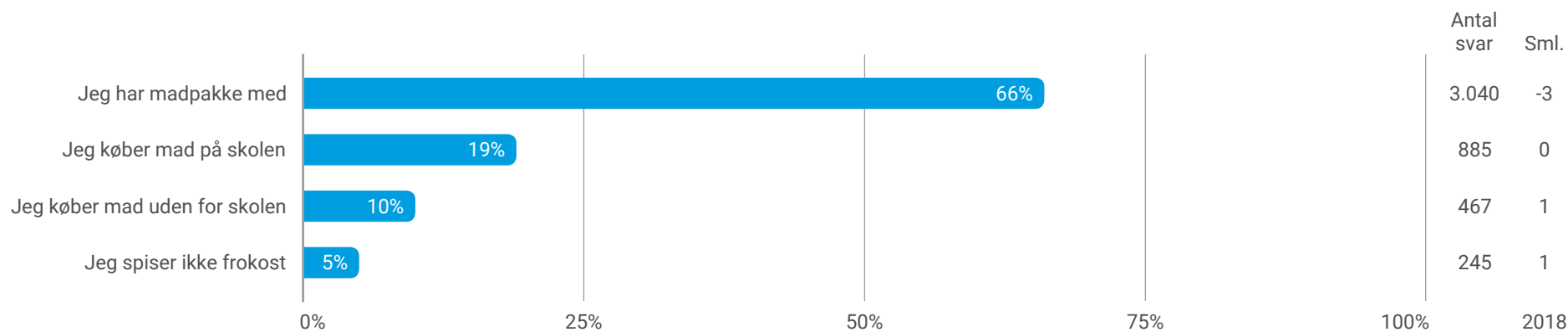

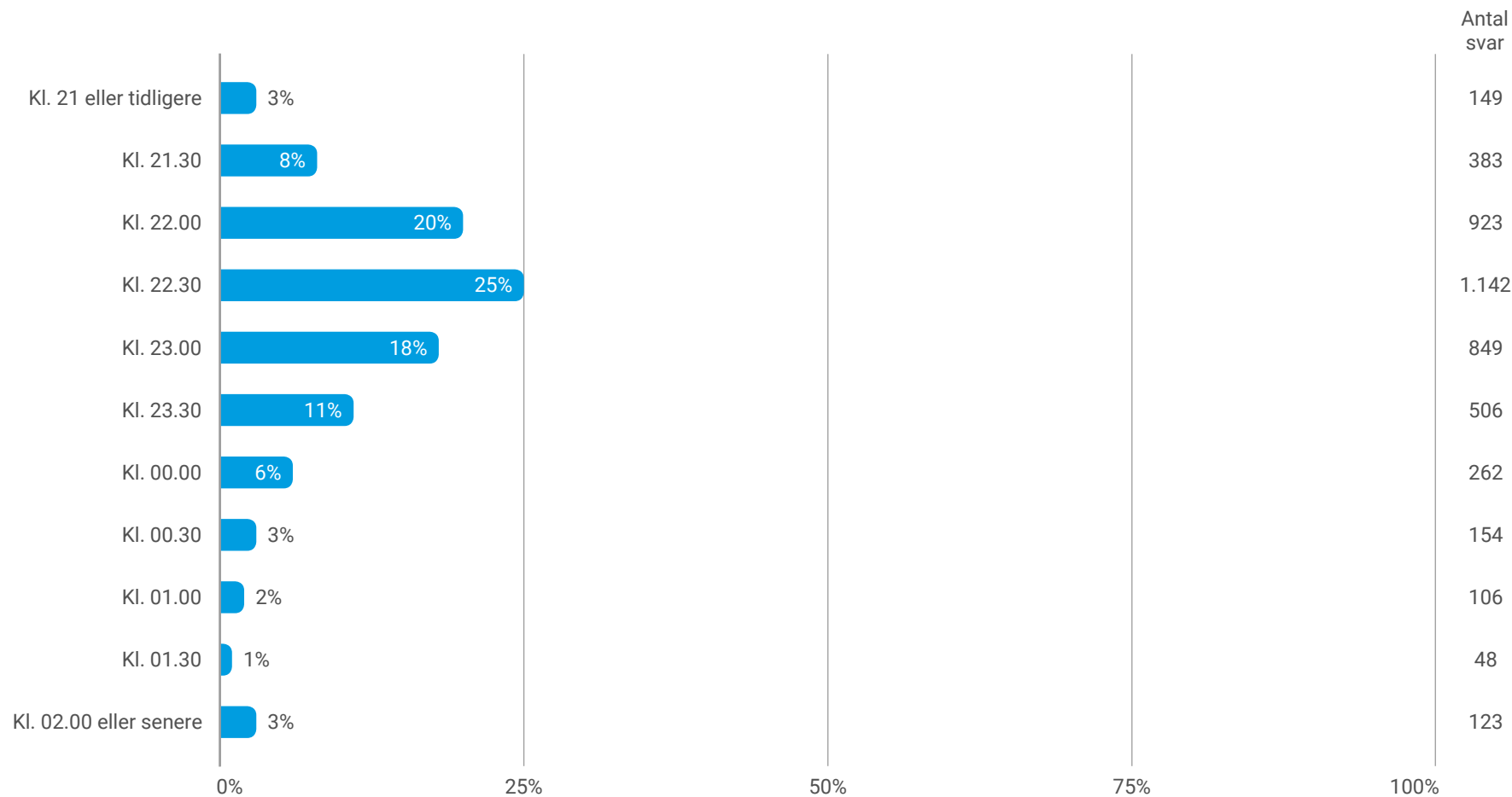
Hvor tit spiser du morgenmad i hverdagene (derhjemme eller i skolen)?

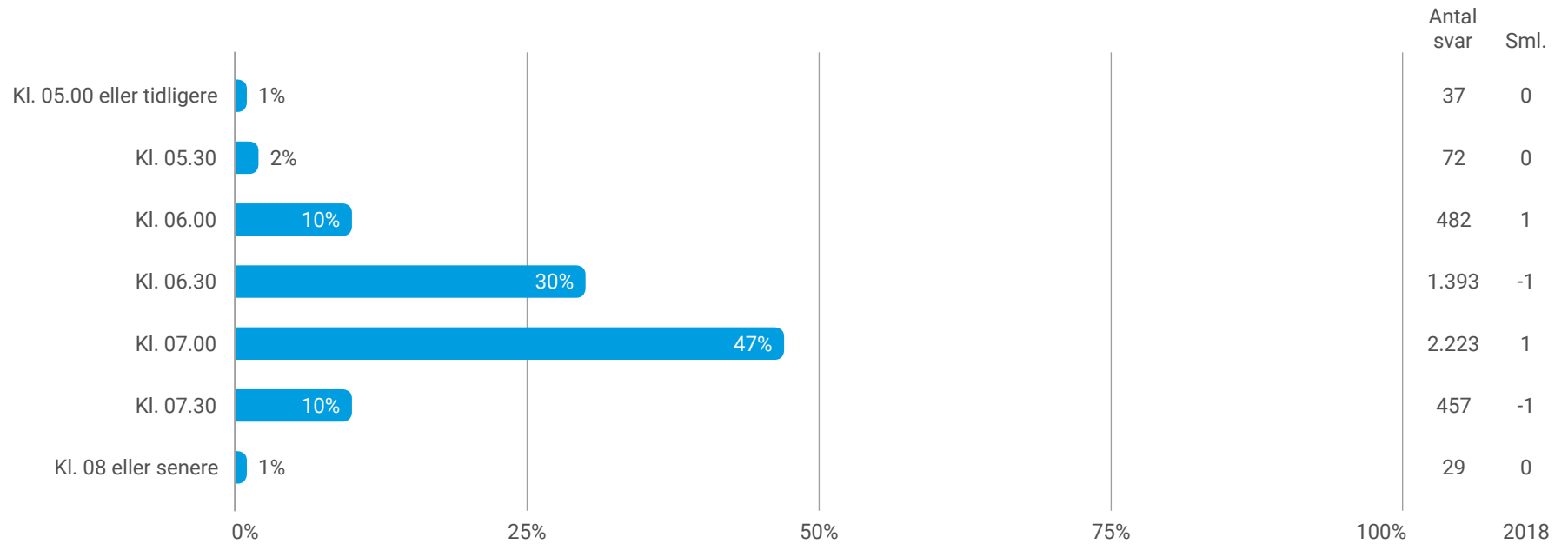
Hvor plejer du at få din frokost fra i skolen?

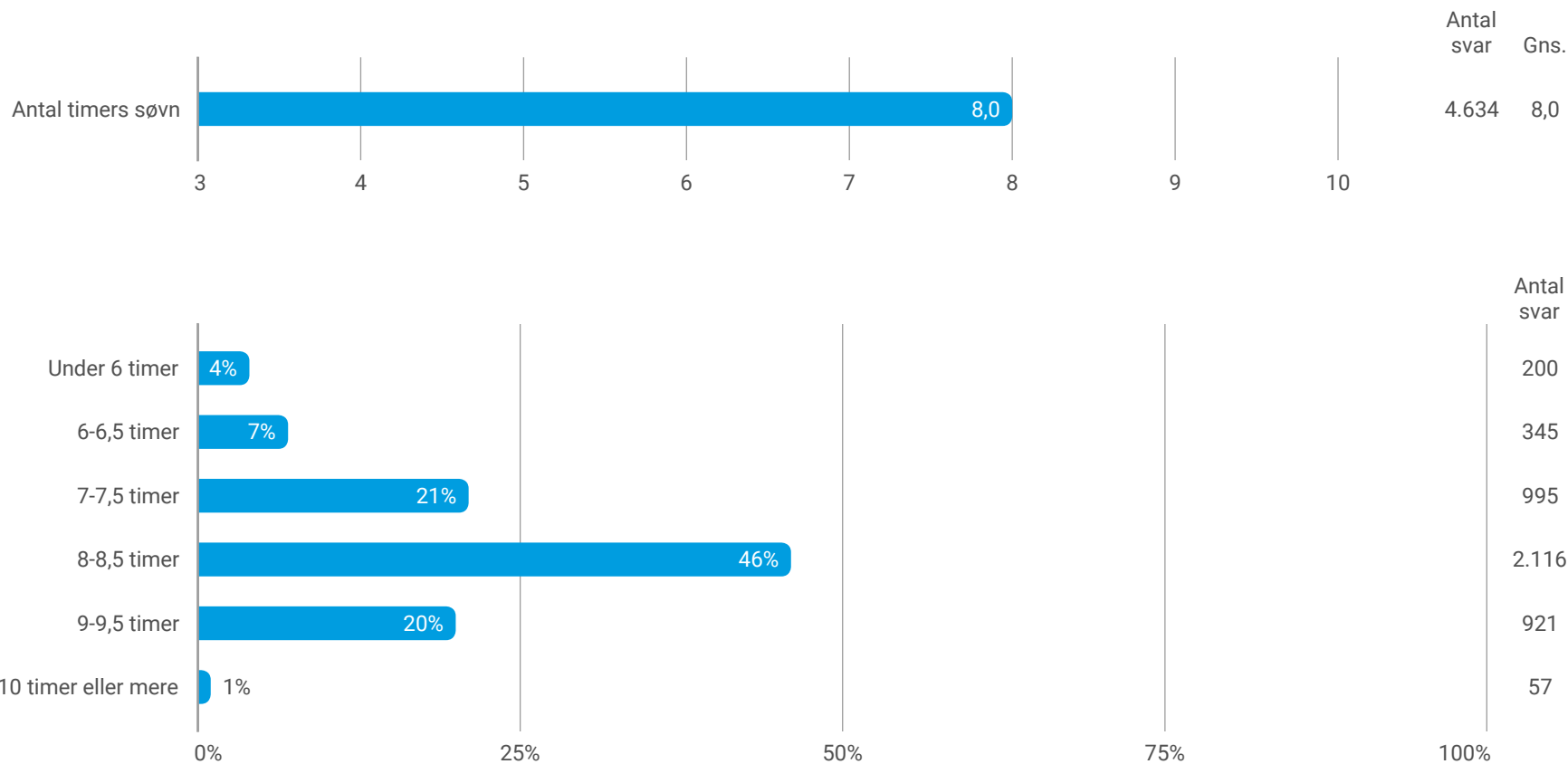

Hvornår plejer du at falde i søvn?

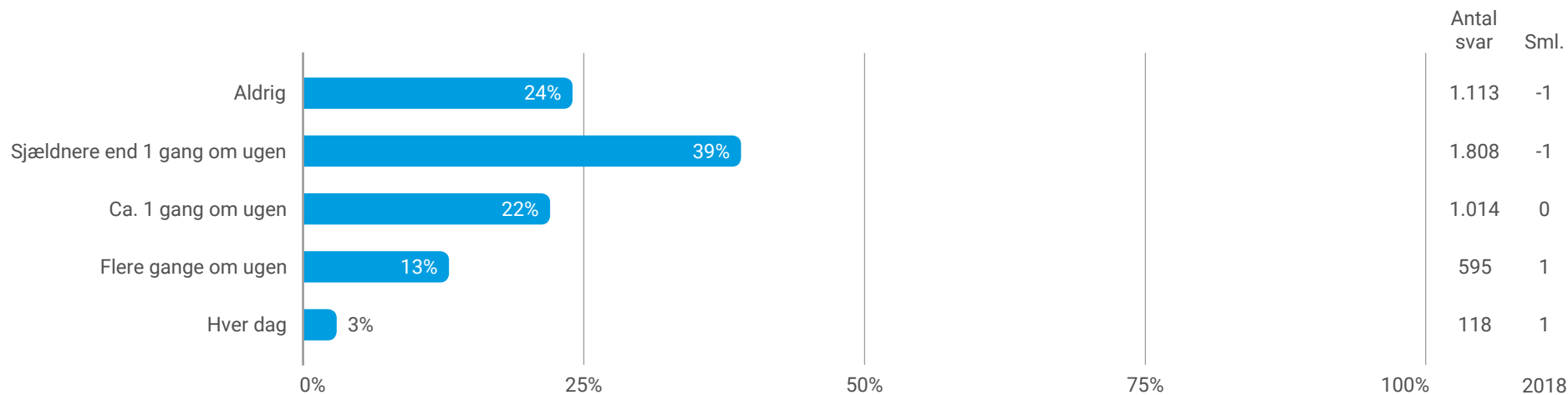
Hvornår plejer du at vågne om morgenen, når du skal i skole?

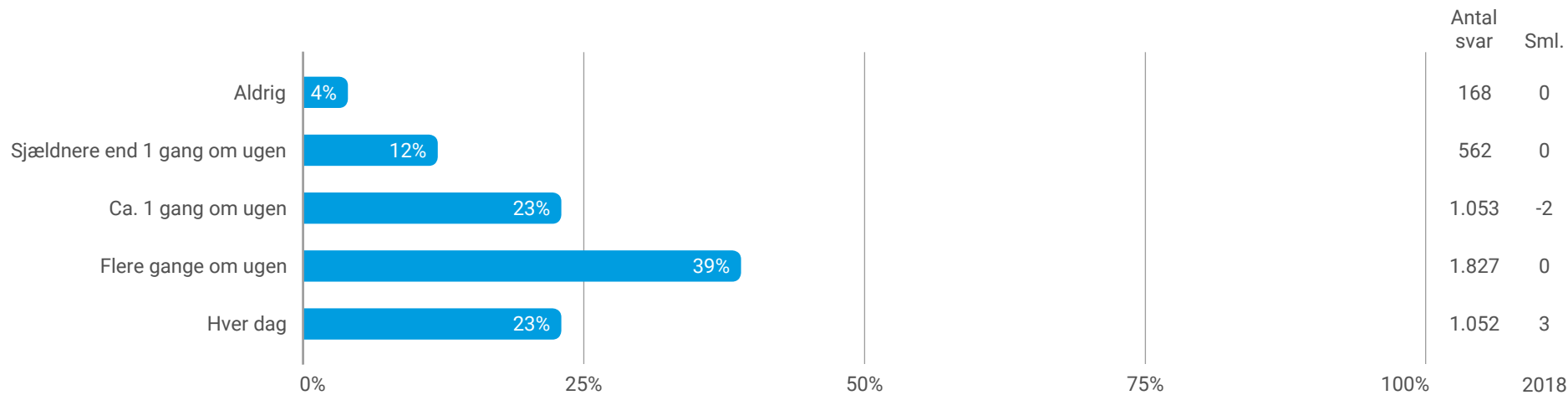

Note: Antal timers søvn er beregnet ud fra spørgsmålene "Hvornår plejer du at falde i søvn?" og "Hvornår plejer du at vågne om morgenen, når du skal i skole?".

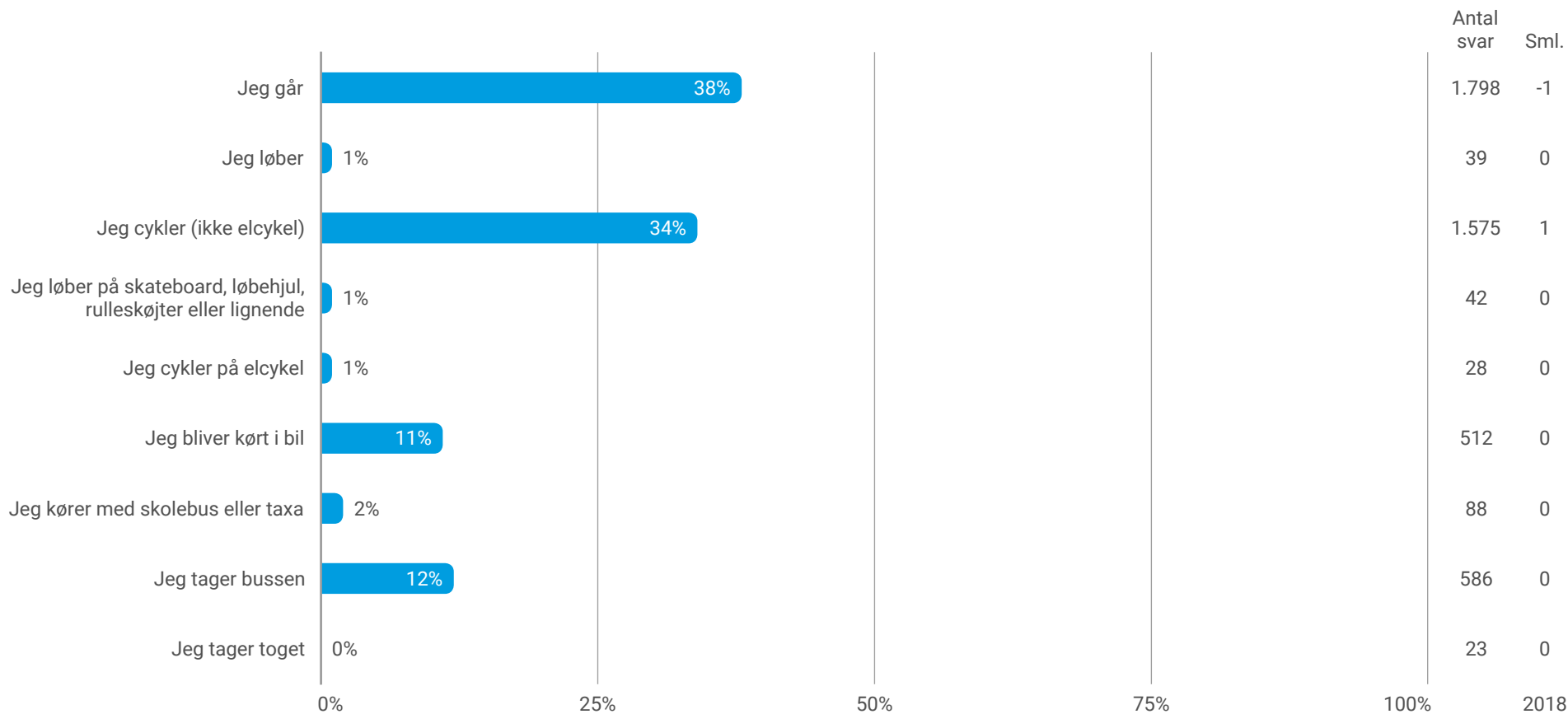
Hvor tit sover du dårligt eller uroligt om natten?

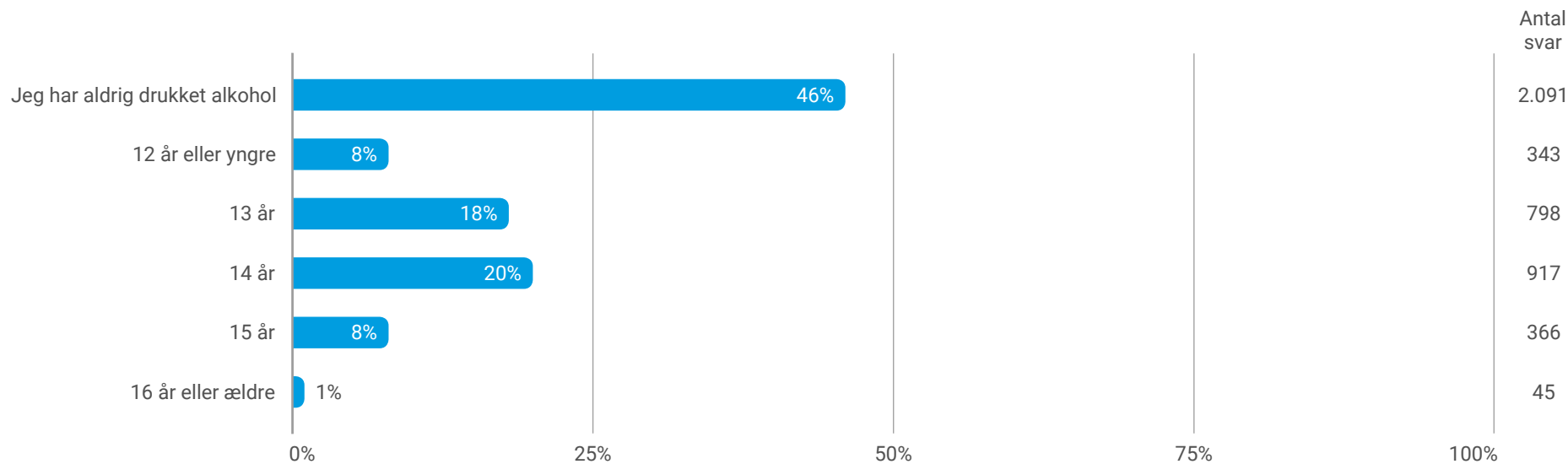
Hvor ofte føler du dig træt om morgenen, når du møder i skole?

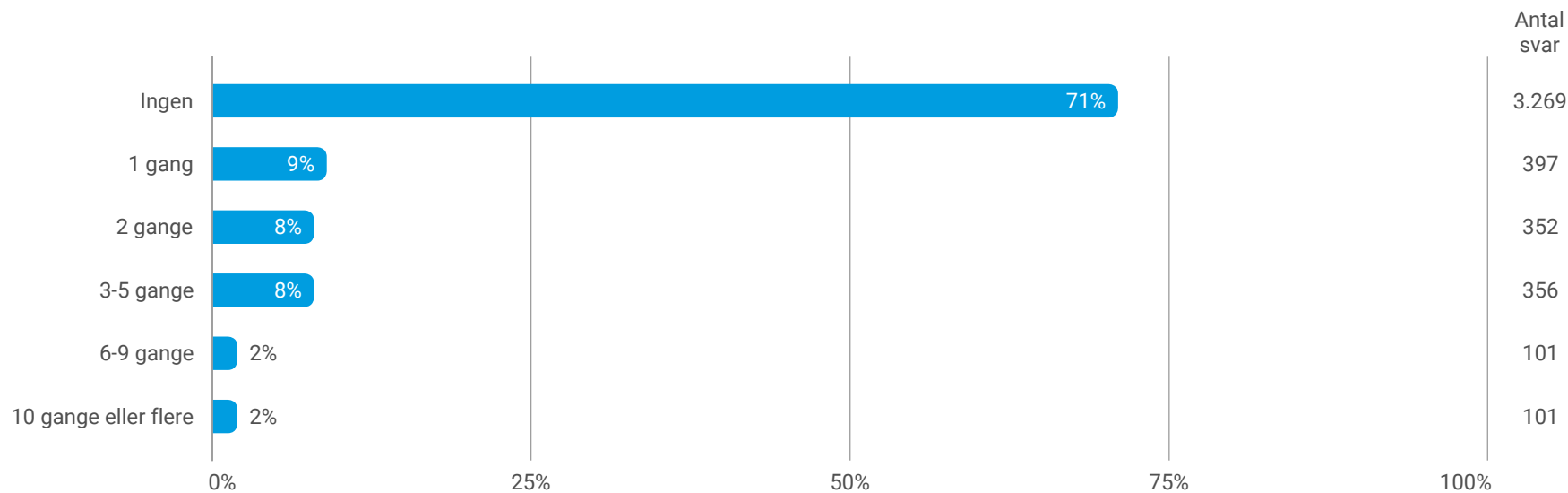
Hvordan plejer du at komme i skole?

Hvor gammel var du første gang, du drak en hel genstand? En genstand er 1 flaske/dåse almindelig øl, 1 flaske/dåse cider, 1 flaske alkohol-sodavand, 1 glas vin eller en drik med spiritus (4 cl).

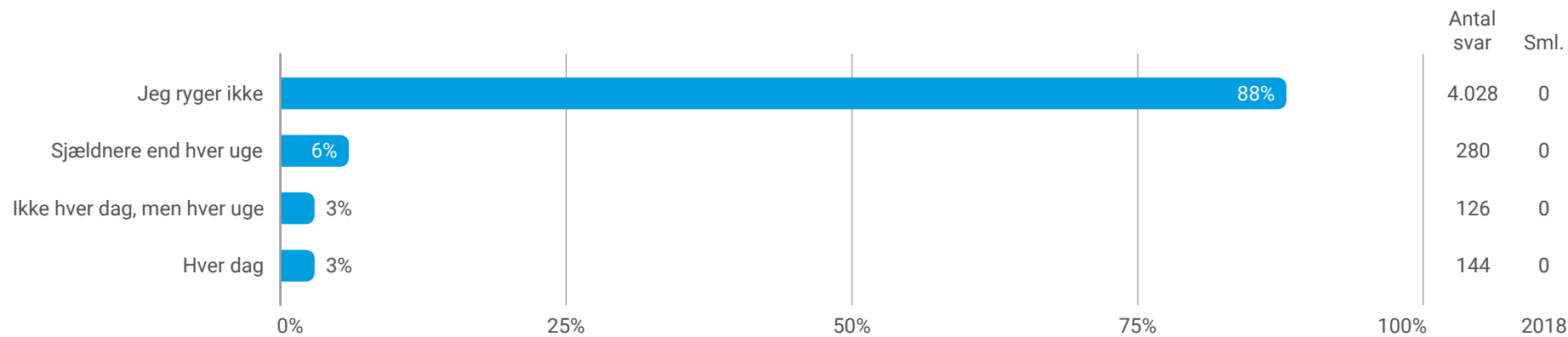

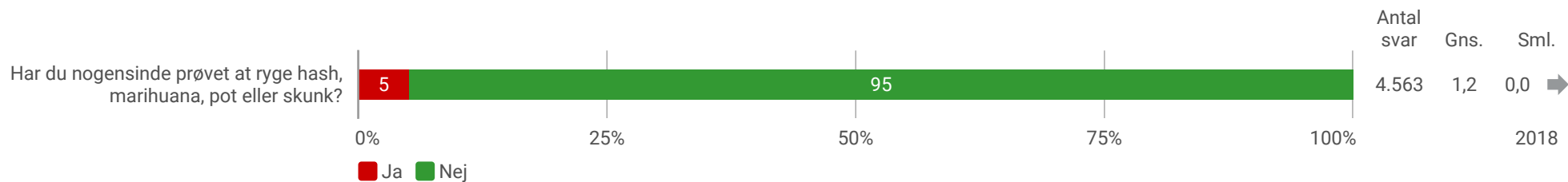
Tænk tilbage på de sidste 30 dage. Hvor mange gange har du drukket 5 genstande ved samme lejlighed. En genstand er 1 flaske/dåse almindelig øl, 1 flaske/dåse cider, 1 flaske alkohol-sodavand, 1 glas vin eller en drik med spiritus (4 cl).

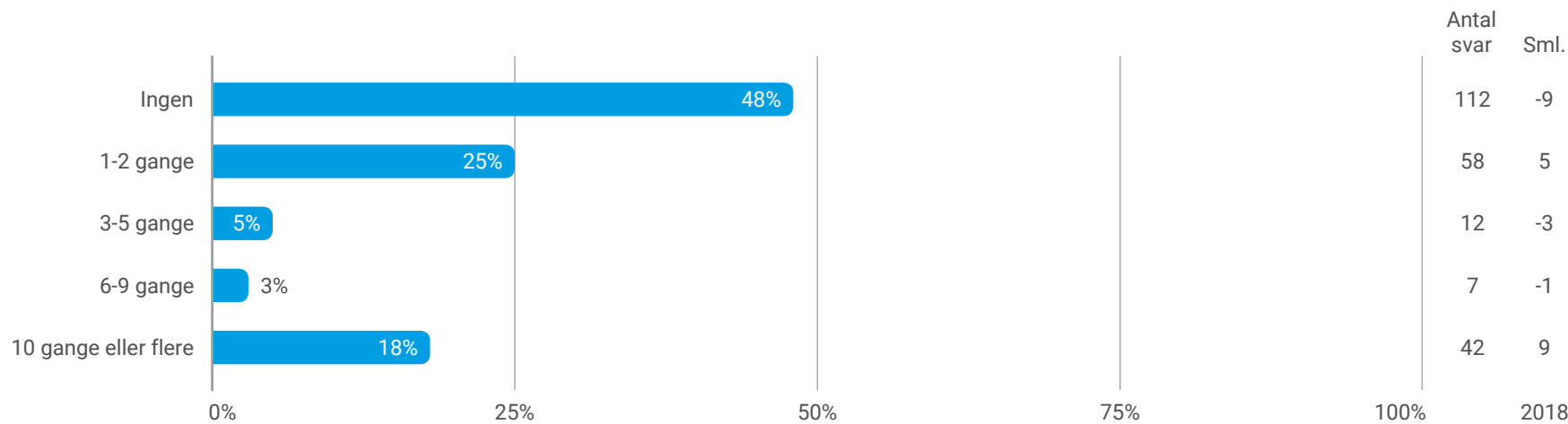

Ryger du cigaretter, e-cigaretter eller vandpipe?

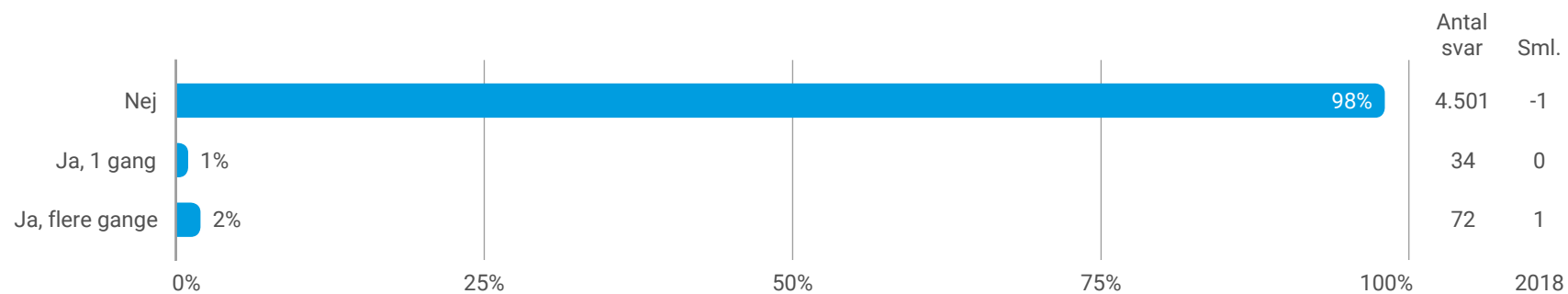

Hvis ja: Tænk tilbage på de sidste 30 dage. Hvor mange gange har du røget hash, marihuana, pot eller skunk?

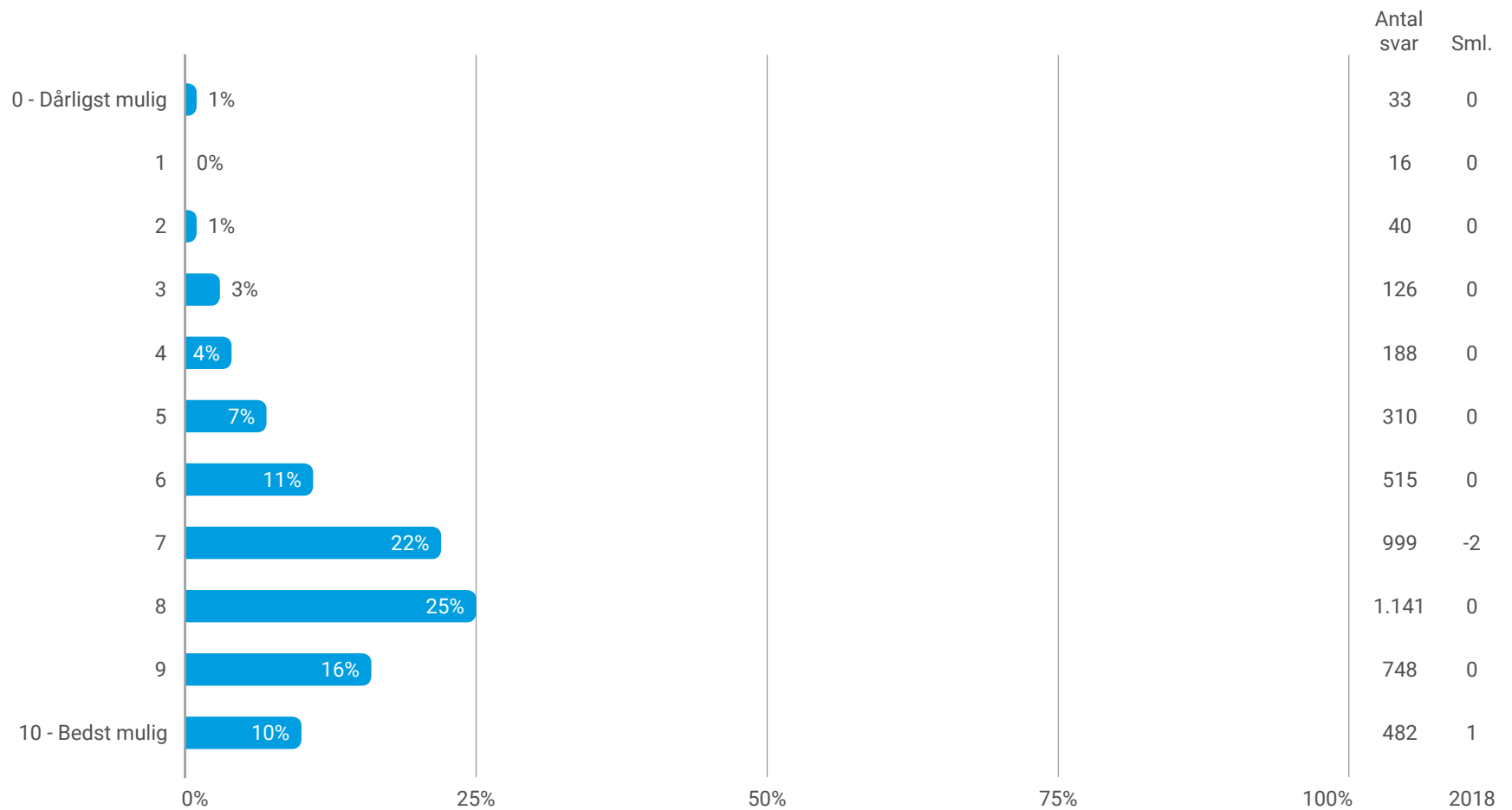

Har du nogensinde prøvet at tage andre stoffer end hash f.eks. amfetamin, kokain, MDMA/ecstasy eller lignende?

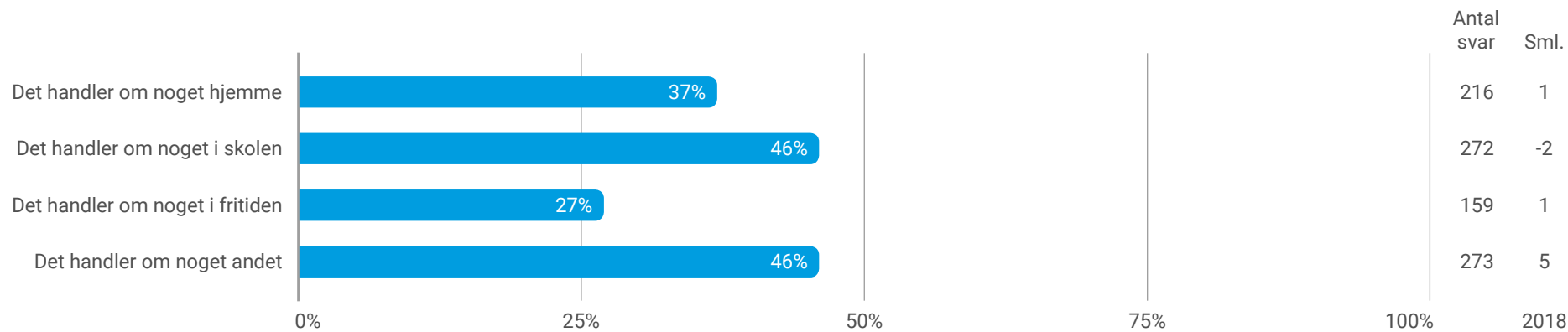

Nedenfor vises resultater for spørgsmål omhandlende livstilfredshed. Til højre for grafen ses sammenligning til resultaterne fra 2018, hvis muligt.

Her er en linje med prikkerne fra 0 til 10. Prik 0 betyder "det værst mulige liv" for dig, og prik 10 betyder "det bedst mulige liv" for dig. Hvor på linjen synes du selv, du er for tiden?

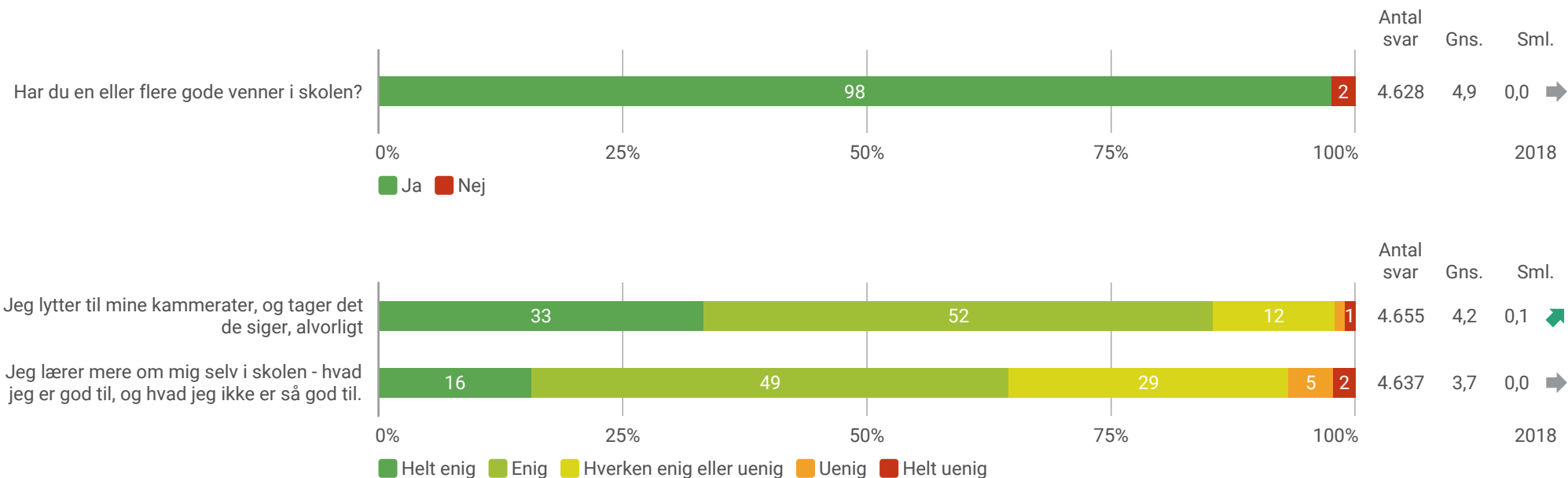

Hvad handler det om, når du svarer på spørgsmålet om, hvordan du synes dit liv er (sæt ét eller flere kryds)

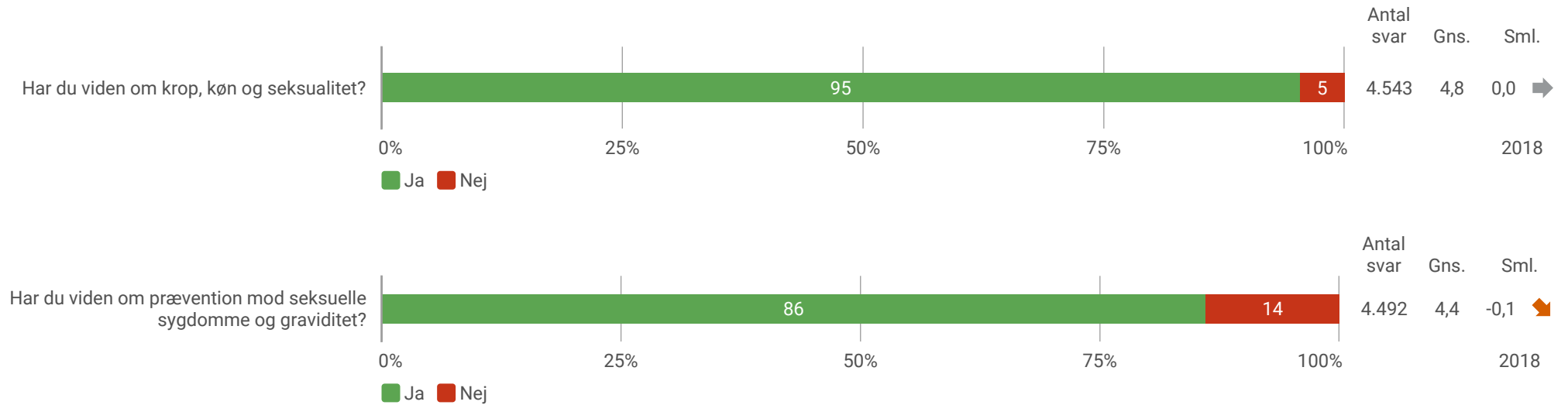

*Dette spørgsmål stilles kun til de elever, der har svaret 0-5 til det foregående spørgsmål.

Nedenfor vises resultater for spørgsmål omhandlende vitalisering. Til højre for grafen ses sammenligning til resultaterne fra 2018, hvis muligt.

Nedenfor vises resultater for spørgsmål omhandlende seksuel sundhed. Til højre for grafen ses sammenligning til resultaterne fra 2018, hvis muligt.

På denne side opdeles den gennemsnitlige vurdering på hvert spørgsmål på distrikt. Opdelingen vises kun, såfremt der indgår mindst 5 besvarelser. Kategorien "Øvrige" består af den / de kategori(er), der har under 5 besvarelser, sammenlagt med den kategori med færrest besvarelser blandt de kategorier, der har minimum 5 besvarelser.

DISTRIKT	Nord	Vest	Sydvest	Syd	Øst	Specialtilbud	Total
Antal timers søvn	8,0	7,9	8,0	8,1	7,8	7,6	8,0

DISTRIKT	Nord	Vest	Sydvest	Syd	Øst	Specialtilbud	Total
Har du nogensinde prøvet at ryge hash, marihuana, pot eller skunk?*	1,2	1,2	1,3	1,1	1,3	1,5	1,2

Har du nogensinde prøvet at ryge hash, marihuana, pot eller skunk?. Vær opmærksom på, at jo lavere score, desto færre har prøvet det, hvilket i dette tilfælde skal betragtes som positivt.

DISTRIKT	Nord	Vest	Sydvest	Syd	Øst	Specialtilbud	Total
Her er en linje med prikker fra 0 til 10. Prik 0 betyder "det værst mulige liv" for dig, og prik 10 betyder "det bedst mulige liv" for dig. Hvor på linjen synes du selv, du er for tiden?	7,3	7,3	7,2	7,4	7,2	7,1	7,3

DISTRIKT	Nord	Vest	Sydvest	Syd	Øst	Specialtilbud	Total
Har du en eller flere gode venner i skolen?	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,2	4,9
Jeg lytter til mine kammerater, og tager det de siger, alvorligt	4,2	4,1	4,1	4,2	4,1	3,9	4,2
Jeg lærer mere om mig selv i skolen - hvad jeg er god til, og hvad jeg ikke er så god til.	3,7	3,7	3,7	3,8	3,7	3,1	3,7
Har du viden om krop, køn og seksualitet?	4,8	4,8	4,8	4,9	4,7	4,6	4,8
Har du viden om prævention mod seksuelle sygdomme og graviditet?	4,5	4,5	4,2	4,6	4,2	4,3	4,4

■ <3,0
 ■ <3,5
 ■ <4,0
 ■ <4,5
 ■ ≥4,5

På denne side opdeles den gennemsnitlige vurdering på hvert spørgsmål på klassetrin. Opdelingen vises kun, såfremt der indgår mindst 5 besvarelser. Kategorien "Øvrige" består af den / de kategori(er), der har under 5 besvarelser, sammenlagt med den kategori med færrest besvarelser blandt de kategorier, der har minimum 5 besvarelser.

KLASSETRIN	7.kl	8.kl	9.kl	Total
Antal timers søvn	8,2	7,8	7,8	8,0

KLASSETRIN	7.kl	8.kl	9.kl	Total
Har du nogensinde prøvet at ryge hash, marihuana, pot eller skunk?*	1,1	1,2	1,3	1,2

*"Har du nogensinde prøvet at ryge hash, marihuana, pot eller skunk?". Vær opmærksom på, at jo lavere score, desto færre har prøvet det, hvilket i dette tilfælde skal betragtes som positivt.

KLASSETRIN	7.kl	8.kl	9.kl	Total
Her er en linje med prikker fra 0 til 10. Prik 0 betyder "det værste mulige liv" for dig, og prik 10 betyder "det bedste mulige liv" for dig. Hvor på linjen synes du selv, du er for tiden?	7,4	7,2	7,4	7,3

KLASSETRIN	7.kl	8.kl	9.kl	Total
Har du en eller flere gode venner i skolen?	4,9	4,9	4,9	4,9
Jeg lytter til mine kammerater, og tager det de siger, alvorligt	4,1	4,1	4,2	4,2
Jeg lærer mere om mig selv i skolen - hvad jeg er god til, og hvad jeg ikke er så god til.	3,7	3,7	3,7	3,7
Har du viden om krop, køn og seksualitet?	4,8	4,8	4,8	4,8
Har du viden om prævention mod seksuelle sygdomme og graviditet?	4,1	4,6	4,7	4,4

■ <3,0
 ■ <3,5
 ■ <4,0
 ■ <4,5
 ■ ≥4,5

På denne side opdeles den gennemsnitlige vurdering på hvert spørgsmål på klasseart. Opdelingen vises kun, såfremt der indgår mindst 5 besvarelser. Kategorien "Øvrige" består af den / de kategori(er), der har under 5 besvarelser, sammenlagt med den kategori med færrest besvarelser blandt de kategorier, der har minimum 5 besvarelser.

KLASSEART	Normalklasse	Øvrige	Total
Antal timers søvn	8,0	7,8	8,0

KLASSEART	Normalklasse	Øvrige	Total
Har du nogensinde prøvet at ryge hash, marihuana, pot eller skunk?*	1,2	1,3	1,2

*Har du nogensinde prøvet at ryge hash, marihuana, pot eller skunk?. Vær opmærksom på, at jo lavere score, desto færre har prøvet det, hvilket i dette tilfælde skal betragtes som positivt.

KLASSEART	Normalklasse	Øvrige	Total
Her er en linje med prikker fra 0 til 10. Prik 0 betyder "det værst mulige liv" for dig, og prik 10 betyder "det bedst mulige liv" for dig. Hvor på linjen synes du selv, du er for tiden?	7,3	7,2	7,3

KLASSEART	Normalklas se	Øvrige	Total
Har du en eller flere gode venner i skolen?	4,9	4,6	4,9
Jeg lytter til mine kammerater, og tager det de siger, alvorligt	4,2	3,9	4,2
Jeg lærer mere om mig selv i skolen - hvad jeg er god til, og hvad jeg ikke er så god til.	3,7	3,7	3,7
Har du viden om krop, køn og seksualitet?	4,8	4,8	4,8
Har du viden om prævention mod seksuelle sygdomme og graviditet?	4,4	4,3	4,4

■ <3,0
 ■ <3,5
 ■ <4,0
 ■ <4,5
 ■ ≥4,5

På denne side opdeles den gennemsnitlige vurdering på hvert spørgsmål på køn. Opdelingen vises kun, såfremt der indgår mindst 5 besvarelser. Kategorien "Øvrige" består af den / de kategori(er), der har under 5 besvarelser, sammenlagt med den kategori med færrest besvarelser blandt de kategorier, der har minimum 5 besvarelser.

KØN	Dreng	Pige	Total
Antal timers søvn	8,0	7,9	8,0

KØN	Dreng	Pige	Total
Har du nogensinde prøvet at ryge hash, marihuana, pot eller skunk?*	1,3	1,1	1,2

*"Har du nogensinde prøvet at ryge hash, marihuana, pot eller skunk?". Vær opmærksom på, at jo lavere score, desto færre har prøvet det, hvilket i dette tilfælde skal betragtes som positivt.

KØN	Dreng	Pige	Total
Her er en linje med prikker fra 0 til 10. Prik 0 betyder "det værst mulige liv" for dig, og prik 10 betyder "det bedst mulige liv" for dig. Hvor på linjen synes du selv, du er for tiden?	7,6	7,0	7,3

KØN	Dreng	Pige	Total
Har du en eller flere gode venner i skolen?	4,9	4,9	4,9
Jeg lytter til mine kammerater, og tager det de siger, alvorligt	4,0	4,3	4,2
Jeg lærer mere om mig selv i skolen - hvad jeg er god til, og hvad jeg ikke er så god til.	3,7	3,7	3,7
Har du viden om krop, køn og seksualitet?	4,8	4,8	4,8
Har du viden om prævention mod seksuelle sygdomme og graviditet?	4,4	4,5	4,4

■ <3,0
 ■ <3,5
 ■ <4,0
 ■ <4,5
 ■ ≥4,5

Bilagsforside

Dokument Titel:	Beslutningsmemo - Aarhus som visionskommune i Bevæg dig for livet
Dagsordens titel	Børn og Unges deltagelse i Bevæg dig for livet (OKJ)
Dagsordenspunkt nr	3

Beslutningsmemo

4. september 2019
Side 1 af 2

Emne **Aarhus som visionskommune i Bevæg dig for livet**
Til Rådmandsmøde

BØRN OG UNGE
Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Børn og Unge chef, Ole Kiil, har sat indstillingen på dagsordenen mhp. en tilkendegivelse af Børn og Unges opbakning til Visionsaftale mellem Aarhus Kommune og DGI/DIF: *Bevæg dig for livet*.

Baggrund

En visionskommune i "Bevæg dig for livet" er en kommune, der aktivt arbejder for at få flest mulige borgere til at være fysisk aktive gennem indsatser på alle forvaltningsområder. Foreløbig har 17 danske kommuner indgået en aftale med DGI/DIF, som skal sætte fokus på idræt og bevægelse for alle borgere. Aftalerne løber frem mod 2025.

Selve visionsaftalen indgås, som nævnt, mellem den enkelte kommune og DGI/ DIF. I den anledning har Borgmester Jacob Bundsgaard haft møde med DGI/DIF, som formelt har inviteret Aarhus Kommune til at blive visionskommune i "Bevæg dig for livet".

I den anledning har Borgmesteren givet et positivt tilsagn ift. Aarhus Kommunes deltagelse. Byrådet har desuden i fm. Budget 2019 bevilliget 250.000 kr. årligt – fra "Fælles om nye løsninger" til at medfinansiere den tværgående projektledelse i Aarhus Kommune.

Efterfølgende har der derfor været arbejdet på et forslag til en Visionsaftale, der kan gælde på tværs af Aarhus Kommune. Visionsaftalen er udarbejdet i samarbejde mellem repræsentanter for DGI/DIF og Aarhus Kommunes Sundhedsstyringsgruppe.

Visionsaftalen skal understøtte de allerede eksisterende politikker, strategier, indsatser, projekter og fællesskaber og gøre dem endnu stærkere men skal samtidig skabe grobund for nye indsatser, mere bevægelse og fællesskaber, der retter blikket mod nye aktiviteter og målgrupper.

For Børn og Unge skal indsatserne understøtte arbejdet med Børne og ungepolitikken og effektmålene omkring børnene og de unges Læring og Udvikling, Sundhed og Trivsel samt Fællesskaber.

Sundhed
Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 51 57 51 00

Direkte e-mail:
kali@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Katrine Lindgaard

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles at:

- 1) Børn og Unge bakker op om, at Aarhus Kommune indgår i Visionsaftalen med DGI/DIF.
- 2) Forslaget til Visionsaftale samt organiseringen af projektet og kommunikation godkendes.

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Den konkrete målsætning for "Bevæg dig for livet Aarhus" er, at gå fra 76% fysisk aktive aarhusianere til 80% fysisk aktive aarhusianere i 2025, samt at gå fra 41% foreningsaktive aarhusianere til 45% foreningsaktive aarhusianere i 2025.

Projektledelsen skal i den 5-årige periode udvikle nye og igangværende konkrete indsatser indenfor fire fokusområder, Fællesskaber, Lighed i Sundhed, Brobygning og Gode rammer for alle. Se bilaget for uddybelse af de enkelte fokusområder.

Projektledelsen finansieres ved, at DIF/DGI og Aarhus Kommune hver bidrager med 250.000 kr. årligt. Midlerne anvendes til finansiering af en halv projektleder i henholdsvis MBU og MSB. Derudover bidrager Aarhus Kommune med 50.000 kr. årligt til brug for projektledelsen. Samlet set drejer det sig for Aarhus Kommunes vedkommende om i alt 1,5 mio.kr. over fem år.

Projektledelsen skal desuden i samarbejde med DGI/DIF søge yderligere finansiering til konkrete aktiviteter fra forskellige puljer og fonde.

4. Videre proces og kommunikation

Der foregår pt. en parallel godkendelsesproces af Visionsaftalen i alle magistratsafdelingerne. Det er hensigten, at Visionsaftalen tiltrædes af Magistraten senest den 23. september 2019. Denne tidsplan gør det muligt, at Borgmesteren og de to formænd for henholdsvis DGI og DIF underskriver Visionsaftalen i forbindelse med et frivillighedsarrangement under Folkets Møde i Aarhus d. 27. 9. 2019. Rådmanden for Børn og Unge har ligeledes mulighed for at deltage under mødet i forbindelse med underskrift af aftalen.

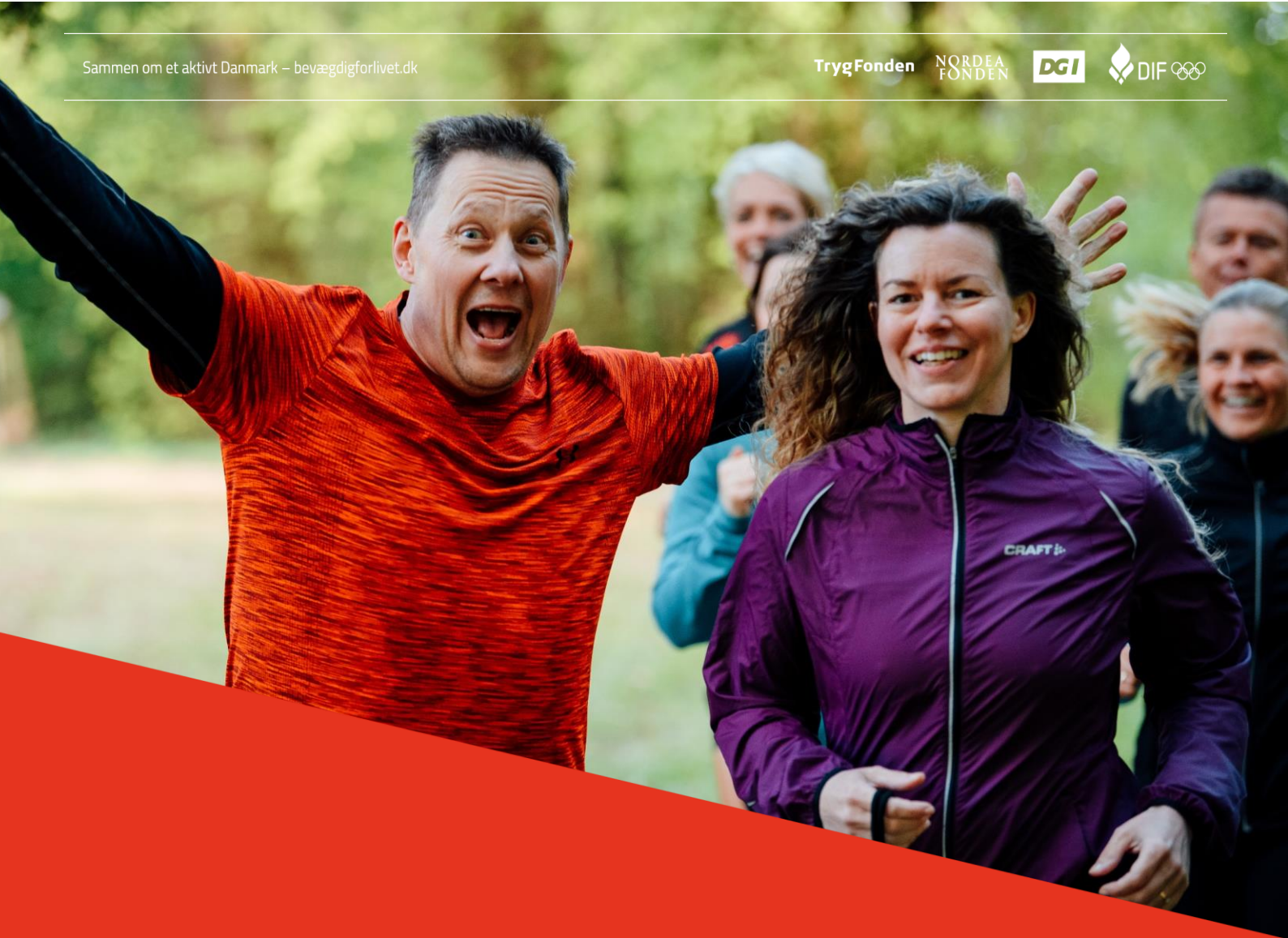
I forbindelse med underskriften skal der kommunikeres bredt ud internt og eksternt i Aarhus Kommune. Det foreslås at udarbejde en fælles pressemeddelelse på tværs af Magistratsafdelingerne i Aarhus Kommune.

5. Bilag

Bilaget: Visionsaftale og kommissorium - Bevæg dig for livet Aarhus

Bilag 2/2

Dokument Titel:	Bilag - Visionsaftale og kommissorium - Bevæg dig for livet Aarhus Kommune
Dagsordens titel:	Børn og Unges deltagelse i Bevæg dig for livet (OKJ)
Dagsordenspunkt nr	3

Bevæg dig for livet Aarhus

Visionsaftale 2019 - 2024

BEVÆG
DIG FOR
LIVET

VISIONSAFTALE 2019 - 2024

Aarhus Kommune er Danmarks næststørste kommune med et indbyggertal på godt 345.000 indbyggere. Prognosen for befolkningsudviklingen frem mod 2025 viser, at indbyggertallet i periferien vil stige godt 10%. Aarhus har ca. 60.000 studerende og er dermed den danske by med den højeste koncentration af unge studerende i forhold til indbyggere.

Aarhus er på idrætsområdet karakteriseret af en stærk og velforankret foreningsidrætsbevægelse med såvel store flerstrengede foreninger, der udvikler aktiviteter og skaber lokale netværk, som nyere idrætsforeninger, der organiserer udvalgte idrætsdiscipliner og nye bevægelsesformer. Samtidig er Aarhus kendetegnet ved den selvorganiserede gadeidræt og en strøm af løbere, cyklister og andre motionister i naturen og de grønne områder.

Men der er også plads til forbedringer:

- Mange børn og unge stopper med at dyrke idræt i teenageårene.
- Idrætten og motionsdeltagelsen er afhængig af et tilstrækkeligt udbud af idrætsfaciliteter for at kunne inkludere flere aktive fra den stadigt voksende befolkning
- Antallet af fysisk aktive og deltagelsen i foreningslivet i de udsatte boligområder er markant lavere end både gennemsnittet på landsplan og i kommunen.
- Seniorerne er generelt meget fysisk aktive, men der er stadig et potentiale især hos de ældste ældre og de ældre, som er isolerede og ensomme.

Vi vil arbejde med ovenstående udfordringer ud fra vores fire fokusområder, som præsenteres på næste side.

Visionsaftalen mellem Aarhus Kommune og DGI/DIF skal understøtte de allerede eksisterende politikker, kulturer, foreninger, bevægelser, projekter og fællesskaber og gøre dem endnu stærkere men skal samtidig skabe grobund for nye fællesskaber, der retter blikket mod nye aktiviteter og målgrupper. Vi skal have flere med, hvis vi skal realisere "Aarhus - en god by for alle", hvor to af de fem mål er:

AARHUS – EN BY HVOR ALLE ER SUNDE OG TRIVES AARHUS - EN BY MED MEDBORGERSKAB OG FÆLLESSKAB

Aarhus Kommune og DGI/DIF anerkender, at idræt og bevægelse er en kilde til glæde, fællesskab, udvikling og sundhed - elementer, som alle indgår i en lang række af Aarhus Kommunes fælles politikker - samt DGI/DIF's-vision "Bevæg dig for livet".

Byrådets visioner og målsætninger er i tråd med DGI/DIF's fælles vision "Bevæg dig for livet" om at blive verdens mest idrætsaktive nation. Målsætningen er, at i 2025 skal 75% af den danske befolkning være idrætsaktive, og 50% være aktive i en idrætsforening.

Visionsaftalen er en dynamisk aftale, hvor vi vil arbejde for at skabe flere fysisk aktive borgere i et 0-100 års perspektiv. Vi vil arbejde for at få de inaktive aarhusianere til at blive aktive og fastholde de fysisk aktive samt reducere den sociale ulighed i sundhed.

Som udgangspunkt for visionsaftalen har parterne beskrevet de konkrete igangværende indsatser samt udviklingspotentialer, muligheder og projektidéer, vi vil forfølge i projektets løbetid. Beskrivelsen (se Bilag 1) vil danne udgangspunkt for konkrete handleplaner med tilhørende konkrete målsætninger.

Vores målsætning er at:

Øge andelen af fysisk aktive aarhusianere fra 76% til 80%

Øge andelen af foreningsaktive aarhusianere fra 41% til 45%

1

Vi vil have en særlig fokus på disse områder:

| FÆLLESSKABER FOR ALLE | LIGHED I SUNDHED |
| BROBYGNING | GODE RAMMER FOR ALLE |

De fire ovennævnte fokusområder understøtter de fælles målsætninger og bringes i spil ved at:

Vi vil arbejde for **Fællesskaber**, som er åbne, og hvor der er plads til alle.

- Understøtte foreningslivet og idrætsfællesskaber i forhold til at modtage og fastholde de nye aktive.
- Skabe nye aktiviteter og fællesskaber sammen med lokale aktører.

Vi vil skabe større **Lighed i sundhed** ved at øge mulighederne for organiseret og selvorganiseret idræt og bevægelse, så alle har adgang til og mulighed for at deltage i sunde fællesskaber.

- Gennem dialog med borgerne at understøtte tiltag rettet mod udsatte målgrupper.
- Arbejde med kapacitetsopbygning og aktivitetsudvikling i foreninger og idrætsfællesskaber i og omkring udsatte boligområder.

Vi vil sikre **Brobygning**, der skaber forbindelser mellem byens aktører, så vi fortsat har en by i bevægelse.

- Bygge bro mellem daginstitutioner, folkeskoler og andre kommunale institutioner samt relevante lokale idrætsaktører.
- Bedre overgange mellem de offentlige sundhedsaktører og de relevante lokale idrætsaktører eksempelvis gennem "motion og fællesskab på recept".

Vi vil arbejde for **Gode rammer for alle**.

- Tidsvarende faciliteter til de almindelige folkeoplysende aktiviteter og til det selvorganiserede forenings- og fritidsliv.
- Byrum og natur, der opfordrer til bevægelse samt infrastruktur, der inviterer til aktiv transport.
- Fritids- og idrætsfaciliteter skal være en fast del af byudviklingen.

Ressourcer

Den fælles projektledelse finansieres ved, at DGI/DIF bidrager med 250.000 kr. årligt, inkl. afgifter, og Aarhus Kommune bidrager med 250.000 kr. årligt. Derudover bidrager Aarhus Kommune med 50.000 kr. årligt til brug for projektledelsen. Bevæg dig for livet understøtter aftalen med BDFL, DIF og DGI koncepter og produkter. Derudover vil DGI Østjylland bringe relevante dele af en ramme på op til 6 millioner kroner i visionsperioden i spil if. til understøttelse af børn og unges lige adgang til foreningslivet.

¹ De 76% er taget fra undersøgelsen "Hvordan har du det 2017?" og de 41% er Aarhuslister fra Det Centrale Foreningsregister (CFR)

Aarhus Kommune prioriterer allerede i dag mange ressourcer og økonomi til fremme af fysisk aktivitet. Aarhus Kommune vil også fremadrettet prioritere ressourcer og økonomi i forbindelse med dette partnerskab "Bevæg dig for livet Aarhus".

Organisering

Visionsaftalen er organiseret i to niveauer med aftalepartnere/politisk årsforum som overordnede ledelsesniveau og Styregruppen som det andet niveau. Som supplement vil der undervejs blive inddraget relevante repræsentanter fra de forskellige eksterne interessenter, der kan kvalificere nuværende eller nye indsatser i visionsaftalen.²

Aftaleparterne er Aarhus Kommune, DGI og DIF.

Politisk årsforum er Magistraten fra Aarhus Kommune, politikere fra DGI/DIF, samt politikere fra Idrætssamvirket. Disse mødes én gang årligt. På møderne informeres om, hvordan der arbejdes med de valgte temaer, herunder hvilke justeringer, der er foretaget, samt en generel orientering om "Bevæg dig for livet Aarhus".

Styregruppen er Sundhedsstyregruppen i Aarhus Kommune, Direktør i DGI Østjylland og Lederen for den kommunale enhed i DGI/DIF's Bevæg dig for livet, der sekretariatsbetjenes ved projektlederne for Bevæg dig for livet Aarhus.

De relevante repræsentanter fra de forskellige eksterne interessenter kan bidrage med viden og aktiviteter ind i "Bevæg dig for livet Aarhus". De relevante repræsentanter inddrages løbende og med kobling til fokusområderne. Projektledelsen står ikke for ledelsen af de forskellige eksterne interessenter, det påhviler den enkelte magistratsafdeling at sikre den nødvendige inddragelse i forhold til eventuel udvikling af nye tiltag og/eller af eksisterende tiltag. Et eksempel kunne være Ældresagen, som er med til at kvalificere en indsats for seniorerne, Idrætssamvirket, eller Kommunalt Lægeligt Udvalg (KLU), som er med til at kvalificere indsatsen "Motion og fællesskaber på recept eller Institut for Idræt mm.

Kommunikation og markedsføring

Aarhus Kommune har som visionskommune sammen med DGI og DIF, støttet af Tryk Fonden og Nordea-fonden, en gensidig forpligtelse med at markedsføre den fælles vision for "Bevæg Dig For Livet".³

Aarhus Kommune sætter fokus på, at de er visionskommune for "Bevæg dig for livet Aarhus" ved brug af Bevæg dig for livet-mærke på egen kommunikation om Bevæg dig for livet og dertil relaterede aktiviteter via kommunens digitale kanaler (web og sociale medier, primært Facebook) samt på trykte materialer.

Datagrundlag

Visionsaftalens målsætninger vil benytte data fra blandt andet Aarhus Kommune til løbende at evaluere mål og indsatser. Det overordnede datagrundlag vil være:

- Sundhedsprofilen "Hvordan har du det"- undersøgelsen som baseline for målsætningen vedr. flere fysisk aktive.
- Det Centrale Foreningsregister (CFR) som baseline for antal foreningsaktive i Aarhus Kommune.

Derudover vil følgende data anvendes til procesmål, indsatsevalueringer m.m.:

---

² Se bilag 2 "kommissorium" for yderlig uddybning af organisering.

³ Se bilag 2 "kommissorium" for yderlig uddybning af Kommunikation og markedsføring

- De landsdækkende undersøgelser af danskernes motions- og sportsvaner fra Idrættens Analyseinstitut (IDAN)
- DGI/DIF Benchmarkundersøgelse for visionskommunerne

Data suppleres med relevante indikatorer fra vores samarbejdspartnere, som f.eks. antallet af aktive medlemmer hos Ældresagen, antallet af kursister på aftenskolernes bevægelsehold, samt antallet af medlemmer i de kommercielle fitnesscentre. Derudover relevant viden og forskning i forhold til de udfordringer der erif. at skabe flere fysisk aktive borgere, herunder data fra elevtrivselsmålingen og Sundhedsmålingen.

Dato

Aarhus Kommune

DGI

DIF

DET STARTER HER

Med baggrund i nedslagene i dette bilag skal der udarbejdes en fokuseret tilgang til indsatsbeskrivelserne gennem en handleplan, som årligt bæres ind i det politiske årsforum. Nedslagene kan være udvikling af eksisterende tiltag, men også nye skridt, som vi tager sammen.

Fællesskaber

- Vi vil arbejde for, at flere børn og unge bliver en del af rummelige bevægelsesfællesskaber og foreninger.
- Vi vil klæde foreningerne bedre på til at være gode værter og modtage nye medlemmer, så alle oplever at få en positiv og tryk start på foreningslivet.
- Vi vil arbejde med "Motion og fællesskaber på recept" og afprøve brugen af motion som »lægemiddel« til personer, der er i risiko for at udvikle livsstilssygdomme, ensomhed, stress, angst mm.
- Vi vil arbejde for Demensvenlige idrætsforeninger, som skal være med til at invitere borgere med lettere demens indenfor samt fastholde de foreningsmedlemmer, der bliver ramt af demens.
- Vi vil gennem bevægelse i fællesskab arbejde for at styrke borgernes mentale sundhed.

Lighed i sundhed

- Vi vil arbejde med kapacitetsopbygning af foreninger i udsatte områder.
- Vi vil understøtte aktiviteter i nærmiljøerne for dermed gøre det lettere for borgere med et fysisk og psykisk handicap at deltage i aktiviteterne.
- Vi vil have et særligt fokus på udsatte borgeres muligheder for at blive en del af foreningslivet og andre bevægelsestilbud.

Brobygning

- Vi vil arbejde for at skabe en bedre kobling mellem foreningslivet og dagtilbud, folkeskole, ungdomsuddannelse samt sundhedstilbud.
- Vi vil arbejde for at udbrede foreningsmentor-, foreningsbrobygger- og følgevens ordninger, f.eks. til sårbare børn samt unge og voksne med fysiske og psykiske handicap.
- Vi vil i samarbejde med relevante interesseorganisationer understøtte arbejdet med rekruttering af nye målgrupper i foreningslivet blandt de udsatte unge, voksne og seniorer.
- Vi vil iværksætte forsøg med foreningspas til blandt andet voksne og seniorer.

Gode rammer for alle

- Vi vil arbejde for, at fritids- og idrætsfaciliteter skal være en fast del af byudviklingen. Især i nye boligområder er det væsentligt at indtænke fritidsfaciliteter fra starten.
- Vi vil arbejde for at få flere til at være fysisk aktive i uderummet ved at fastholde, vedligeholde og udbygge gode rammer i parker, offentlige gaderum, legepladser og i naturen.
- Vi vil arbejde for at skabe mere bevægelse for alle på de eksisterende faciliteter i byrummet.
- Vi vil arbejde for at fremme aktiv transport.

Øge andelen af fysisk aktive aarhusianere fra 76% til 80%

Øge andelen af foreningsaktive aarhusianere fra 41% til 45%

PROJEKTETS TIDSHORISONT

Aftalen er gældende ved underskrift og 5 år frem fra denne dato.

PROJEKTEJERE

Projektejere er Styregruppen (jf. visionsaftalen) og projektets administrative ledelse er chef for Sundhed i magistratsafdelingen for Børn og Unge (MBU) og direktør for DGI Østjylland. Styregruppen er ansvarlig for udarbejdelse af den årlige handleplan.

PROJEKTLEDELSE

Projektet har delt projektledelse mellem to konsulenter fra to forskellige magistratsafdelinger (MBU) og (MSB). De to konsulenter refererer til den administrative projektledelse. De to konsulenter samarbejder med konsulenter fra de tre øvrige magistratsafdelinger, DGI, DIF og Bevæg dig for livet. Denne organisering er valgt for af hensyn til faglig og organisatorisk bæredygtighed på tværs af Aarhus Kommunes magistrater. Projektederne er ansvarlige for koordineringen og fremdriften af Bevæg dig for livet i henhold til den årlige handleplan.

ORGANISERING

For at understøtte projektets forankring på tværs af Aarhus Kommune og DGI/DIF samt optimering af vidensdeling og netværksdannelse sigtes der mod, at projektledelsen fysisk er tilstede på DGI Østjyllands kontor i det omfang, det giver mening. Det kan fx være når andre kommunale Bevæg dig for livet projektledere også arbejder på DGI Østjyllands kontor.

MÅLSÆTNING

Målsætningen er at:

- Øge andelen af fysisk aktive aarhusianere fra 76% til 80%
- Øge andelen af foreningsaktive aarhusianere fra 41% til 45%

MÅLGRUPPE FOR PROJEKTET

Projektets målgruppe er alle borgere i Aarhus Kommune.

HANDLEPLANER FOR PROJEKTET

Projektledelsen udarbejder udkast til årlige handleplaner. Handleplanerne udarbejdes på baggrund af et tema for året og med input fra magistratsafdelingerne og DGI/DIF vedr. nye og igangværende indsatser samt forslag til inddragelse af relevante eksterne repræsentanter. Handleplanerne drøftes og beslutes i Styregruppen. Politisk Årsforum orienteres.

ØKONOMISKE AFTALER

Den fælles projektledelse finansieres ved, at DGI/DIF bidrager med 250.000 kr. årligt, inkl. afgifter, og Aarhus Kommune bidrager med 250.000 kr. årligt.

Derudover bidrager Aarhus Kommune med 50.000 kr. årligt til brug for projektledelsen. Hvordan de 50.000 kr. anvendes beslutes ved godkendelse af de årlige handleplaner.

PROJEKTMIDLER

Projektejerne og projektledelsen er forpligtet til at ansøge relevante puljer og fonde til at udvikle nye og eksisterende tiltag. Dette kan såvel være interne puljer i Aarhus Kommune, DGI/DIF, som eksterne puljer og fonde.

OPFØLGNING OG EVALUERING

Der sker opfølgning på projektet på det et årligt tilbagevendende møde i Politisk Forum mellem Magistraten fra Aarhus Kommune og politikere fra DGI/DIF. Derudover sker der en opfølgning på projektet på møderne i Styregruppen, som også er Styregruppe for projekt Bevæg dig for livet Aarhus.

DATAGRUNDLAG

I forbindelse med godkendelse af de årlige handleplaner aftales det hvilken data, der skal benyttes og hvem, der har ansvaret for at indhente relevante data.

I forhold til projektets målsætning pålægges det projektledelsen at indhente og bearbejde de nødvendige data, så den kan præsenteres i det politiske årsforum.

KOMMUNIKATION OG MARKEDSFØRING

Aarhus Kommune har som visionskommune sammen med DGI og DIF, støttet af Tryk Fonden og Nordea-fonden, en gensidig forpligtelse til at markedsføre den fælles vision for "Bevæg Dig For Livet".

Kommunens hjemmeside

Der skal etableres en landingsside for Bevæg dig for livet Aarhus på www.aarhus.dk

De enkelte magistratsafdelinger er forpligtede på at lægge informationsmateriale og omtaler op på landingssiden i forhold til egne indsatsområder.

Møder, konferencer, events, arrangementer m.m.

Når kommunen er afsender for kommunikation, der vedrører de aftalte indsatser

- Bevæg dig for livet-mærket på materialer jf. kommunens og Bevæg dig for livets designguides, der hvor det er muligt.

Når kommunen er medafsender

- Evt. brug af designskabelon fra Bevæg dig for livet
- DIF, DGI, TrykFonden og Nordea-fondens logo bruges jf. kommunens og Bevæg dig for livets designguide, der hvor det er muligt.

De lokale idrætsforeninger

- Kan bruge Bevæg dig for livet-mærket ved arrangementer og aktiviteter relateret til Bevæg dig for livet-samarbejdet.

Organisering

DGI, DIF og Aarhus Kommune er enige om så vidt muligt at omtale relevante historier og aktiviteter på egne kanaler, primært sociale medier, med henblik på at løfte deltagerantallet i de forskellige aktiviteter.

Dialogen ift. afsenders synlighed påhviler projektlederen i samarbejde med de relevante kommunikationsafdelinger.

Større udmeldinger og strategiske historier

- Aftales altid mellem DIF, DGI og Aarhus Kommune
- Der tilstræbes minimum 4 arbejdsdage til input og godkendelse fra alle parter
- Projektlederen har ansvaret for kommunikationen og koordinering mellem parterne
- Projektlederen kommer med input til pressemeddelelser
- Projektlederen opfordrer så vidt muligt arrangøren af events til at lægge alle offentligt tilgængelige aktiviteter og begivenheder i Aarhus Kommunes eventdatabase (detskeriaarhus.dk)

Mindre lokale historier

- Håndteres primært i lokalforeningsregi
- Kræver ikke forhåndsorientering af DIF, DGI eller Aarhus Kommune

De juridiske retningslinjer for markedsføring skal til enhver tid overholdes.

Bilagsforside

Dokument Titel: Beslutningsmemo Sprogprøver

Dagsordens titel Orientering om sprogprøver (OKJ)

Dagsordenspunkt nr 4

Emne   **Orientering om obligatoriske sprogprøver**
Til   Rådmandsmøde

Aarhus Kommune
Børn og Unge

Den 3. september 2019

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Baggrund

I forbindelse med implementeringen af de obligatoriske sprogprøver på Ellekærskolen, Tovshøjskolen og Sødalsskolen er der aktuelle forhold, der giver anledning til opmærksomhed.

På rådmandsmøde den 20. august 2019 blev det aftalt dels at fremsende en orientering om sprogprøvernes mål, krav mv. og dels de udfordringer, der giver anledning til særlig opmærksomhed, og eventuelt drøftelse.

Opsummering af udfordringer:

- De økonomiske ressourcer, som tilføres de omfattede kommuner/skoler, kendes endnu ikke
- Det er først ved sommerferiens start, at vi har viden om, hvor mange børnehaveklasseelever som skal tilbydes sommerskole, og om der er elever, der skal gå 0. klasse om.
- Elever, som skal gå børnehaveklassen om, kan få en afgørende betydning for den centrale børnehaveklassedannelse i april måned, og for skolernes planlægning af det kommende skoleårs 1. klassetrin
- Grundet manglende overgangsordning vil skolerne få en betragtelig opgave omkring afvikling af sprogprøver for alle DSA-elever med sprogstøttebehov fra og med 3. klassetrin.
- Hvorledes sikrer vi en løbende systematisk dataindsamling af elevernes sprogprøveresultater.

Pædagogik, Undervisning og fritid

Grøndalsvej 2
Postboks 4069
8260 Viby J

Sagsnummer:

Sagsbehandler:
Lone Nielsen
Nanna Kühle

Telefon direkte:
8940 4713

E-mail:
Lonie@aarhus.dk

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles, at der sker en drøftelse af

- hvorledes vi kan imødegå de oplyste opmærksomhedspunkter, og herunder hvorvidt de evt. skal rejses på fx nationalt plan
- hvorvidt der skal ske en skriftlig eller anden orientering om sprogrøverne til Børn- og Ungeudvalget.

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

De økonomiske ressourcer som følge af indførelsen af sprogrøver, og dermed fordelingen mellem de omfattede kommuner/skoler, kendes endnu ikke. Vi har derfor pt. ikke noget overblik over, hvilke økonomiske ressourcer Aarhus får tilført til opgaven.

Der pågår som tidligere oplyst en afdækning af alle eksisterende test og prøver på sprogområdet i dagtilbud og skole, som forventes fremsendt til drøftelse på rådmandsmøde i løbet af efteråret. Sprogrøvernes sammenhæng hermed inddrages også.

4. Videre proces og kommunikation

PUF understøtter implementeringen af sprogrøverne på de tre skoler og er bl.a. i dialog omkring planlægning af sommerskolen, som skal afvikles i uge 27 2020.

I forlængelse af rådmandens behandling af denne sag tages der stilling til hvorvidt der skal ske en skriftlig orientering om sprogrøverne til Børn- og Ungeudvalget.

Bilag 2/3

Dokument Titel: **Notat rådmandsmøde
sprogprøver**

Dagsordens titel: **Orientering om
sprogprøver (OKJ)**

Dagsordenspunkt nr   **4**

Emne   **Orientering om obligatoriske sprogprøver**
Til   Rådmandsmøde

Aarhus Kommune
Børn og Unge

Den 2. september 2019

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Nærværende notat omkring obligatoriske sprogprøver fremsendes som aftalt på rådmandsmøde den 20. august 2019. Notatet indeholder dels en generel orientering om sprogprøverne, og dels en beskrivelse af elevtalsmæssigt omfang i Aarhus, økonomiske ressourcer samt nogle de udfordringer, som vi pt. kan se følger i kølvandet på indførelsen og implementeringen af sprogprøverne.

Kort resume

Bekendtgørelsen om obligatoriske sprogprøver trådte i kraft den 1. august 2019, og vejledningen er efterfølgende offentliggjort den 27. august 2019. Tre folkeskoler er omfattet af sprogprøverne i skoleåret 2019/20; *Ellekærskolen, Tovshøjskolen og Sødalskolen*.

Alle indskrevne børnehaveklasseelever, samt alle DSA-elever med sprogstøttebehov på 1.-9. klassetrin er omfattet af kravene om afvikling af obligatoriske sprogprøver. Kravene til afvikling af sprogprøverne er en række områder forskellige mellem hhv. børnehaveklasseelever og elever på de øvrige klassetrin.

For overblikkets skyld har vi derfor udarbejdet vedlagte skematiske overblik over sprogprøvernes indhold, målgruppe, krav mv.

I dette notat gennemgår vi de mest aktuelle forhold omkring sprogprøverne, herunder beskrevet hvor vi pt. kan se nogle udfordringer. Vi har herunder i punktform opstillet de aktuelle udfordringer, som er uddybet nærmere i notatet:

Opsummering af udfordringer

- De økonomiske ressourcer, som tilføres de omfattede kommuner/skoler, kendes endnu ikke

**Pædagogik, Undervisning
og fritid**
Grøndalsvej 2
Postboks 4069
8260 Viby J

Sagsnummer:

Sagsbehandler:
Lone Nielsen
Nanna Kühle

Telefon direkte:
8940 4713

E-mail:
Lonie@aarhus.dk

- Vi har først ved sommerferiens start viden om hvor mange børnehaveklasseelever som skal tilbydes sommerskole, og viden om eventuelle omgængere
- Elever, som skal gå børnehaveklassen om, kan få en afgørende betydning for den centrale børnehaveklassedannelse i april måned, og for skolernes planlægning af det kommende skoleårs 1. klassetrin
- Grundet manglende overgangsordning vil skolerne få en betragtelig opgave omkring afvikling af sprogprøver for alle DSA-elever med sprogstøttebehov fra og med 3. klassetrin.
- Hvorledes kan vi sikre en løbende systematisk dataindsamling af elevernes sprogprøveresultater.

2. Baggrund

Indførelse af obligatoriske sprogprøver

I forlængelse af den politiske aftale om bekæmpelse af parallelsamfund (maj 2018), og efterfølgende bekendtgørelse (august 2019), er der fra dette skoleår 2019/20 indført obligatoriske sprogprøver på skoler, hvor mere end 30 % af eleverne bor i et boligområde, der fremgår af Transport, Bygning- og Boligministeriets infrastrukturelle liste over udsatte boligområder.

I Aarhus Kommune er fire boligområder omfattet af listen; Bispehaven, Skovgårdsparken, Gjellerupparken/Toveshøj og Langkærparken.

STUK har udarbejdet en vejledende liste til kommunerne over skoler, som, de forventer, er omfattet af sprogprøverne, og denne er efterfølgende blevet verificeret via udtræk over indskrevne elever på alle skoler i kommunen.

Omfattede skoler

Som det ses nedenfor i tabel 1 er tre folkeskoler og to privatskoler omfattet af sprogprøverne i skoleåret 2019/20:

- Ellekærskolen, Tovshøjskolen og Sødalskolen
- Den moderne kulturelle skole og Højbjerg Privatskole.

Tabel 1: De 11 skoler med den største andel indskrevne elever fra udsatte boligområder

Skole	Antal elever bosat i udsat boligområde	Antal elever total på skolen	%-andel bosat boligområde
Tovshøjskolen	217	256	84,8%
Ellekærskolen	202	252	80,2%
Sødalskolen	163	348	46,8%
Den moderne kulturelle skole	53	117	45,3%
Højbjerg Privatskole	40	114	35,1%

Tilst Skole	195	728	26,8%
Selam Privatskole	49	202	24,3%
Åby Skole	102	660	15,5%
Skjoldhøjskolen	51	397	12,8%
Gammelgaardskolen	120	976	12,3%
Hasle Skole	79	686	11,5%

Opgjort marts 2019 via udtræk fra borgerdata pr. 1. januar 2019 og skoledata pr. 5. september 2018.

Da infrastrukturen opdateres årligt, og skolernes andel indskrevne elever bosat i de udsatte boligområder kan ændre sig fra skoleår til skoleår, kan det medføre ændringer i hvilke skoler, der fremadrettet er omfattet af sprogprøver.

Omfattede antal elever

På børnehaveklassetrinnet er alle indskrevne elever på de tre skoler omfattet af de obligatoriske sprogprøver, som afvikles som gruppeprøver på klassen. Der er indskrevet 68 børnehaveklasseelever på de tre skoler i indeværende skoleår¹.

På 1.-9. klassetrin er det alene DSA-børn med sprogstøttebehov der er omfattet af kravet om individuel sprogprøve. Nedenfor i tabel 2 ses, at det estimeret drejer sig omkring 345 elever samlet set på de tre skoler.

Tabel 2: Antal elever 1.-9. klassetrin omfattet af sprogprøverne

Klassetrin	Antal DSA-elever med sprogstøttebehov/omfattet af sprogprøverne
1. klasse	37
2. klasse	52
3. klasse	44
4. klasse	38
5. klasse	31
6. klasse	28
7. klasse	43
8. klasse	39
9. klasse	33
SUM	345

Opgjort pba. data fra DSA-statistik pr. 5. september 2018.

Det er dog ikke alle eleverne, som skal gennemføre sprogprøven i dette skoleår, da sprogprøven kun skal gennemføres hvis skolelederen vurderer, at eleven ikke længere har behov for supplerende undervisning i dansk som andetsprog ELLER senest i skoleåret efter eleven

¹ Ellekærskolen 17 elever, Tovshøjskolen 18 elever og Sødalskolen 33 elever

samlet set har modtaget tre års sprogstøtte/supplerende undervisning i dansk som andetsprog².

Ved skoleskift eller tilflytning fra anden kommune skal sprogstøtteundervisning på den tidligere skole også medregnes. Det vil administrativt være en vanskelig opgave at indsamle de fornødne informationer om elevernes tidligere undervisning i DSA, og dermed at efterleve kravene i bekendtgørelsen.

Da langt de fleste af DSA-eleverne fra og med 3. klassetrin vil have modtaget sprogstøtte siden børnehaveklassen, vil det medføre, at skolerne skal afvikle sprogrøver i dette skoleår for måske mere end 200 elever. Bekendtgørelsen indeholder desværre ikke som ventet en overgangsordning, hvilket vil medføre en betragtelig opgave for skolerne.

3. Sprogprøven

Formålet med sprogprøven er at styrke elevernes sproglige forudsætninger for at få et godt udbytte af deres skolegang. Det sker gennem en løbende prøvning af elevernes sproglige kompetencer kombineret med en målrettet sprogstimulerende indsats i både klassen og i hjemmet for de elever, som ikke bliver vurderet sprogpåparat ved et sprogprøveforsøg.

Sprogstimuleringsforløbet skal styrke eleverne i de sproglige områder, som eleverne har et behov for at forbedre frem mod næste sprogprøveforsøg.

Børnehaveklasseeleverne har op til tre obligatoriske prøveforsøg og et fjerde frivilligt forsøg til at blive vurderet sprogpåparat inden påbegyndelse af 1. klasse.

Elever med dansk som andetsprog med sprogstøttebehov på 1.-9. klassetrin har op til fire forsøg til at bestå sprogprøven i løbet af skoleåret.

Når en elev bliver vurderet sprogpåparat/består sprogprøven, skal eleven ikke længere deltage i sprogrøver eller sprogstimuleringsforløb.

Vurderes eleven ikke sprogpåparat/består ikke sprogprøveforsøgene, skal eleven som udgangspunkt gå klassetrinnet om. En elev kan dog kun gå et klassetrin om pga. sprogprøve én gang i skoleforløbet.

---

² Det er ikke et krav, at eleven har modtaget DSA i tre sammenhængende år, men blot at eleven *sammenlagt* har modtaget sprogstøtte i tre år i skoleforløbet.

Elever i børnehaveklassen kan dog i helt særlige tilfælde påbegynde 1. klasse, hvis skolelederen vurderer at deres faglige niveau og sociale kompetencer er tilstrækkelige. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis en elev konkret vurderes at være i god sproglig progression, og der er forældreopbakning hjemmefra og et godt samarbejde med skolen, og eleven derfor på baggrund af en samlet vurdering har et tilstrækkeligt fagligt niveau til at kunne følge undervisningen.

4. Afvikling af sommerskole

Kommunen skal oprette og tilbyde sommerskole for de børnehaveklasseelever, der ikke bliver vurderet sprogpåkommet ved den tredje sprogprøve. Sommerskolen skal afvikles i sommerferien inden skoleårets start. Deltagelse er frivilligt, men der er et krav om deltagerbetaling på 500 kr. pr. elev pr. påbegyndt uge. Sommerskolen skal organiseres ud fra de rammer, der passer bedst i den lokale kontekst, og indholdet kan bestå af de samme sproglige og dialogiske aktiviteter, som er gennemført i løbet af skoleåret.

Der pågår pt. en dialog med skolerne, omkring planlægning af én fælles sommerskole, som skal afvikles i den første uge i skolernes sommerferie.

Først efter det tredje sprogprøveforsøg umiddelbart inden skoleårets afslutning, vil skolerne have overblik over hvor mange elever, som skal have tilbud om deltagelse i sommerskole, og hvor mange som reelt tager imod det frivillige tilbud. Det forsøges i planlægningen af sommerskolen så vidt muligt at tage højde for, at der vil være stor usikkerhed omkring deltagerantallet.

Først efter afviklingen af sommerskolen, og det fjerde sprogprøveforsøg, vil vi kende det reelle antal børnehaveklasseelever, som ikke har bestået sprogprøven, og dermed eventuelt skal gå børnehaveklassen om. Denne usikkerhed kan få afgørende betydning for den centrale børnehaveklassedannelse i april måned, og for skolernes planlægning af det kommende skoleårs 1. klassetrin.

5. STUKs understøttelse af sprogprøverne

Udover at STUK stiller sprogprøvematerialerne til rådighed digitalt, har de også udarbejdet materialer til målrettet sprogstimulering og forældreinvolvering samt en folder til forældreinformation (oversat til flere relevante sprog). Disse materialer forefindes digitalt og kan frit anvendes af skolerne.

Der stilles også et digitalt administrationssystem www.sprogprøver.dk til rådighed, som skolerne frivilligt kan anvende. Systemet kan dog alene anvendes på børnehaveklassetrinnet. Her kan den løbende registrering af sprogprøver foregå, og data anvendes også til den årlige statistiske indberetning til Styrelsen for It og Læring (STIL), herunder omkring de enkeltes elevers resultater, deltagelse i sommerskole, og hvorvidt eleven skal gå et klassetrin om.

For elever på 1.-9. klassetrin stilles sprogprøvematerialerne alene til rådighed i printudgave fra materialebasen på STUKs hjemmeside. Det digitale system, som stilles til rådighed på børnehaveklassetrinnet, kan ikke anvendes til registrering af elevers sprogprøveresultater på 1.-9. klassetrin. Dette betyder, at vi skal have taget stilling til hvorledes skolernes kan foretage en løbende systematisk registrering, bl.a. til at kunne opfylde kravet om data til en årlig indberetning til STIL omkring disse børn.

6. Økonomiske ressourcer

Udmøntningen af økonomiske ressourcer er endnu ikke offentliggjort af STUK. Samlet set indeholder lovforslaget tilførsel af forventeligt ca. 32 mio.kr. fremadrettet. Selve udmøntningen, og herunder fordelingen mellem de omfattede kommuner/skoler kendes endnu ikke, og derfor har vi ikke noget overblik over, hvilke økonomiske ressourcer Aarhus får tilført til opgaven.

Følgende oplysninger om udgiftsniveauet fremgik af lovforslag L60 af 4. oktober 2018³:

1. forberedelse, opfølgning mv. på sprogprøver i børnehaveklassen samt forældreinvolvering; 2 mio.kr. i 2019 og 4 mio.kr. fremadrettet
2. øget sprogstimulering til elever med sprogstøttebehov; 4 mio.kr. i 2019 og 10 mio.kr. fremadrettet
3. sommerskoletilbud; 2 mio.kr. i 2020 og fremadrettet
4. nogle børn vil have behov for vurdering via PPR; 0,5 mio.kr. i 2019 og fremadrettet
5. omgængere i børnehaveklasse; 6 mio.kr. i 2020 og 12 mio.kr. fremadrettet
6. forberedelse, opfølgning mv. sprogprøver 1.- 9. klassetrin; 5 mio.kr. i 2020, 9. mio.kr. i 2021 og 7 mio.kr. fremadrettet

---

³https://www.ft.dk/ripdf/samling/20181/lovforslag/l60/20181_l60_som_fremsat.pdf

Herudover forventes der mindreudgifter som følge af at færre børn vil gå en klasse om samt have behov for sprogstimulering fremadrettet; 1 mio.kr. i 2019 og 3 mio.kr. i 2021 og fremadrettet.

7. Den videre proces

PUF understøtter implementeringen af sprogprøverne på de tre skoler og er bl.a. i dialog omkring planlægning af sommerskolen, som skal afvikles i uge 27 2020.

Der pågår som tidligere oplyst en afdækning af alle eksisterende test og prøver på sprogområdet i dagtilbud og skole, som forventes fremsendt til drøftelse på rådmandsmøde i løbet af efteråret. Sprogprøvernes sammenhæng hermed inddrages også.

Bilag 3/3

Dokument Titel: **Bilag Skematisk oversigt
sprogprøver**

Dagsordens titel: **Orientering om
sprogprøver (OKJ)**

Dagsordenspunkt nr   **4**

Bilag 1: Obligatoriske sprogprøver på skoler i udsatte boligområder

	Sprogprøve i børnehaveklassen	Sprogprøve 1. - 9.klasse
Formål	At afdække om elevernes sproglige niveau er tilstrækkeligt til at påbegynde undervisningen i 1.klasse.	At sikre at alle DSA-elever med sprogstøttebehov er sprogparate og dermed kan følge med i undervisningen på lige fod med andre elever uden sprogstøttebehov.
Målgruppe	Alle børn i børnehaveklasse	Alle DSA-elever med sprogstøttebehov på 1.-9. klasses trin
Sprogprøvens indhold	<p>Sprogprøven er en mundtlig gruppeprøve, som skal afdække elevens sproglige kompetencer med fokus på seks sproglige områder (<i>lydlig opmærksomhed, ordforråd, grammatiske færdigheder, fortælling, oplæsning, samtale og dialog samt tidlig skrivning og læsning</i>). Indholdet følger Fælles Mål for 0. klasse.</p> <p>Hvert sprogprøveforsøg består af fire dele, som har karakter af sproglege, og disse varer hver 45 minutter.</p> <p>Mellem hver sprogprøveforsøg foretages en målrettet sprogstimulering indenfor den normale undervisningstid.</p>	<p>Sprogprøverne er individuelle med både mundtlige og skriftlige opgaver. Hvert sprogprøveforsøg består af fire dele (<i>tale, læsning, lytning og skrivning</i>), og følger Fælles Mål for supplerende undervisning i DSA.</p> <p>Hvert sprogprøveforsøg varer samlet set 30-45 minutter.</p> <p>Jævnfør folkeskolelovens §5 stk. 6 skal elever med et sprogstøttebehov modtage målrettet supplerende undervisning i dansk som andetsprog.</p>
Afvikling	<p>Prøven afvikles i grupper af børnehaveklasselederen eller en anden pædagogisk medarbejder, så flere elever i videst muligt omfang afprøves samtidigt.</p> <p>Skolelederen skal sikre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • at prøveafviklingen sker i et trygt og velkendt miljø • at der tages hensyn til elevernes alder og modenhed. 	<p>Prøven er individuel og afvikles af en lærer. Der afholdes prøve i følgende tilfælde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • når skolelederen vurderer, at eleven ikke længere har et sprogstøttebehov. • Senest inden udgangen af det fjerde skoleår, hvor eleven samlet har modtaget tre års sprogstøtte, evt. efter først at have modtaget basisundervisning i dansk som andetsprog i op til to år.

		<p>Det er ikke et krav, at eleven har modtaget DSA i tre sammenhængende år, men blot at eleven <i>sammenlagt</i> har modtaget supplerende undervisning i 3 år. Ved skoleskift skal DSA-undervisning på den tidligere skole medregnes.</p>
Prøveperiode	<p>Sprogprøven afvikles i løbet af skoleåret. Eleverne har op til fire forsøg til at bestå sprogprøven, hvor de tre første er obligatoriske, mens det sidste er frivilligt.</p> <p>De fire delprøver i en sprogprøve skal afholdes inden for en periode på maksimalt 15 dage.</p> <p>Sprogprøveforsøgene skal afvikles således:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op til femten skoledage i begyndelse af skoleåret (skal ligge før efterårsferien) • Op til femten skoledage i februar måned • Op til femten skoledage i slutningen af skoleåret • Fjerde frivillige forsøg gennemføres inden undervisningen starter i 1. klasse (i Aarhus den første uge af skolernes sommerferie) 	<p>Sprogprøven afvikles i løbet af skoleåret. Eleverne har fire obligatoriske forsøg til at blive vurderet sprogpåkommet.</p> <p>Det er op til den enkelte skole at planlægge, hvornår det vil give bedst mening at afholde prøverne. Skolens leder skal dog planlægge, så eleven har mulighed for at benytte sine fire forsøg inden det efterfølgende skoleår starter.</p>
Vurdering	<p>Sprogprøven giver en vejledende score, og der foretages en samlet individuel vurdering af elevens sproglige kompetencer ud fra de fastsatte sprogprøverammer. Eleven bliver erklæret enten <i>sprogparat</i> eller <i>ikke-sprogparat</i>.</p> <p>Vurderes eleven sprogpåkommet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven skal ikke have flere sprogprøveforsøg • Eleven skal ikke deltage i sprogstimuleringsforløb • Eleven rykker op i 1. klasse til næste skoleår 	<p>Sprogprøven giver en vejledende score, og der foretages en samlet individuel vurdering af elevens sproglige kompetencer ud fra de fastsatte sprogprøverammer. Eleven bliver erklæret enten <i>sprogparat</i> eller <i>ikke-sprogparat</i>.</p> <p>Vurderes eleven sprogpåkommet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven skal ikke have flere sprogprøveforsøg • Eleven ophører med supplerende undervisning i DSA/sprogstøtte • Eleven rykker op i til næste klassetrin til næste skoleår

	<p>Vurderes eleven <i>ikke-sprogparat</i> efter første og andet forsøg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven skal modtage målrettet sprogstimulering • Eleven skal til sprooprøve igen <p>Vurderes eleven <i>ikke- sprogparat</i> efter tredje forsøg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven skal modtage målrettet sprogstimulering • Eleven tilbydes at deltage i sommerskolen • Eleven tilbydes et fjerde frivilligt forsøg, som ligger i forlængelse med sommerskolen (eleven kan aflægge prøven uden at have deltaget i sommerskole). <p>Vurderes eleven <i>ikke- sprogparat</i> efter fjerde forsøg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven skal gå børnehaveklassen om <p><i>Opmærksomhedspunkter:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Elever kan i særlige tilfælde påbegynde 1.klasse, hvis skolelederen vurderer at deres faglige niveau og sociale kompetencer er tilstrækkelige. • En elev kan kun gå børnehaveklassen om én gang som følge af en sprooprøve. • Beslutningen om, at en elev ikke består det sidste obligatoriske sprogstøtteforsøg og dermed skal gå en klasse om, er en afgørelse i forvaltningslovens forstand (dvs. partshøring, begrundelse, klagevejledning mv.) 	<p>Vurderes eleven <i>ikke-sprogparat</i> efter første til tredje forsøg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven forsætter med at modtage supplerende undervisning i DSA/sprogstøtte • Eleven skal til sprooprøve igen <p>Vurderes eleven <i>ikke-sprogparat</i> efter fjerde forsøg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven skal gå klassetrinnet om • Eleven skal forsat modtage supplerende undervisning i DSA <p><i>Opmærksomhedspunkter:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • En elev kan kun gå ét klassetrin om i skoleforløbet som følge af at være blevet vurderet <i>ikke-sprogparat</i> i forbindelse med gennemførelsen af sprooprøve. • Beslutningen om, at en elev ikke består det sidste obligatoriske sprogstøtteforsøg og dermed skal gå en klasse om, er en afgørelse i forvaltningslovens forstand (dvs. partshøring, begrundelse, klagevejledning mv.)
--	--	--

Sommerskole	<p>Kommunen skal oprette og tilbyde en sommerskole for de elever, der bliver vurderet <i>ikke- sprogpåvirket</i> ved det tredje sprogpåvirkelsesforsøg. For sommerskolen gælder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • det er et frivilligt tilbud • afvikles i den første uge i sommerferien (inden næste års skolestart) • afvikles i Aarhus som én fælles sommerskole for de tre skoler • det er en forberedelse til det fjerde sprogpåvirkelsesforsøg • kan bestå af de samme sproglige og dialogiske aktiviteter som er afviklet på klassen • må gerne indeholde aktiviteter, som forældrene kan deltage i • krav om deltagerbetaling på 500 kr. pr. elev pr. påbegyndt uge • ingen uddannelsesmæssige krav til undervisere på sommerskolen • Ingen gratis befordring, da tilbuddet er frivilligt. 	<p>Der er ikke krav om afvikling af en sommerskole.</p>
Forældreinvolvering	<p>Før første sprogpåvirkelsesforsøg Forældrene skal informeres om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • at skolen er omfattet af sprogpåvirkelsen • om sprogpåvirkelsesforløbet, formål og konsekvenserne heraf • om deres barn skal til prøve • om deres rolle og betydning for barnets sproglige udvikling. <p>Efter hvert sprogpåvirkelsesforsøg: Forældrene skal orienteres skriftligt:</p>	<p>Før første sprogpåvirkelsesforsøg Forældrene skal informeres om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • at skolen er omfattet af sprogpåvirkelsen • om sprogpåvirkelsesforløbet, formål og konsekvenserne heraf • om deres barn skal til prøve • om deres rolle og betydning for barnets sproglige udvikling. <p>Efter hvert sprogpåvirkelsesforsøg: Forældrene skal orienteres skriftligt:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • om resultatet af deres barns sprogprøveforsøg • hvilke konsekvenser resultatet har <p>Forældre til <i>ikke- sprogpåvarende</i> elever skal tilbydes et møde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • med orientering om resultatet • information om, hvordan de bedst understøtter deres barns sprogudvikling. 	<ul style="list-style-type: none"> • om resultatet af deres barns sprogprøveforsøg • hvilke konsekvenser resultatet har <p>Forældre til <i>ikke- sprogpåvarende</i> elever skal tilbydes et møde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • med orientering om resultatet • information om, hvordan de bedst understøtter deres barns sprogudvikling.
Orientering af elever	<p>Eleverne skal orienteres:</p> <ul style="list-style-type: none"> • om prøven og dens betydning <p>Skolen kan dog vælge kun at informere forældrene, hvis det ud fra elevens modenhed og alder skønnes at være til elevens bedste.</p>	<p>Eleverne skal orienteres:</p> <ul style="list-style-type: none"> • om prøven og dens betydning <p>Skolen kan dog vælge kun at informere forældrene, hvis det ud fra elevens modenhed og alder skønnes at være til elevens bedste.</p>
Fravær fra sprogprøven	<p>Hvis en elev ikke har mulighed for at gå til prøve pga. sygdom eller lovligt fravær, skal eleven aflægge prøven hurtigst muligt derefter.</p> <p>Det er ulovligt fravær, hvis en elev udebliver fra et sprogprøveforsøg eller dele heraf af andre årsager end sygdom eller andet lovligt fravær</p> <p>Hvis en elev har ulovligt fravær ved en sprogprøve, tæller det som et forsøg. Hvis det drejer sig om udeblivelse fra en delprøve, skal eleven kun op i den pågældende delprøve igen.</p>	<p>Hvis en elev ikke har mulighed for at gå til prøve pga. sygdom eller lovligt fravær, skal eleven aflægge prøven hurtigst muligt derefter.</p> <p>Det er ulovligt fravær, hvis en elev udebliver fra et sprogprøveforsøg eller dele heraf af andre årsager end sygdom eller andet lovligt fravær</p> <p>Hvis en elev har ulovligt fravær ved en sprogprøve, tæller det som et forsøg. Hvis det drejer sig om udeblivelse fra en delprøve, skal eleven kun op i den pågældende delprøve igen.</p>
Fritagelse fra sprogprøve	<p>Skolens leder kan fritage en elev fra sprogprøven, hvis eleven har så betydelige funktionsnedsættelser, at det ikke er hensigtsmæssigt at eleven aflægger sprogprøven, og når</p>	<p>Skolens leder kan fritage en elev fra sprogprøven, hvis eleven har så betydelige funktionsnedsættelser, at det ikke er hensigtsmæssigt at eleven aflægger sprogprøven, og når</p>

	<p>mulighederne for prøveaflægning på særlige vilkår er blevet overvejet.</p> <p>Ved fritagelse for prøveaflægning skal skolens leder registrere og opbevare oplysninger om årsag i elevmappen (i skolens eget ESDH-system).</p>	<p>mulighederne for prøveaflægning på særlige vilkår er blevet overvejet.</p> <p>Ved fritagelse for prøveaflægning skal skolens leder registrere og opbevare oplysninger om årsag i elevmappen (i skolens eget ESDH-system).</p>
Klageadgang	<p>En elev eller elevens forældre kan klage til skolens leder over prøveforløbet og bedømmelsen af prøven. Klagen over bedømmelsen af prøven kan først indgives, efter det sidste obligatoriske prøveforsøg er afviklet.</p>	<p>En elev eller elevens forældre kan klage til skolens leder over prøveforløbet og bedømmelsen af prøven. Klagen over bedømmelsen af prøven kan først indgives, efter det sidste obligatoriske prøveforsøg er afviklet.</p>
Dataindsamling	<p>Skolerne skal hvert år elektronisk indberette følgende oplysninger til Styrelsen for It og Læring (STIL) til brug til statistik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de enkeltes elevers resultater fra sprogprøver • om eleven går 0. klasse om • om eleven deltager i sommerskolen • antal elever, der er fritaget fra sprogprøve. <p>For skoleår 2019/2020 sker indberetningen via indberetningssystemet www.sprogprøver.dk.</p>	<p>Skolerne skal hvert år elektronisk indberette følgende oplysninger til Styrelsen for It og Læring (STIL) til brug til statistik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de enkeltes elevers resultater fra sprogprøver • om eleven går et klassetrin om • antal elever, der er fritaget fra sprogprøve. <p>Det digitale system, som stilles til rådighed på børnehaveklassetrinnet, kan ikke anvendes til registrering af elevers sprogprøveresultater på 1.-9. klassetrin.</p> <p>En løbende registrering digitalt af disse sprogprøver på skolerne skal derfor overvejes centralt i PUF.</p>
Materialer til understøttelse af sprogprøven	<p>STUK har udviklet følgende materialer til understøttelse og afvikling af sprogprøven:</p>	<p>STUK har udviklet følgende materialer til understøttelse og afvikling af sprogprøven:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Det gratis it-system www.sprogprøver.dk til at understøtte forløbet med sprogprøveforløb. Og herudover er prøvematerialer også tilgængelige på www.materialeplatformen.dk • fastsatte sprogprøverammer med tilhørende vurderingsskemaer • sprogstimuleringsmaterialer i form af aktiviteter og øvelser samt fælles dialogtræning i klassen. • materiale til forældresamarbejdet herunder en folder oversat til relevante sprog. <p>Prøvematerialet kan genbruges fra år til år.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sprogprøvematerialer der er tilgængelige på www.materialeplatformen.dk • fastsatte sprogprøverammer med tilhørende vurderingsskemaer. <p>Prøvematerialet kan genbruges fra år til år.</p>
Økonomi	Der er i lovforslaget afsat midler til de omfattede skoler/kommuner, men Aarhus' andel heraf kendes endnu ikke, da tilskudsbekendtgørelsen ikke er offentliggjort.	Der er i lovforslaget afsat midler til de omfattede skoler/kommuner, men Aarhus' andel heraf kendes endnu ikke, da tilskudsbekendtgørelsen ikke er offentliggjort.
STUK's understøttelse	<p>STUK har iværksat en række frivillige tiltag til skolerne til understøttelse af implementeringen og gennemførelse af sprogprøverne.</p> <p>Det drejer sig bl.a. om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • webinarer • temadage for prøveafholdende lærere • en hotline til besvarelse af pædagogiske og organisatoriske spørgsmål. <p>På STUKs hjemmeside, kan man finde alle relevante informationer om sprogprøverne, ligesom webinarer vil blive tilgængeligt.</p>	<p>STUK har iværksat en række frivillige tiltag til skolerne til understøttelse af implementeringen og gennemførelse af sprogprøverne.</p> <p>Det drejer sig bl.a. om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • webinarer • temadage for prøveafholdende lærere • en hotline til besvarelse af pædagogiske og organisatoriske spørgsmål. <p>På STUKs hjemmeside, kan man finde alle relevante informationer om sprogprøverne, ligesom webinarer vil blive tilgængeligt.</p>

Bilagsforside

Dokument Titel: Rådmandsindstilling - Lempelse af Fælles
Mål 9. september 2019

Dagsordens titel Fælles pædagogisk forståelsesramme for
skolerne (OKJ)

Dagsordenspunkt nr 5

Beslutningsmemo

Emne: **Fælles pædagogisk forståelsesramme for skolerne**

Til: Rådmanden

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen ønsker punktet på dagsordenen med henblik på, at Rådmanden godkender næste skridt i arbejdet med udarbejdelsen af en pædagogisk forståelsesramme for skolerne i Aarhus.

Punktet har tidligere været drøftet på chefgruppemøde i november 2018 og rådmandsmøde i december 2018, hvor det blev besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe med repræsentanter fra ÅLF, AaS, lærer/TR og forvaltning i Aarhus kommune. Med afsæt i lovændringen omkring lempede bindinger i Fælles Mål skulle arbejdsgruppen i fællesskab undersøge mulighederne for at udarbejde en fælles pædagogisk forståelsesramme.

Henover foråret 2019 har arbejdsgruppen drøftet, hvilken betydning lempelserne af Fælles Mål kan få for udvikling af kvalitet og fælles retning for skolerne i Aarhus Kommune.

I forlængelse heraf foreslår arbejdsgruppen, at der arbejdes videre med en fælles pædagogisk forståelsesramme for skolerne i Aarhus til drøftelse og beslutning i lighed med det pædagogiske grundlag for dagtilbud formuleret i samarbejde med de relevante organisationer i Aarhus.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Der indstilles til, at Rådmanden tager stilling til følgende forslag:

- Formålet med den pædagogiske forståelsesramme
- Formen og udmøntningen af den pædagogiske forståelsesramme
- Udarbejdelsen af den pædagogiske forståelsesramme

2.1 Hvad er baggrunden for indstillingen?

Med lovændringen, der trådte i kraft d. 14. december 2017, er de overordnede kompetencemål for, hvad eleverne skal kunne, fortsat bindende, mens de 3170 underliggende færdigheds- og vidensmål er blevet vejledende. Formålet med lovændringen af Fælles Mål er at give lærerne et større professionelt råderum til at tilrettelægge undervisningen, så der blandt andet i højere grad kan skabes sammenhæng mellem folkeskolens formål og de forenkledede Fælles Mål.

På baggrund heraf har en ministeriel nedsat arbejdsgruppe udarbejdet en række anbefalinger og pejlemærker til udmøntning af lovændringen samt opfordret kommunerne til at etablere lokale dialoger mellem fagprofessionelle, skoleledere og forvaltning.

De fem pejlemærker for Fælles Mål i folkeskolen er:

- Øget lokal og didaktisk frihed

9. september 2019

Side 1 af 4

BØRN OG UNGE

Pædagogisk afdeling
Aarhus Kommune

Læring og Dannelse

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 29 20 99 44
Direkte telefon: 41 85 74 91
Direkte e-mail:
tikon@aarhus.dk
clep@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Claus Erik Picard
Tina Kornbeck Nielsen

Emne: **Fælles pædagogisk forståelsesramme for skolerne**

Til: Rådmanden

- Vejledningen skal forankres i folkeskolens formål
- Undervisningens tilrettelæggelse ud fra folkeskoleloven
- En forståelse af faglige mål som central didaktisk kategori
- En styrkelse af den professionelle dømmekraft

9. september 2019
Side 2 af 4

[Formål og frihed - fem pejlemærker for Fælles Mål i folkeskolen](#)

I forlængelse af ovenstående er der nedsat en lokal arbejdsgruppe i Børn og Unge, der i løbet af foråret har nærlæst og drøftet formuleringerne i lovændringen og de medfølgende anbefalinger og sammenholdt dem med ordlyden i børne- og ungepolitikken, stærkere læringsfællesskaber mv. På baggrund heraf har arbejdsgruppen arbejdet henimod en fælles forståelse af, hvordan indholdet i folkeskoleloven og herunder sammenhængen mellem folkeskolens formål og Fælles Mål kan omsættes til god undervisning i Aarhus Kommune.

Arbejdsgruppen består af følgende deltagere:

Deltagere:

Forvaltningschef: Ole Kiil Jacobsen
Børn og Unge-chef: Stefan Møller Christiansen
Sektionsleder for PUF: Dennis Møller Hansen
Næstformand for ÅLF: Dorthe Fisker
Konsulenter i PUF: Claus Erik Picard og Tina Kornbeck Nielsen
Skoleleder og rep. i AaS: Jette Bjørn Hansen
Pædagogisk leder og rep. i AaS: Annette Teilmann Demant
Lærer/TR: Jeppe Berghuis fra Viby skole

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Drøftelserne i arbejdsgruppen danner afsæt for nedenstående forslag for en fremtidig pædagogisk forståelsesramme.

Formålet med den pædagogisk forståelsesramme er:

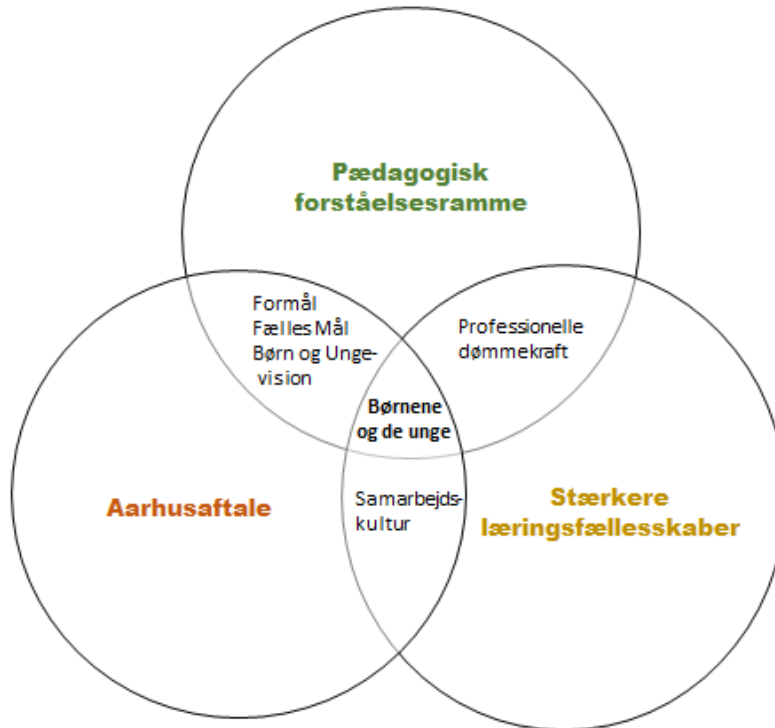
- at skabe en fælles forståelse af, hvordan indholdet i folkeskoleloven med fokus på sammenhængen mellem folkeskolens formål og de forenklede Fælles Mål kan omsættes til god undervisning i Aarhus Kommune
- at sikre den fortsatte kvalitet og udvikling af den fagdidaktiske og pædagogiske praksis på skolerne i Aarhus kommune
- at styrke lærernes pædagogiske dømmekraft gennem faglige refleksioner over Fælles Mål i praksis
- at skabe en fælles professionsforståelse for lærerne i Aarhus Kommune, som kan medvirke til større arbejdsglæde, mere respekt og mere kvalitet i undervisningen
- at skabe en indholdsmæssig sammenhæng med *Aahusaftalen* for skolerne og Stærkere læringsfællesskaber som samlet set øger den fagdidaktiske og pædagogiske udvikling (se figuren nedenfor).

Emne: **Fælles pædagogisk forståelsesramme for skolerne**

Til: Rådmanden

9. september 2019
Side 3 af 4

Formen og udmøntningen af en pædagogisk forståelsesramme er:

- et dokument, der skaber afsættet for en fælles pædagogisk forståelse
- fortløbende indsatser, der skal være med til at bære forståelsesrammen ud i praksis – eksempelvis løbende konferencer, lokale workshops og dialoger, faglig understøttelse og løbende opfølgning af konsulenter fra forvaltningen
- dynamisk, så indsatserne løbende justeres afhængig af den politiske dagsorden, forskning og den pædagogiske praksis på de enkelte skoler.

Udarbejdelsen af en pædagogisk forståelsesramme:

- tager afsæt i arbejdsgruppens drøftelser og perspektiver (referater), herunder de fem pejlemærker
- inddrager videnspersoner og praktikere fra skolerne
- foregår i efteråret 2019.

Emne: **Fælles pædagogisk forståelsesramme for skolerne**

Til: Rådmanden

9. september 2019

Side 4 af 4

4. Hvordan ser tids- og procesplanen ud?

Tid	Indhold	Deltagere
Primo september 2019	Forslag til formål, form, udmøntning og udarbejdelse af en fælles pædagogisk forståelsesramme drøftes	Rådmandsmøde
September 2019	Påbegynde udkast: <ul style="list-style-type: none"> • fælles pædagogisk forståelsesramme • løbende indsatser, der understøtter forståelsesrammen	Arbejdsgruppen
Oktober 2019	Sparring med videnspersoner og praktikere	Lærere, skoleledere Videnspersoner Faglige organisationer og lederforening
December 2019	Første udkast behandles i chefgruppen	Chefgruppen
Primo 2020	Præsentation og drøftelse af udkast i Skoleledernetværk	Skoleledernetværk
Primo 2020	Endelig beslutning af pædagogisk forståelsesramme	Chefgruppen
Primo 2020	Fremsendes til rådmanden	Rådmandsmøde